

Sisällysluettelo

SIVISTYS, 31.3.2020 16:00, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	3
§ 27 Sivistyslautakunnan kokousten menettelytavat ja pöytäkirjan nähtävillä pitäminen jäljellä olevan toimikauden ajaksi	4
§ 28 Sivistyspalvelujen seudullisen yhteistyöverkoston vuoden 2019 toimintakertomus	7
Liite: Toimintakertomus 2019	9
§ 29 Valtionosuuksien ja –avustusten anominen ja vastuut sivistyksen palvelualueella vuonna 2020	29
Liite: Määräaikaluetelo 2020_sivi	30
§ 30 Stipendien myöntäminen keväällä 2020	33
Liite: Stipendirahastojen korkotuotot 2019	35
§ 31 Perusopetuksen aamu ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.4.2020 alkaen	36
Liite: Perusopetuksen aamu ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma/esitetyt muutokset	38
Liite: Perusopetuksen aamu ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.4.2020 alkaen/ puhdas versio	63
§ 32 Ulkopaikkakuntalaisten hakijoiden valinta Salpausselän peruskoulun liikuntapainotteiseen opetukseen lukuvuonna 2020-2021	88
§ 33 A1-saksan kielen opetusryhmän siirtäminen Harjun peruskoulusta Möysän peruskouluun 1.8.2020 alkaen	90
§ 34 Kukkasen koulun siirtyminen Nastopolin kiinteistöön syyslukukauden alussa 2021	91
Liite: Liite: Vaihtoehtojen graafinen tarkastelu	96
§ 35 Varhaiskasvatuspalvelujen tilajärjestelyjä	97
Liite: Äänestyslista 35 §_liite 1	100
Liite: Eriävä mielipide 35 §	101
§ 36 Palvelusetelin käyttö yksityisessä varhaiskasvatuksessa	102
Liite: Palvelusetelisääntökirja/muutokset merkitty	110
Liite: Palvelusetelisääntökirja 2020_lopullinen	132
Liite: Äänestyslista 36 §_liite 3	152
Liite: Äänestyslista 36 §_liite 4	153
Liite: Äänestyslista 36 §_liite 5	154
Liite: Äänestyslista 36 §_liite 6	155
Liite: Äänestyslista 36 §_liite 7	156
§ 37 Tiedoksi merkittävät asiat	157
Liite: Luettelo 31.3.2020	159
§ 38 Muut asiat	161
§ 39 Tiedoksi merkittävät salassa pidettävät asiat	162
§ 40 Muutos sivistyksen palvelualueen menotositteiden hyväksyjiin	163

Liite: Menotositteiden hyväksyjät_muutos	165
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	172

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

n:o 4/2020

Aika: 31.03.2020 klo 16.04 – 21.11

Paikka: Sähköinen kokous Teams -etäyhteyden välityksellä

Lautakunta piti kokoustaun klo 18.10-18.15 ja klo 19.30-19.40

Läsnä:

Varsinaiset jäsenet

Maria Mäkynen, puheenjohtaja
Sari Niinistö, varapuheenjohtaja

Varajäsenet

Anneli Viinikka
Eemeli Salomäki
Reijo Oksanen
Markus Vierumäki

Sami Metsäranta, poistui esteellisenä §:n 36 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.10-20.27

Kalle Kytölä paikalla §:n 36 käsittelyn ja päätöksenteon aikana klo 18.15-20.27

Martti Mäkelä
Henni Hyytiä-Ilmonen poistui §:n 40 käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 21.10

Marja Kaitainen
Elisa Lientola

Esittelijät:

Tiina Granqvist
Lassi Kilponen
Heikki Turunen

sivistysjohtaja
vastuualuejohtaja
vastuualuejohtaja

Pysyvät asiantuntijat:

Salla Palmi-Felin poistui §:n 40 käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 21.10

kirjastopalvelujohtaja

Mika Harju poistui klo 21.08 §:n 38 käsittelyn aikana

päivähoitojohtaja

Jouni Kivilahti saapui klo 18.31 §:n 36 käsittelyn aikana ja poistui §:n 40 käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 21.10

nuorisotoimenjohtaja

Kaupunginhallituksen edustaja:

Merja Vahter poistui klo 18.58 §:n 36 käsittelyn aikana

Nuorisovaltuuston varaedustaja:

Matias Päivä poistui §:n 36 käsittelyn aikana klo 19.09

Poissa:

Kimi Uosukainen

jäsen

Päivikki Tapiola
Jussi Anttila
Lassi Svärd

rehtori
henkilöstön edustaja
nuorisovaltuuston edustaja

Pöytäkirjanpitäjä:
Anniina Kovero

hallintopäällikkö

SIVISTYSLAUTAKUNNAN puolesta:

Maria Mäkynen

Anniina Kovero

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa huhtikuun 7. päivänä 2020

Elisa Lientola

Marja Kaitainen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi> huhtikuun 7. päivänä 2020; todistaa

Anniina Kovero
hallintopäällikkö

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta päätti ottaa seuraavan asian lisälistalta käsiteltäväksi:
§ 40 Muutos sivistyksen palvelualueen menotositteiden hyväksyjiin.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Elisa Lientola ja Marja Kaitainen.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 27

Sivistyslautakunnan kokousten menettelytavat ja pöytäkirjan nähtävillä pitäminen jäljellä olevan toimikauden ajaksi

D/764/00.02.03.00.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Hallintopäällikkö Anniina Kovero puh. 050 398 5501

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist

Sivistyslautakunta päättää sivistyslautakunnan kokousten kokoukutsujen tiedoksi antamisesta, sähköisestä kokouksesta, kokousten asiantuntijoista, pöytäkirjan tarkastamisesta ja pöytäkirjojen nähtävillä pitämisestä perusteluosassa esitetyn mukaisesti.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Sivistyslautakunta päätti 15.1.2019 § 2 Sivistyslautakunnan kokousten menettelytavat ja pöytäkirjan nähtävillä pitäminen jäljellä olevan toimikauden ajaksi. Kokousten menettelytapoja on tullut tarve päivittää lisäämällä kirjaus sähköisistä kokouksista. Kaupunginvaltuusto on 25.3.2020 § 38 päättänyt muuttaa hallintosääntöä lisäämällä kohdan 10a sähköinen kokous.

Kokoukutsujen tiedoksi antaminen

Hallintosäännön 11 §:n mukaan kokoukutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokoukutsu on annettava tiedoksi toimielimen jäsenille ja muille, joilla on oikeus tai velvollisuus olla läsnä kokouksessa, vähintään kolme päivää ennen kokousta toimielimen päättämällä tavalla. Kokoukutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokoukutsun yhteydessä. Kokoukutsu ja esityslista voidaan lähettää myös sähköisessä muodossa.

Kokoukutsu liitteineen julkisten asioiden osalta toimitetaan pdf-tiedostomuotoisena sähköisesti kaupungin verkkoympäristöön osoitteeseen www.lahti.fi > Esityslistat ja pöytäkirjat > Esityslista- ja pöytäkirjahaku > Toimielin: Sivistyslautakunta > Hae kokoukset, viimeistään kolme arkipäivää ennen kokousta.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 27

Julkinen esityslista liitteineen ja oheismateriaaleineen viedään extranet-sivustoon, joka on toimielimen luottamushenkilö- ja virkamiesjäsenten sekä pöytäkirjanpitäjän nähtävillä.

Salaisten asioiden osalta esityslista liitteineen ja oheismateriaaleineen viedään extranet-sivustoon viimeistään kolme arkipäivää ennen kokousta kokouksessa läsnä olevien toimielimen jäsenten ja niiden, joiden tehtäviin ko. asian käsitteleminen kuuluu, nähtäville. Sähköisesti toimitettua salaista aineistoa ei tule tallentaa.

Päätettävään asiaan liittyvät muut mahdolliset asiakirjat ja aineistot voidaan tarvittaessa tuoda nähtäville kokoukseen.

Mahdolliset lisäasiat jaetaan kokouksessa pöydälle.

Mikäli lautakunnan varsinainen jäsen on estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on hallintosäännön 13 §:n mukaan kutsuttava varajäsen sijaansa.

Toimielimen jäsen voi kutsua varajäsenen kokoukseen käsittelemään asiaa, jonka käsittelyyn hän ei voi itse esteen tai esteellisyyden vuoksi osallistua. Myös puheenjohtaja, esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen kutsutut huolehtivat salaisten asioiden osalta aineistot takaisin lautakunnan pöytäkirjanpitäjälle tuhottavaksi.

Sähköinen kokous

Hallintosäännön 10 a §:n mukaisesti toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Sivistyslautakunnan kokoukset voidaan pitää sähköisesti.

Kokousten asiantuntijat

Läsnäolo- ja puheoikeutta toimielinten kokouksessa koskevassa hallintosäännön 17 §:ssä säädetään, että muiden kuin 17 §:ssä nimenomaisesti mainittujen läsnäolosta ja puheoikeudesta kaupungin toimielimissä päättää asianomainen toimielin.

Palveluyksiköiden esimiehet toimivat sivistyslautakunnan kokouksissa pysyvinä asiantuntijoina. Pöytäkirjanpitäjänä toimii ensisijaisesti hallintopäällikkö ja hänen ollessaan estynyt tai esteellinen hänen sijaisensa.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 27

Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti heti kokouksen jälkeen tai sähköisesti. Sähköisellä menettelyllä pöytäkirja asetetaan tarkastettavaksi luottamushenkilöiden extranettiin sen valmistuttua. Mikäli liitteisiin on tehty muutoksia, myös ne asetetaan tarkastettavaksi.

Sähköisellä menettelyllä pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavan viikon maanantaina tai mikäli se on pyhäpäivä, seuraavana arkipäivänä. Kokouksen puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille ilmoitetaan sähköpostilla etunimi.sukunimi@lh.lahti.fi, milloin pöytäkirja on tarkastettavissa. Sähköinen tarkastaminen todennetaan lähettämällä sitä koskeva ilmoitus sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Ilmoituksesta tulee ilmetä pöytäkirjan hyväksyminen tai mikäli pöytäkirjaa ei hyväksytä, sitä koskevat huomautukset. Koska pöytäkirjan päätösten katsotaan syntyvän sen tarkastamisella, pöytäkirjaan liitetään puheenjohtajan ja tarkastajien hyväksymisilmoitukset ja pöytäkirjanpitäjän varmennus. Pöytäkirja allekirjoitetaan myöhemmin erikseen.

Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen

Pöytäkirja siihen liitettyine muutoksenhakuohjeineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ao. palveluyksiköt, Konsernipalvelut/kirjaamo

Liitteenä

-

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 28

Sivistyspalvelujen seudullisen yhteistyöverkoston vuoden 2019 toimintakertomus

D/625/00.01.02.02/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kehittämispäällikkö Anjariitta Carlson, puh. 050 398 5751

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyn sivistystoimen seudullisen yhteistyöverkoston toimintakertomuksen vuodelta 2019 ja toimittaa sen edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Perusteluosa

Päijät-Hämeen kunnat ovat tehneet sopimukseen pohjautuvaa verkostoyhteistyötä sivistyspalveluiden seudulliseksi kehittämiseksi yhtäjaksoisesti vuodesta 2009 alkaen. Iitin kunta tuli mukaan yhteistoimintaan vuoden 2018 alusta alkaen. Sivistyspalvelujen seudullisen yhteistoimintaverkoston toimintaa ohjaa kuntien sivistys- ja hyvinvointijohtajista koostuva ohjausryhmä, joka kokoontuu yhteisten asioiden äärelle säännöllisesti kuukausittain. Kunnat vastaavat yhdessä seudullisen yhteistyön koordinoinnista asukasluvun suhteessa.

Vuoden 2019 ajan Lahden kaupungin edustajana/edustajina ohjausryhmässä on ollut sivistysjohtaja Tiina Granqvist, vastualuejohtaja Lassi Kilponen ja palvelujohtaja Jaana Suvisilta.

Vuoden 2019 aikana kehittämistyö on kohdennettu

- Kasvatus- ja opetustoimen henkilöstökoulutukseen koulujen ja päiväkotien johtajille
- Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opettajien täydennyskoulutukseen uuteen OPS:iin liittyen
- Varhaiskasvatuksen psykososiaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen
- Tutoropettajien osaamisen lisäämiseen ja tutoropettajatoiminnan vakiinnuttamiseen Päijät-Hämeen ja Iitin alueelle
- #paraskoulu-toiminnan kautta tukemaan koulu yhteisöjen toimijoiden yhteisöllisyyttä ja etsimään uusia tapoja toteuttaa

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 28

kaikkien osapuolten osallisuutta koulu yhteisöissä

- Päijät-Hämeen Tutka-turvataitokasvatusmallin kehittämiseen ja henkilöstökoulutukseen lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi yhteistyössä LAMK:in kanssa.

Varhaiskasvatuksen maakunnallinen arviointikysely toteutettiin tammi - helmikuussa 2019 ja kysymykset asetettiin vastaamaan Kansallisen Arviointikeskuksen (KARVI) varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteita ja suosituksia. OKM:n mukaan Päijät-Hämeen kunnat ovat uranuurtajia maakunnallisessa varhaiskasvatuspalvelujen arvioinnissa.

Vuoden 2019 aikana kunnat ovat yhdessä yhteistoimintaverkostona hakeneet OPH:n erityisavustuksia ja menestyneet hyvin rahoitusten jaossa, vuoden 2019 aikana OPH:n rahoitusta myönnettiin Päijät-Hämeen ja litiin kunnalle yhteensä 620 500 euroa. Kuntien oma panostus seudulliseen kehittämiseen oli vuonna 2019 yhteensä 147 049 euroa.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan seudullisen sivistyspalvelujen kehittämisen toiminta ja tulokset raportoidaan kalenterivuositain. Seudullisen kehittämisen yhteistoiminnan toimintakertomus vuodelta 2019 on käsitelty seudullisen sivistysjohtajien ohjausryhmän (STJ-OHRY) kokouksessa 12. helmikuuta 2020 ja se on hyväksytty esitettäväksi seudullisen kehittämistyön asiakirjana yhteistoiminnassa mukana oleville sopimuskunnille. Toimintakertomuksessa on esitetty selvitys verkostoyhteistyön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Toimintakertomus on esityslistan liitteenä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Anjariitta Carlson, kaupunginhallitus

Liitteenä

Toimintakertomus

Lahden kaupunki

Seudullinen sivistystoimijoiden verkosto on Päijät- Hämeen alueellinen vahvuus

Sivistyspalvelujen seudullisen yhteistoimintaverkoston toimintakertomus
vuodelta 2019

Carlson Anjariitta
12.2.2020

Sisällysluettelo

OHJAUSRYHMÄ.....	2
OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO.....	5
VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	5
Seudulliset varhaiskasvatuksen kehittämishankkeet.....	6
ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEUDULLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA	7
Seudulliset esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet.....	7
OOOT-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	9
OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	10
TVT-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	12
ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	13
TALOUSVASTAAVIEN YHTEISTYÖRYHMÄ	14
TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	14
KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	15
LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	16
NUORISOPALVELUJEN SEUDULLINEN YHTEISTOIMINTA	16
KULTTUURIPALVELUJEN SEUDULLINEN YHTEISTOIMINTA.....	17
VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2019.....	18
HANKERAHOITUS 2019.....	19

OHJAUSRYHMÄ

Kuntayhteistyö sivistystoimen seudullisen kehittämisverkoston toiminnan vakiinnuttamiseksi Päijät-Hämeen alueelle vuosina 2017 - 2021 astui voimaan vuoden 2017 alusta alkaen. Verkoston toimintaa ohjaa Päijät-Hämeen kuntien johtavista sivistystoimen viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän muodostavat sivistysjohtaja/sivistystoimenjohtaja Juha Leppialho Asikkala/Padasjoki, rehtori-sivistystoimenjohtaja Irja Niilahti Hartolasta, hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja Heinolasta, hyvinvointijohtaja Matti Ruotsalainen (puheenjohtaja) ja rehtori Hanna Rapatti Hollolasta, rehtori-sivistysjohtaja Petri Käkönen Kärkölästä, sivistystoimenjohtaja Pia Harmokivi Iitistä, sivistysjohtaja Tiina Granqvist, vastuualuejohtaja Lassi Kilponen ja palvelujohtaja Jaana Suvisilta Lahdesta, sivistystoimenjohtaja Timo Ahvo Orimattilasta sekä hallinto- ja sivistysjohtaja Tuula Mäkinen Sysmästä. Ohjausryhmän esittelijänä toimii kehittämisspäällikkö Anjariitta Carlson ja sihteerinä kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala.

Ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain heinäkuuta lukuun ottamatta.

Varhaiskasvatuksen seudullisen arviointikyselyn toteutettiin ajalla 21.1. – 3.2.2019. Arvioinnin teknisestä toteutuksesta vastasi pääosin kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala. Kyselyn maakuntatasoiset tulokset käsiteltiin Päijät-Hämeen sivistystoimen ohjausryhmässä 13.3.2019. Varhaiskasvatuksen kyselyn vastausten perusteella toiminnan seudulliset vahvuudet olivat:

- hoitopaikassa saatu hyvä hoito
- lapsiryhmissä ilmenevä turvallinen ja välittävä ilmapiiri
- lapsia koskevan keskustelun luottamuksellisuus henkilöstön kanssa.

Asiat, joita varhaiskasvatuksessa tulee kehittää edelleen ovat

- osallisuuden tunteen vahvistaminen, sillä kaikki vastaajaryhmät, niin henkilöstö, huoltajat kuin lapsetkin haluavat olla nykyistä enemmän vaikuttamassa itseään koskeviin asioihin
- huoltajat kaipaavat lisäksi enemmän tietoa lapsensa hoitopäivästä
- henkilöstön osalta kehittämisen painopisteeksi nousi digiosaamisen lisääminen.

Ohjausryhmän toiminta on noudattanut itsearviointin pohjalta syntynyttä toimintasuunnitelmaa, joka on laadittu vuosikellon muotoon. Vuoden 2019 itsearvioinnissa käytettiin taustamateriaalina muun muassa päivitettyä seutuyhteistyön toimintakäsikirjaa, vuoden 2018 toimintakertomusta ja esi- ja perusopetuksen vuoden 2018 arviointikyselyn tuloksia.

Vuoden 2019 aikana maakunnan alueella yhteistoiminnassa haluttiin onnistua painopisteissä, joita olivat

- asiakkaiden osallisuuden merkityksen vahvistaminen palvelutuotannossa
- henkilöstön verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen
- toisen asteen toimijoiden keskinäisen verkostoitumisen vahvistaminen
- kuntien yhteisten ydinprosessien kehittäminen.

Kaksi ensimmäistä asetettua tavoitetta onnistuttiin saavuttamaan toimintavuoden 2019 aikana. Alueella toimii toisen asteen koulutuksen kehittämisryhmä, jonka yhtenä tehtävänä on verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen. Ryhmässä käydään keskustelua ajankohtaisista toista astetta koskevista asioista ja uudistuksista mutta keskustelut eivät ole johtaneet varsinaiseen yhteiseen kehittämistoimintaan. Kuntien yhteisten ydinprosessien kehittäminen jatkuu edelleen ja sitä tehdään eri seudullisissa hankkeissa mahdollisuuksien mukaan. Toimintaympäristön ja lainsäädännön jatkuvat muutokset luovat oman

haasteensa ydinprosessien kehittämiseen. Kaikki seudullisessa verkostoyhteistyössä syntyvät dokumentit on tallennettu yhteiskäytössä olevalle Peda.net-alustalle.

Kaikissa seudullisissa eri palvelusektoreiden kehittämissä on nimetty ohjausryhmästä vastuullinen jäsen, jotta tiedonkulku ohjausryhmän ja kehittämissäryhmien välillä varmistetaan.

Vuoden 2019 verkostotoiminnan kriittiset menestystekijät olivat

- verkoston jäsenten sitoutuminen yhteistoimintasopimuksen sisällön noudattamiseen,
- läsnäolo kokouksissa,
- henkilöstövaihdokset sekä
- tiedon kulku ja viestinnälliset kuulut.

Sivistysjohtajien kokouksissa vuoden 2019 aikana käsitellyt asiat olivat:

Tammikuu

- SEUTUTUTOR-kehittämissuhteen ajankohtaiskatsaus
- Maakunnallisen HYTE-valmistelun eteneminen
- Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutushaku 2019
- Orimattilassa opetushenkilöstölle toteutetun työhyvinvointikyselyn esittely
- LAPE-muutosohjelman jatkuminen vuonna 2019
- Kehittämissäryhmien kuulumiset

Helmikuu

- Vuoden 2018 seudullisen verkostoyhteistyön toimintakertomus
- Vuoden 2019 ohjausryhmän toimintasuunnitelman vahvistaminen
- SEUTUTUTOR-kehittämissuhteen liittyvä Päijät-Hämeen tutoropettajamalli
- Valtuutus koskien LASTU-kirjastojen Kuntahankintojen puitesopimukseen (KLKH 150 e-kirjojen, e-äänikirjojen ja niiden lainausalustaa yleisille kirjastoille) liittymispäätöstä
- STJ-ohjausryhmän edustajan nimeäminen HuuMa-hankkeeseen (Juha Leppialho, varalla Pirjo Hepo-oja)
- Seudullisen kehittämishankkeen "Meidän koulu on #paraskoulu" tavoitteet ja käynnistäminen
- Kehittämissäryhmien kuulumiset

Maaliskuu

- Varhaiskasvatuksen maakunnallinen arviointi 2019 – tulokset
- Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen OPH:n valtionavustuskokonaisuus 2019
- Seudullisen kehittämishankkeen "Meidän koulu on #paraskoulu" -kohdekooulujen valinta
- Seudullisen kasvatus- ja opetushenkilöstön työhyvinvointikyselyn toteuttaminen
- Kehittämissäryhmien kuulumiset

Huhtikuu

- LAPE-kunta-agentin Tanja Ståhlbergin vierailu ohjausryhmässä
- Lyhytaikaisesti lastensuojeluyksikköön sijoitetun nuoren koulunkäynnin periaatteista sopiminen
- Onks tää normaalia? - seudullinen chat-palvelu nuorille
- Varhaiskasvatuksen maakunnallisen arvioinnin (2019) mediatiedotteen hyväksyminen
- Seudullisen yhteistoiminnan osavuosikatsaus
- Kehittämissäryhmien kuulumiset

Toukokuu

- Kirjastojen alueellinen kehittämistehtävä -esittely
- Seudulle myönnetty yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen valtionavustukset 2019
- OPH:n erityisavustushaku opetustoimen henkilökoulutukseen lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi
- Kehittämissäryhmien kuulumiset

Kesäkuu

- Kuntien sivistys- ja hyvinvointilautakuntien puheenjohtajien tapaaminen
- Onks tää normaalia? - seudullinen chat-palvelu nuorille – tilannekatsaus
- Perusasteen lisäopetus – tilannekatsaus
- Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen vuosiviikkotunnit vuoden 2020 alusta lähtien
- Alueellisen päihdetilannekyselyn toteuttaminen syksyllä 2019
- Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen valtionavustukset 2019 -tilannekatsaus
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Elokuu (sairaalakouluun tutustuminen rehtori Anne Lindholmin johdolla)

- LAPE:n siltaustoimet vuoden 2019 jälkeen
- Pääministeri Rinteen hallitusohjelma 2019 opetus- ja kulttuurisektorin näkökulmasta
- Osavuosikatsaus ja toimintasuunnitelman seuranta
- Lääkehoidon toteuttaminen sivistyspalveluissa
- Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen valtionavustusten käytön tarkennetut suunnitelmat 2019
- Matkakertomus kuntien hyvinvointivastaavien opintomatkalta Islantiin (Pirjo Hepo-oja)
- Koulujen Edison-työpöydän seudullinen ratkaisu
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Syyskuu

- Lääkehoidon toteuttaminen varhaiskasvatuspalveluissa
- Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen valtionavustusten koordinaattoreiden hankeesitykset 2019
- Sivistysjohtajien ohjausryhmän edustajan nimeäminen TUTKA-hankkeen ohjausryhmään – Opetustoimen henkilöstökoulutus lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Toimintamalli kiusaamisväkivallan puuttumiseen

Lokakuu

- Lääkehoidon toteuttaminen varhaiskasvatuspalveluissa suunnitelmaluonnos lausunnoille
- Seudullisen yhteistoiminnan toimintakäsikirjan 2018 päivittäminen
- Seudullisen yhteistoiminnan talouskatsaus ja talousarvio vuodelle 2020
- Lukuvuoden 2020 - 2021 työ- ja loma-ajat
- Päijätämäläisten nuorten sijoittuminen jatko-opintoihin -tilannekatsaus
- Opetushallituksen yleissivistävän koulutuksen valtionavustushaku syksyllä 2019
- Meidän koulu on #paraskoulu! – OPH:n erityisavustuksen kuntaosuuksien laskuttamisesta sopiminen
- Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksen 2019 "Resilienssiä työyhteisöön!" toteuttajan valitseminen
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Marraskuu

Sivistysjohtajien ohjausryhmän itsearviointipäivä pidettiin 6.11.2019.

- Seudullisen sivistysjohtajien ohjausryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta vuodelle 2020
- Vuoden 2020 kokousaikatauluista päättäminen
- Ohjausryhmän itsearviointiraportin hyväksyminen ja siitä johdetun vuoden 2020 toimintasuunnitelman hyväksyminen
- Kuntaliiton Koulutus palveluna- verkostoprojektiin (KOPA) pilottialueena lähtemisestä päättäminen
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointiprosessi keväällä 2020
- Opettajien vuosityöaika-kokeilu Lahdessa
- Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksen "Resilienssiä työyhteisöön!" toteuttamisaikataulu vuodelle 2020

- Kehittämisryhmien kuulumiset

Joulukuu

- Kuntien sivistys- ja hyvinvointilautakuntien puheenjohtajien tapaaminen
- Onks tää normaalia? -seudullinen chat-palvelu nuorille – tilannekatsaus
- Vuoden 2019 toiminnallisten tavoitteiden onnistuminen
- Toimintasuunnitelma vuodelle 2020
- Zef-arviointikoneesta tulee Zeffi. Kaikki kunnat ovat hyväksyneet uudistuneen Zeffi:n sopimuksen ja koulutuspaketin
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Vuoden 2019 aikana valmistuneet seudulliset opinnäytetyöt:

Digitaalisuus varhaiskasvatuksessa - Mitä kuuluu varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologian - mentoroinnille Päijät-Hämeessä? Marjo Saajola Lahden ammattikorkeakoulu.

OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO

VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Jäseninä ryhmässä ovat Hillevi Anttila Asikkalasta, Päivi Onali Hartolasta, Päivi Salminen Heinolasta, Päivi Laattala Hollolasta, Kaija Linden Kärkölästä, Mika Harju Lahdesta (puheenjohtaja), Miia Kemppi Orimattilasta, Minna Myllykangas Padasjoelta ja Helena Haavistola Sysmästä sekä Piia Harmokivi Iitistä (ohjausryhmän edustaja).

Varhaiskasvatuspalvelujen seudullinen ryhmä on kokoontunut vuoden 2019 aikana seitsemän kertaa. Osallistuminen kehittämisryhmän kokouksiin on ollut säännöllistä. Seudullisen ryhmän sihteerinä aloitti kesällä 2019 Kati Vähäkuopus.

Seudullisen verkoston tapaamisiin osallistuivat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän edustajat lääkehoitosuunnitelman valmistelun osalta ja lisäksi syksyllä 2019 oli tapaaminen Etelä-Suomen aluehallintoviraston edustajien kanssa.

Ajankohtaista oli varhaiskasvatuksen seudullisiin kehittämishankkeisiin liittyvä yhteistyö, jonka koordinoinnin osalta tapaamisia on ollut myös varsinaisten seutupalaverien lisäksi. Vuonna 2019 varhaiskasvatuksessa on seudullisessa kehittämistyössä keskitytty oppimisympäristöjen kehittämiseen. Kesäkuun 2019 lopussa päättyi MUN PÄIVÄKOTI – päijäthämäläiset lapset oppimisympäristöjä innovoivamassa -kehittämishanke ja heinäkuussa 2019 käynnistettiin Hyvinvointia edistävät oppimisympäristöt NÄKYVÄKSI -kehittämistyö.

Varhaiskasvatuksen seutuverkostossa aiheena on ollut myös varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön sekä valtakunnalliseen kehitykseen liittyvien muutoksen vaikutusten arviointi, joista keskustelu seudullisesti on ollut hyödyllistä. Kuntaliitto on koonnut valtakunnallisen varhaiskasvatusjohtajien verkoston ja myös sieltä tuleva keskustelu ja materiaali on ollut seutuverkoston käytössä.

Muina asioina olemme tehneet yhteistyötä seudullisen arvioinnin ja opetussuunnitelmatyön osalta sekä keskustelleet muista ajankohtaisista varhaiskasvatukseen liittyvistä asioista ja käytännöistä eri kunnissa.

Seudulliset varhaiskasvatuksen kehittämishankkeet

Päijät-Hämeen MUN PÄIVÄKOTI – päijäthämäläiset lapset oppimisympäristöjen innovoijina - kehittämishanke

Projektikoordinaattorina toimii Kati Vähäkuopus.

MUN PÄIVÄKOTI- päijäthämäläiset lapset oppimisympäristöjen innovoijina -kehittämistyö toteutettiin OPH:n erityisavustuksella. Avustus oli omarahoitusosuus mukaan lukien 205 000 euroa. Kehittämistyö toteutettiin ajalla 1.1.2018 - 30.6.2019. Mukana oli 15 kehittämispäiväkotiä Päijät-Hämeen alueelta.

Tuotoksena päiväkotien yhteistyöstä Lahden ammattikorkeakoulun kanssa syntyi uudenlaisia, innovatiivisia kalusteratkaisuja sekä uudenlaisia näkymiä varhaiskasvatuksen oppimisympäristöihin, jotka on sovellettavissa erilaisten yksiköiden tarpeisiin. Kehittämispäiväkotien yksikkökohtaisesta kehittämistyöstä syntyi myös muiden yksiköiden hyödynnettävissä olevia toimintatapoja ja oppimisympäristöratkaisuja. Kehittämistyön tulokset on jaettu seudullisesti ja valtakunnallisesti hyödynnettäviksi. Kehittämistyöstä tehty verkkojulkaisu löytyy osoitteesta <http://lahdenvuosi.fi/mun-paivakoti---pajathamalaiset-lapset-oppimisymparistoja-innoimassa/>.

Hyvinvointia edistävät oppimisympäristöt NÄKYVÄKSI- hanke

Projektikoordinaattorina toimii Kati Vähäkuopus.

Hyvinvointia edistävät oppimisympäristöt NÄKYVÄKSI -kehittämishankkeeseen saatiin OPH:n innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen kohdennettua valtionavustusta 124 000 euroa. Kehittämistyö toteutetaan ajalla 1.7.2019 - 31.7.2021. Mukana on 16 kehittämysyksikköä Päijät-Hämeen ja Iitin kunnista, joista 14 on päiväkoteja, yksi perhepäivähoidon tiimi ja yksi ryhmäperhepäivähoitokoti.

Tavoitteena on kehittää uudenlaisia toimintatapoja lasten hyvinvoinnin vahvistamiseksi varhaiskasvatuksen arjessa. Hyvinvointia edistävien työ- ja toimintatapojen kehittämisen lisäksi kehittämistyön tavoitteena on vahvistaa henkilöstön oman toiminnan reflektoinnin taitoja ja juurruttaa videointia oman toiminnan reflektoinnin työtapana varhaiskasvatuksen arkeen.

Kieliporeita eskarilaisille - kielisuihkutusten järjestäminen esiopetuksessa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa monipuolisten kielivalintojen toteutumista perusopetuksessa.

Kieliporeita eskarilaisille -kehittämishankkeeseen on saatu OPH:n valtionavustusta 35 000 euroa kielten opetuksen ja pedagogisen osaamisen kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa. Kehittämistyö toteutetaan ajalla 10.12.2019 - 31.8.2021. Hankkeessa ovat mukana Iitin, Kärkölan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kunnat. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Kati Vähäkuopus.

Tavoitteena Kieliporeita eskarilaisille -hankkeessa on luoda esikoululaisille kielisuihkutusten myötä positiivinen kuva kielten opiskelusta sekä vieraista kielistä ja kulttuureista. Tavoitteena on herättää lasten

kiinnostus vieraisiin kieliin. Osana kehittämistyötä tehdään kuntien yhteinen kielisuihikutussuunnitelma. Tavoitteena on saada vakiinnutettua kielisuhkutus luontevaksi osaksi esiopetuksen arkea.

ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEUDULLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Seudulliset esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet

[Meidän koulu on #paraskoulu!](#) - hanke on hallituksen Uusi peruskoulu -ohjelman mukainen perusopetuksen uudistamiseen kohdentuva kokonaisuus (kärkihanke)

Hankkeen tarkoituksena on edistää tasa-arvoisen peruskoulun tavoitteiden ja toimien toimeenpanoa konkreettisten tekojen tasolle. Päijät-Hämeen osalta painotus on koulujen hyvinvoinnin edistämisessä. Hanke toteutetaan ajalla 24.1.2019 - 30.5.2020. OPH:n myöntämä avustus hankkeelle on 181 000 euroa. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Kati Vähäkuopus.

Hankkeeseen rekrytoitiin kaksi projektikoordinaattoria, Pauliina Tuominen ja Terhi Törnroos, koulujen yhteisöllisyyden kehittäjiksi, ja he aloittivat tehtävässä 1.6.2019. Sivistystoimen ohjausryhmä valitsi hankkeen pilottikouluiksi viisi erilaista koulua Päijät-Hämeen alueelta. Koulut ovat Länsi-Asikkalan koulu Asikkalasta, Lyseonmäen koulu Heinolasta, Salpakankaan koulu Hollolasta, Kärkölän yhtenäiskoulu Kärkölästä ja Tönnön koulu Orimattilasta. Projektikoordinaattoreiden tehtävänä on tukea kouluja tunnistamaan omat vahvuutensa ja olemaan niistä ylpeä, jotta jokainen koulu yhteisön jäsen kokee, että oma koulu on #paraskoulu. Kouluihin pyritään luomaan uudenlaisia toimintamalleja ja luottamuksellista ja arvostavaa ilmapiiriä, jonka kautta oppilaat ovat hyvinvoivia, motivoituneita ja iloisia.

[I can! - perusopetuksen vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetusta koskeva täydennyskoulutus alaluokkien opettajille](#)

Hanke toteutetaan ajalla 2.4.2019 - 31.12.2020. OPH:n myöntämä avustus hankkeelle on 35 000 euroa. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Raisa Kujala.

Hankkeessa toteutettiin vuoden 2019 aikana kolme koulutuspäivää vuosiluokkien 1-2 A1-kieltä opettaville opettajille.

[Resilienssiä työyhteisöihin!, opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutusohjelma](#)

Hanke toteutetaan ajalla 13.4.2019 - 31.12.2020. OPH:n myöntämä avustus hankkeelle on 60 000 euroa. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Raisa Kujala.

Vuoden 2019 aikana suunniteltiin täydennyskoulutuskokonaisuuden sisällöt. Koulutus kohdentuu opetustoimen ja varhaiskasvatuksen esimiehille. Koulutuskokonaisuus kilpailutettiin ja koulutuksen toteuttajatahoksi valittiin HY+. Varsinainen koulutuskokonaisuus toteutetaan vuoden 2020 aikana.

[Kielitietoinen- ja taitoinen Päijät-Häme -hanke on kuntien kielten opettajille kohdennettu täydennyskoulutuskokonaisuus, jonka suorittuaan opettaja pystyy toimimaan vertaiskouluttajana omassa kunnassaan toisille opettajille](#)

Tavoitteena on varmistaa, että kaikki perusopetuksen järjestäjät pystyvät toteuttamaan vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetusta vuodesta 2020 alkaen. Hanke toteutetaan ajalla 12.4.2019 - 31.12.2020. OPH:n myöntämä avustus hankkeelle on 35 000 euroa. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Raisa Kujala.

Päijät-Hämeen tutoropettajaverkosto -kehittämishanke

Projektikoordinaattorina toimii Johanna Kivekäs.

OPH myönsi 1.12.2017 Päijät-Hämeen tutoropettajaverkoston (SEUTUTUTOR) kehittämistyöhön avustusta 102 887 euroa. Hanke toteutettiin ajalla 1.3.2018 - 30.6.2019.

Erytisavustus kohdennettiin tutoropettajatoiminnan alueelliseen koordinointiin ja kehittämiseen sekä mallien ja hyvien käytänteiden levittämiseen.

Tutoropettajatoiminnan kehittämisryhmä kokoontui neljä kertaa 30.6.2019 mennessä. Ryhmä teki benchmarkkausmatkan Jyväskylään 3.4.2019 ja tutustui siellä Laukaan eko-kouluun ja Jyväskylän OKL:ään.

Vuoden 2019 yhteisiä tutoropettajien verkostotapaamisia olivat:

- 5.2. Tutoropettajien valmennus (Martti Hellström) ja Päijät-Hämeen tutoropettajatoiminnan mallit
- 24.4. Kolmen alueen (Päijät-Häme, Kanta-Häme ja Pirkanmaa) tutoropettajien yhteistapahtuma Lahden Sibeliustalossa
- 14.5. Tunnetaidot opetustyössä (Anuliisa Lahtinen) ja seudullinen yhteistyö

Tutoropettajien asiantuntijuutta vahvistettiin:

- 15.1. Hämeenlinnan digitaalinen kehitys ja tutortoiminta
- 4.2. Peda-cafe Kärpäsen koululla (yhteisopettajuus)
- 26.3. Positiivinen pedagogiikka -koulutus (Lahden kaupunginkirjasto)
- 16.4. Positiivinen CV (Lahden kaupunginkirjasto)
- 15.5. Tekijänoikeuskoulutus (Lahden kaupunginkirjasto)

Tutoropettajatoiminnan vakiinnuttaminen Päijät-Hämeen alueelle -kehittämishanke

OPH myönsi yhteistyökunnille omarahoitusosuus mukaan lukien 202 000 euroa tutoropettajatoiminnan vakiinnuttamiseksi Päijät-Hämeen alueelle. Hanke on jatkoa Päijät-Hämeen tutoropettajatoiminta-hankkeelle, joka päättyi 30.6.2019. Hanke toteutetaan ajalla 1.7.2019 - 30.6.2021. Tässä hankkeessa projektikoordinaattorina jatkaa Johanna Kivekäs. Hankkeen tavoitteena on Päijät-Hämeen tutoropettajaverkoston osaamisen kehittäminen ja yhteistoiminnan vahvistaminen kehittäjätiimien avulla, tutoropettajaverkoston yhteistyön vakiinnuttaminen ja laajentaminen alueellisesti kaikkiin yhteistyökuntiin. Yksi tavoitteista on myös osallistua valtakunnallisten tutoropettajaverkostojen verkostoitumiseen.

Hankkeen projektiryhmänä toimii tutoropettajatoiminnan kehittämisryhmä, jossa on asiantuntijaedustaja jokaisesta yhteistoimintakunnasta. Vuoden 2019 aikana ryhmän toimintaan osallistuivat: Petri Manninen Asikkala, Maarit Oksanen Hartola, Pirjo Hahl Heinola, Sari Kähkönen Hollola, Anne Kekki Kärkölä, Mira Mämmi Lahti, Tuomas Kauppinen Orimattila, Johanna Virtanen Padasjoki ja Jani Malmi Sysmä.

Kehittämisryhmä kokoontui syyslukukaudella 2019 kolme kertaa koulutusten ja benchmarkkausten merkeissä. Lisäksi ryhmän jäsenet osallistuivat erillisiin opetuksen pelillistämiskoulutuksiin kolme kertaa. Muita yhteisiä tapahtumia olivat:

- 3.9. Päijät-Hämeen tutoropettajien verkostoitumispäivä Pajulahdessa ja lukuvuoden startti
- 15.10. Tutoropettajamessut (koulun toimintakulttuuri, pedagogiikan kehittäminen ja digitaalisuus)

- 19.11. Opetuksen pelillistäminen (Tomi Tolonen ja Teppo Manninen) ja Seitsemän sisarusta - pelikokonaisuuden esittely.

Vuoden 2019 aikana kehittämistyönä on kehittäjäryhmän kanssa suunniteltu ja toteutettu laaja-alaisen osaamisen taitojen työkalupakki eli Seitsemän taitavaa sisarusta sai jatkoa. Seitsemän sisaruksen tarinallisessa pelikokonaisuudessa yhdistyvät pedagogiikka ja pelaaminen. Seitsemän sisarusta - pelikokonaisuus on tehty tukemaan laaja-alaisen osaamisen taitojen opetusta ja tuomaan tulevaisuuden taitoja tutuiksi oppilaille. Pelillisuus lisää myös koulumotivaatiota ja oppimisen iloa.

Kehittämisryhmän jäsenet ovat vieneet yhteisiä seudullisia tutorointiin liittyviä asioita eteenpäin omissa kunnissaan. He ovat voimistaneet Päijät-Hämeen tutoropettajaverkoston alueellista ja tiivistä yhteistoimintaa ja hyvien osaamiskäytänteiden ja toimintamallien levittämistä Päijät-Hämeen alueelle.

Kehittämisryhmän asiantuntijuutta on vuoden 2019 aikana vahvistettu:

- 25.11. Riihimäen robotiikkaopetus ja tutortoiminta
- 29.11. Digitaalisuuden kehityspäivät (Helsinki, HTC -talot)
- 3.12. Digioppimisen areena (Helsinki, Messukeskus)

Päijät-Hämeen tutoropettajaverkoston sivusto: <https://peda.net/alueet/pajathame/tka>

TUTKA-hanke, opetustoimen henkilöstökoulutushaku lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi

Yhteishanke Päijät-Hämeen kuntien sekä Iitin kunnan, Väestöliiton ja LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen hallinnoijana toimii LAB. Päijät-Hämeen kuntien osuus OPH:n myöntämästä valtionavustuksesta on 27 400 euroa. Hanke toteutetaan ajalla 30.5.2019 - 31.12.2020. Hankkeessa toteutetaan opetustoimen henkilöstökoulutusta lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimii Liisa Kumpulainen.

Sivistysjohtajien ohjausryhmän jäsenistä TUTKA-hankkeen ohjausryhmään on nimetty rehtori Hanna Rapatti Hollolasta, kehittämispäällikkö Anjariitta Carlson ja kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala seudullisen kehittämisen yksiköstä Lahdesta.

OOOT-KEHITTÄMISRYHMÄ

Oppilas- ja opiskelijahuollon ja oppimisen tuen kehittämisryhmä

Ryhmän jäseninä ovat opiskeluhuollon palvelupäällikkö Eija Kinnunen Lahti (puheenjohtaja), opetuspäällikkö Pii Uotinen Orimattila, kuraattori Eija Huovinen ja koulupsykologi Kati Molkkari Asikkala, rehtori Hanna Rapatti Hollola (sivistysjohtajien ohjausryhmän edustaja), apulaisjohtaja Tiina Kotila-Paaso Hartola, opinto-ohjaaja Tiina Enqvist Heinola, erityisopettaja Susanna Markkanen Kärkölä, opiskelupalvelujohtaja Riitta Murtorinne Koulutuskeskus Salpaus, sivistystoimenjohtaja Pia Harmokivi (rehtori Ari Ollikainen) Iitti, Sairaalakoulun rehtori Anne Lindholm Lahti (VIP-verkosto), aluepäiväkodinjohtaja Minna Halme Lahti, lasten ja nuorten hyvinvoinnin tulosityksikköpäällikkö Hannele Poutiainen PHHYKY 1.6.2019 saakka, tulosityksikköpäällikkö Niina Viholainen PHHYKY, vastuulääkäri Päivi Kilpinen-Loisa PHHYKY, opinto-ohjaaja Kati Saarinen Padasjoki, erityisopettaja Mari Vesander Sysmä.

TUTKA-hanketta koskevissa suunnittelukokouksissa ovat lisäksi olleet mukana LAPE-muutosagentti Elina Vesterinen, ehkäisevän työn seutukoordinaattori Susanna Leimio ja projektipäällikkö Anne Haavisto osaamiskeskus Versosta sekä hankkeen projektikoordinaattori Liisa Kumpulainen.

Kehittämisryhmän toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2019 sovittiin, että panostamme LAPE-hankkeessa tehtyjen tuotosten levittämiseen ja viestintään siten, että jokainen huolehtii tiedon välittämisestä omassa verkostossaan/kunnassaan. Oppilashuollon käsikirja ja LAPE-huoneentaulut saatetaan kaikkien tietoon. Nepsy-asiat pidämme agendalla edelleen ja keskitymme oppimisen tuen asioihin, maahanmuuttajien tilanteeseen ja perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyvien erityistä tukea tarvitsevien tiedonsiirtoon.

Kehittämisryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kokouksissa käytiin sovitus läpi tiedotettava materiaali ja tiedonsiirron periaatteet perusopetuksesta toiselle asteelle. Kauden aikana työryhmälle tuli myös muita tehtäviä, minkä vuoksi muut toimintasuunnitelmassa esille nostetut asiat jäivät vähemmälle keskustelulle. Työryhmän tehtäväksi annettiin TUTKA-hankkeen (Päijät-Hämeen turvataitokasvatusmalli) ja VIP-verkoston (vaativan erityisen tuen verkosto) työn ohjaus, minkä vuoksi toukokuun kokouksessa paneuduttiin VIP-verkoston toimintaan ja marraskuussa toteutettiin työpajatyöskentely, jonka pohjalta laadittiin TUTKA-hankkeen toimintasuunnitelma. Syyskuun kokouksessa tutustuttiin sairaalaopetukseen ja käytiin läpi kouluterveyskyselyiden tulosten hyödyntämisen prosessia. Lisäksi kahdessa kokouksessa keskusteltiin "Onks tää normaalia"-chat palvelun käynnistämiseen liittyvistä periaatteista ja kokemuksista eri kuntien näkökulmasta.

Kehittämisryhmän työskentelyyn on osallistuttu erittäin aktiivisesti ja toiminnan painopisteen siirtäminen tukemaan valtakunnallisesti ohjattua kehittämistoimintaa (TUTKA, VIP) on ollut tarkoituksenmukaista.

OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ

Opetussuunnitelmauudistuksen toteuttamiseen ja seurantaan perustettu ryhmä

Ryhmän jäseniä ovat Tiina Kotila-Paaso Hartola, Irja Niilahti (sivistysjohtajien edustaja), Jarkko Granqvist Heinola (varapuheenjohtaja), Anssi Vidman ja Pekka Toikkanen Hollola, Taina Piilahti ja Annika Kaila Iitti, Timo Kosonen / Petri Käkönen Kärkölä, Johanna Saastamoinen ja Petra Larvus Lahti, Piia Uotinen Orimattila (puheenjohtaja), Kari Miettinen Padasjoki, Raija Hörkkö Sysmä, Suvi Niemeläinen Asikkala, Anjariitta Carlson, Raisa Kujala ja Johanna Kivekäs seudullinen kehittäminen.

Ryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan kertaa: kevätkaudella viisi kertaa ja syyskaudella kolme kertaa. OPS-kehittämisryhmän toimintasuunnitelmassa vuodelle 2019 yhteisen työn kohteeksi sovittiin A1-kielen varhentamiseen liittyvä opetussuunnitelmatyö ja siihen liittyvän täydennyskoulutuksen järjestäminen.

A1-kielen varhentamiseen liittyvä OPS-työ

Kehittämisryhmässä perehdyttiin keskustellen varhennetun A1-kielen perusteluonnokseen syyskaudella 2019. Perusteiden julkaisemisen jälkeen kehittämisryhmä nimesi 5.3. kokouksessaan työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia seudullinen paikallinen A1-kielen opetussuunnitelma vuosiluokille 1 ja 2. Työryhmään nimettiin luokanopettajia ja kielten aineenopettajia. Kaikki kunnat Lahtea lukuun ottamatta nimesivät työryhmään osallistujan. Lahti teki A1-kielen paikallisen opetussuunnitelman kaupungin omissa työryhmissä. OPS-kehittämisryhmä teki aloitteen Lahden edustajille seudun ja Lahden työryhmien yhdistämisestä, mutta aikataulullisista syistä johtuen yhteistyö ei ollut mahdollista. Paikallisen opetussuunnitelman laatimisen lisäksi OPS-kehittämisryhmässä perehdyttiin A1-kielen OPS-muutoksesta johtuvaan tuntijakomuutokseen ja ohjattiin kuntia tekemään päätökset tuntijaosta.

Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen tehtiin kahdessa vaiheessa. Kuntien edustajat valmistelivat paikallista osuutta kunnissa perusteiden julkaisemisen jälkeen. Lopullinen yhteinen työ tehtiin Asikkalassa Aurinkovuoren koululla järjestetyssä iltapäivätyöskentelyssä, johon osallistui OPS-kehittämisryhmän jäsenet ja A1-kielen työryhmä. Kunnat päivittivät omat paikalliset opetussuunnitelmansa seudun yhteisen kirjauksen mukaisesti.

Seudun A1-kielen OPS-työryhmään kuuluivat:

- Asikkala: Mikaela Suni-Salo
- Hartola: Maarit Oksanen
- Heinola: Kati Vasarainen
- Hollola: Elisa Haukka
- Iitti: Annika Kaila
- Kärkölä: Anna Jokilahti
- Orimattila: Marjut Koukkula
- Padasjoki: Raija Meronen
- Sysmä: Minna Olkkonen

Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiluvun päivittämiseen liittyvä OPS-työ

Opetussuunnitelman perusteiden arviointiluvun luonnos julkaistiin kommentoitavaksi syyskuussa 2019. OPS-ohjausryhmän jäsenet tutustuivat luonnostekstiin kuntien kehittämisen-, arviointi- ja johtoryhmissä. Kokouksessa 3.10. OPS-ohjausryhmässä tehtiin seuturyhmän kommentointi opetushallituksen palautesivuille.

Valmistauduttiin käynnistämään paikallisen opetussuunnitelman päivitystyö arviointilukuun keväällä 2020. Opetussuunnitelman perusteet julkaistaan keväällä 2020.

Kehittämisryhmä on toiminut projektiryhmänä seuraaville kehittämishankkeille:

A1-kielen varhentamiseen liittyvä opettajien täydennyskoulutus – I can!

OPS-kehittämisryhmän kunnista Hollola, Orimattila, Iitti, Hartola, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä hakivat A1-kielen opettamisen täydennyskoulutukseen avustusta. Lahti, Heinola ja Asikkala eivät voineet osallistua avustushakuun, koska ko. kunnat olivat aiemmassa vaiheessa saaneet varhennetun kielen opetukseen osoitettua avustusta.

Avustusta I can! -hankkeeseen saatiin 25 000 euroa. Wanhalla Walimolla järjestettiin 15.5. luokanopettajille täydennyskoulutuspäivä. Tavoitteena oli perehdyttää syksyllä 2019 ekaluokkalaisille englantia opettavat opettajat varhennettuun kielenopetukseen. Toinen koulutuspäivä toteutettiin kahdessa ryhmässä 1.10. ja 2.10.2019. I can! -hankkeen avustusta on jäljellä vielä siten, että toukokuussa 2020 voidaan kouluttaa tulevan syksyn ekaluokkien luokanopettajat. Koulutuksesta tuli erinomaista palautetta luokanopettajilta.

Kielten vertaisopettajatoiminnan kehittäminen - Kielitietoinen ja -taitoinen Päijät-Häme

Opetushallituksen myöntämään Kielitietoinen- ja taitoinen Päijät-Häme -hankkeeseen saatiin 35.000 euroa. Hankkeessa koulutetaan seudulle 21 varhennetun kielenopetuksen vertaiskouluttajaa kaikkiin Päijät-Hämeen kuntiin ja Iitin kuntaan. Kuntakiintiöt ovat: Lahti 9, Heinola 2, Hollola 2, Orimattila 2, ja loput kunnat 1. Avustus käytetään vertaiskoulutettavien koulutukseen ja verkostoitumiseen. Koulutetuista opettajista muodostetaan seudun kielten opettajien kehittäjäryhmä.

Koulujen toimintakulttuurin kehittäminen - #Meidän koulu on paraskoulu!

Paraskoulu-hankkeessa palkattiin kaksi "koulukamua", jotka jakautuvat lukuvuoden 2019 - 2020 aikana viiteen seudun kouluun. OPS-kehittämisryhmässä seurattiin hankkeen etenemistä.

TUTKA-hankkeen koulutukset

Seudullisen TUTKA-hankkeen koulutuksista saatiin tietoa OPS-kehittämisyhmään välitettäväksi kuntiin.

Eskarilaisten kielisuihkutukset – Kieliporeita eskarilaisille

Syksyllä 2019 haettiin OPH:lta avustusta eskarilaisten kielisuihkutuksiin ”Kieliporeita eskarilaisille”. Avustusta myönnettiin 35 000 euroa litin, Kärkölan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kunnille. Hanke käynnistyy vuoden 2020 alussa.

Huomioita toimintavuodesta 2019

OPS-kehittämisyhmä on ollut hyvin aktiivinen vuonna 2019. Erityisesti varhennetun kielenopetuksen käynnistymiseen liittyvä paikallinen opetussuunnitelmatyö ja opettajien täydennyskoulutuksen mahdollistaminen omassa maakunnassa hyödyttivät kaikkia kuntia. Kunnat ovat nimenneet kehittämissyhmään jäsenet ja varajäsenet ja he ovat olleet hyvin sitoutuneita työskentelyyn. Lahden edustajien osallistuminen kehittämissyhmän kokouksiin on ollut satunnaista. Erityisesti opetussuunnitelmatyön yhteydessä keskuskaupungin osallisuus olisi hyödyllistä ja merkityksellistä.

TVT-KEHITTÄMISRYHMÄ

Perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittämissyhmä

Ryhmän jäseniä ovat Petri Manninen Asikkala, Hanna Hämäläinen/Maarit Oksanen Hartola, Tapio Karvo Heinola, Jorma Kainulainen Hollola, Kari Valtonen Iitti, Anne Kekki Kärkölä, Mira Mämmi (puheenjohtaja), Juha Patrakka ja Lassi Kilponen (sivistysjohtajien edustaja) Lahti, Eija Seunala Orimattila, Mika Haataja Padasjoki, Janne Jokinen Sysmä, Anjariitta Carlson ja Raisa Kujala ja Johanna Kivekäs seudullinen kehittäminen.

TVT-kehittämissyhmä kokoontui vuoden 2019 aikana yhteensä kahdeksan kertaa. Anne Kekki toimi TVT-kehittäjäryhmän puheenjohtajana elokuuhun 2019, jonka jälkeen puheenjohtajaksi valittiin Mira Mämmi ja varapuheenjohtajaksi Mika Haataja. Jokaisesta kokouksesta on laadittu pöytäkirja ja ne ovat luettavissa Peda.net:ssä.

Toimintakauden 2019 aikana saavutetut tavoitteet ja tärkeimmät aikaansaannokset:

- Laaja opettajien TVT-taitojen osaamiskartoitus toteutettiin tammikuussa 2019 yhteistyössä tutor-kehittäjäryhmän kanssa kaikille Päijät-Hämeen koulujen rehtoreille ja opettajille.
- Kevään TVT-mentoripäivä pidettiin 9.4. Aurinkovuoren koululla. Päivään mahtui itslearning-oppimisympäristö -esitys, GDPR-esitys videolinkin kautta sekä monenlaisia sovelluspajoja.
- Perehdyttiin Edison-työpöytäan ja päätettiin ehdottaa sivistysjohtajien ohjausryhmälle Edisionia seudulliseksi hankinnaksi. Seudulliseen hankintaan ei tässä vaiheessa lähdetty ja sivistystoimenjohtajat pysyivät esityksen seudullisen digitalisaation tilasta yksittäisen sovelluksen sijaan.
- Kerättiin eri arviointityökalujen kokemuksia:
Oridi / Tuomo Ruotanen esitteli Hollolan pilotoinnin kokemuksia.
Pedanet / Mika Haataja kertoi Padasjoen kokemuksista.
itslearning / Mira Mämmi: itslearning on pilotoinnissa vuonna 2019 Lahden kouluissa 800 käyttäjän lisenssillä.

- TVT-OPS:n päivittäminen: Osa kunnista on jo päivittänyt omansa. Sovittiin, että jaetaan kuntien omat tv-t-opsit Pedanettiin, jolloin niitä voi käyttää oman kunnan tv-t-opsin päivittämisessä.
- Kaksi kehittämisryhmän jäsentä osallistui Applen iJuna ja seminaari -matkaan Joensuuhun 17.-18.9. Tapahtuma oli uudenlainen raiteilla toimiva koulutusmatka, jossa koulutus tapahtui junamatkalla Joensuuhun.
- Päätettiin jättää toinen mentoripäivä toteuttamatta kevään 2020 tutoropettajien digitaitoihin liittyvien koulutusten päällekkäisyyksien takia.
- Päädyttiin toteuttamaan sivistystoimenjohtajille Digitaaliset suuntaviivat -esitys, josta käy ilmi aihealueittain tämän hetkinen tilanne, tavoitetila ja erityiset huomiot niihin liittyen. Tavoitteena on, että näiden ehdotusten myötä digitaalinen infrastruktuuri ja osaaminen sekä digitaaliset oppimisen sisällöt ja palvelut mahdollistavat entistä parempaa oppimista ja antavat oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet edetä digitaalisen osaamisen polulla.

ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ

ARVO-ryhmän jäseniä ovat Tuula Herkepeus (puheenjohtaja), Maarit Raitala, Joni Ylivainio ja Markku Karjalainen Lahti, Sari Puputti Asikkala, Tiina Kotila-Paaso Hartola, Jani Alatalo Heinola, Päivi Laattala ja Janne A. Salonen Hollola, Pia Harmokivi Iitti, Anneli Luostarinen Kärkölä, Piia Uotinen Orimattila, Kari Miettinen Padasjoki, Tuula Vuorinen Sysmä, Anjariitta Carlson ja Raisa Kujala seudullinen kehittäminen.

Päijät-Hämeen seudullinen arvioinnin kehittämisryhmä eli ARVO-ryhmä on kokoontunut vuoden 2019 aikana seitsemän kertaa.

Varhaiskasvatuksen maakunnallinen arviointi toteutettiin 21.1. – 3.2.19. Kyselyn maakuntatasoiset tulokset käsiteltiin Päijät-Hämeen sivistystoimen ohjausryhmässä maaliskuussa. ARVO-ryhmän kokouksessa valittiin maakunnalliset toiminnan vahvuudet ja kehittämiskohteet.

Tulokset olivat hyvin yhteneväisiä vuoden 2017 tulosten kanssa. Arvioinnin tulosten mukaan keskeisiä vahvuuksia Päijät-Hämeessä ovat hoitopaikassa saatu hyvä hoito, lapsiryhmissä ilmenevä turvallinen ja välittävä ilmapiiri sekä lapsia koskevan keskustelun luottamuksellisuus henkilöstön kanssa. Parannettavaa löytyy eniten osallisuuden tunteen vahvistamisessa. Huoltajat kaipasivat lisäksi enemmän tietoa lapsensa hoitopäivästä. Henkilöstön osalta kehittämisen painopisteeksi nousi digiosaamisen lisääminen. Kehittämiskohteeksi nostettiin myös henkilöstön hyvinvointi. Vastaava kehittämiskohde on myös jo edellisen esi- ja perusopetuksen arvioinnin perusteella työn alla kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa.

Heti toimintavuoden alussa tutustuimme Orimattilan toteuttamaan opetushenkilöstön työhyvinvointikyselyyn. Sivistysjohtajat olivat valtuuttaneet ARVO-ryhmän jatkamaan työskentelyä kyselyn toteuttamiseksi kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa. Arvioimme, että Orimattilan käyttämä kyselyrunko tuottaisi tarvittavaa tietoa työhyvinvoinnin tilasta ja rakentumisesta, joten ARVO-ryhmä päätti käyttää samaa kyselyä koko maakunnassa. Syyslukukaudella kyselyn toteuttivat kunnista Hartola, Heinola, Lahti ja Padasjoki ja tuloksia käsitellään heti vuoden 2020 alussa.

Vuoden 2020 esi- ja perusopetuksen seudullisen arvioinnin suunnittelu aloitettiin lokakuussa 2019. Sovittiin, että kyselyä markkinoitaessa on hyvä korostaa vastaamista kunnan, ja erityisesti yksikön toiminnan parantamiseksi, eikä puhua markkinoinnissa seudullisuudesta.

Kyselyiden toteutuksessa käytettävästä ZEF-järjestelmästä on tullut uusi versio, Zeffi. Kaikki kunnat ovat hyväksyneet sopimuksen uudesta versiosta. Koulutukset uuden version käytöstä käynnistyvät helmikuussa

- o ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen uudistus, sekä niiden vaikutus päijät-hämäläisiin toimijoihin
- o toisen asteen opiskelijoiden tukeminen: kouluterveyskyselyn tulokset ja erityisesti Päijät-Hämeessä esille nousseet huolenaiheet
- o yhteistyötapaaminen Lahden ammattikorkeakoulun kanssa: Sovittiin, että LAMK kutsuu lukioiden rehtorit ja opinto-ohjaajat tutustumaan Niemen kampukseen
- o hallitusohjelman mahdolliset vaikutukset toiselle asteelle
- o toisen asteen koulutuksen lukuvuoden 2020-2021 työ- ja loma-ajat
- o toisen asteen koulutuksen ja alueen korkeakoulutoimijoiden yhteistyön tiivistäminen
- o toisen asteen koulutuksen digitaalisen esitteen toteuttamisen jatkaminen. Esite löytyy osoitteesta www.toiselleasteelle.fi
- o nuorten sijoittumisen tilannekatsaus
- o tutustuminen Suomen Urheiluopiston ja Haaga-Helia ammattikorkeakoulun toimintaan ja opintopolkuihin
- o kevään 2019 yhteisvalinnan tilannekatsaus

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämisryhmä kokoontui säännöllisesti viisi kertaa kokoonpanolla kirjastojen johtajat Liisa Häyrinen Heinola, Tanja Kairimo Asikkala, Katja Komonen Hartola, Riitta Kuisma ja Minna Pollari Sysmä, Kirsi Lähde Orimattila, Marja Malminen (puheenjohtaja) Lahti, Kati Salminen Hollola, Taru Tanska Padasjoki sekä asiantuntijat ICT-päällikkö Marko Akkanen Lahti, Anjariitta Carlson (ohjausryhmän edustaja) sekä verkko- ja viestintäkoordinaattori, sihteeri Tanja Ojakangas Lahti. Asiasisällöstä riippuen kokouksiin osallistui asiantuntijoina myös muita henkilöitä.

Seudullisia asiakaspalveluasioita käsiteltiin seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämisryhmässä kokousten alussa esittelijänä Sanna Kuosa Lahdesta ja asiantuntijana vastaava kirjastovirkailija Leena Lähdesmäki.

Päijät-Hämeen kirjastojen seudullisessa yhteiskäytössä oleva kokoelma kattaa noin miljoona yksikköä, joista valtaosa on kirjoja. Seudullinen verkkokirjasto on LASTU - lastu.finna.fi. LASTU-verkkokirjastoa käytetään aineistovarausten tekoon, lainojen uusimiseen, aineisto- ja saatavuustietojen hakuun Päijät-Hämeen kirjastoista, e-kirjojen lainaamiseen sekä kirjastojen ajankohtaisten tapahtuma- ja asiakastiedotteiden seuraamiseen. Asiakkaiden käytössä on myös e-kirjoja ja e-äänikirjoja sekä sähköiset sanoma- ja aikakauslehtipalvelut ePress ja PressReader.

Keskeisimpiä vuoden aikana käsiteltyjä asioita olivat:

- verkkomaksamisen käyttöönotto Finna-verkkopalvelun mahdollistamana. Maksutulot jaetaan Päijät-Hämeen kuntien asukaslukujen suhteessa ja Lahden kaupungin talouspalvelut toimittavat kirjastoille maksutulo-osuudet neljännesvuosittain.
- verkkokirjaston seudullinen chat-palvelu otettiin käyttöön
- tehtiin seudullinen päätös Lastu-kirjastojen liittymisestä Kuntahankintojen ja Axiell Media Ab:n sekä Ellibs Oy:n puitesopimukseen koskien e-kirjojen, e-äänikirjojen hankintaa sekä niiden lainausalustoja
- seudullinen hintoja vertaileva hankintaportaali kirjojen ja nuottien hankintaan saatiin käyttöön. Hankintaportaalin kautta aineisto voidaan hankkia edullisimmalla hinnalla
- otettiin käyttöön Lastu-kirjastojen seudullinen lukudiplomi ja lukuopaspalvelu
- tehtiin laaja omatoimikirjastotutkimus Alueellisen kehittämiskirjaston alueella
- seudullinen alle kouluikäisten lasten lukutaidon vahvistamiseen tähtäävä Lukusankari-hanke alkoi syksyllä 2019 35 000 euron hankeavustuksella

- päätettiin ottaa elokuvien suoratoistopalvelu Kirjastokino käyttöön asiakkaille 1/2020 alkaen

LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Päijät-Hämeen alueen kuntien liikuntatoimesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa pidettiin vuoden aikana kolme (9.5. Orimattila, 24.9. Sysmä ja 14.12. Lahti) yhteistä kokousta/tapaamista.

Yhteisiin verkostotapaamisiin on osallistunut kunnista seuraavia edustajia vaihtelevasti: Teija Nevalainen Orimattila, Auli Kasakkamäki-Heikkinen Hollola, Jari Unelius ja Tommi Lanki Lahti, Tuija Pessa Sysmä, Jaana Volanen Pertunmaa, Maria Kaikkonen Heinola, Petri Käkönen Kärkölä (ohjausryhmän edustaja), Anna-Maija Muurinen Hartola, Matti Kettunen ja Aku Laaksonen Asikkala, Irina Barkman Iitti, Johanna Koskela ja Mari Engberg Padasjoki, Kari Kosunen Joutsa ja Jaana Keisala Myrskylä.

Toiminnan koordinaattorina ja vetäjä on toiminut Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU). PHLU:n työntekijöistä kokouksiin ovat osallistuneet ryhmän puheenjohtajana Mai-Brit Salo sekä mahdollisuuksien mukaan Keijo Kylänpää, Kustaa Ylitalo, Krista Pöllänen ja Arto Virtanen.

Tilaisuuksien alustajina ovat toimineet Ari Suomalainen Junior Pelicans ry, Ilpo Piri Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Juha Hertsi Päijät-Hämeen Liitto.

Tärkeimmät aihealueet ja teemat tapaamisissa:

- harjoitus- ja avustuskäytänteiden kehittäminen
- olosuhdeasiat (rakentamishankkeet) ja yhteistyö siinä kuntien välillä
- Päijät-Hämeen terveystoimintastrategiatyön eteneminen
- liikuntaneuvonnan ja kehittämisryhmän kuulumiset (vuonna 2019 6 kunnassa 532 liikuntaneuvonnan asiakasta, niistä Lahdessa 266)
- Liikkuva Päijät-Häme kiertue (yhteistyössä kuntien kanssa järjestetyssä testikiertueessa testattiin syksyn 2019 aikana 720 kuntalaista)
- vähävaraisten lasten liikunnan tukemisen mallit
- Aluehallintoviraston ja valtionavustusten ajankohtaiset asiat ja painotukset
- Maakuntaliiton ajankohtaiset liikunta-asiat

Ryhmän tapaamisissa käydään läpi aina myös ajankohtaiset asiat kunnittain mm. liikunnallisen elämäntavan hankkeet, seuratoiminnan kunta/ seurafoorumit, olosuhdeasiat ja kehittämistoimenpiteet. Kuntien liikuntatoimesta vastaavien yhteistyöverkko toimii tiiviisti ja yhteisiä ideoita, kokemuksia ja malleja jaetaan avoimesti yli kuntarajojen.

Tapaamisten yhteydessä on pyritty tutustumaan myös eri liikuntahankkeisiin ja kohteisiin. Vuoden 2019 aikana tutustuttiin Orimattilan uuteen liikuntahalliin Teija Nevalaisen johdolla ja Sysmän Kammiovuoren retkeilyreittiin Tuija Pessan johdolla.

NUORISOPALVELUJEN SEUDULLINEN YHTEISTOIMINTA

Nuorisopalvelujen kehittämisryhmän yleisenä tehtävänantona on yhdessä kehittää oman sektorinsa palveluja, vaihtaa hyviä käytäntöjä keskenään ja toteuttaa yhteistoimintaa. Ryhmän jäsenet ovat: Millamaari Hämäläinen 12.9.2019 saakka ja Henna Rautavuo-Hätönen Asikkala, Anna-Maija Muurinen Hartola, Anne Hottola (puheenjohtaja) Heinola, Marja Egman Hollola, Tanja Lehtimäki Iitti, Erno Lampinen

12.9.2019 saakka Elisa Brusila Kärkölä, Jouni Kivilahti Lahti, Teija Nevalainen Orimattila, Markku Lahtinen Padasjoki, Tuija Pessa ja Tuula Mäkinen (ohjausryhmän edustaja) Sysmä. Kehittämissryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden 2019 aikana.

Ensimmäinen kokous oli Heinolan valtuustosalin kahviossa 21.2.2019. Tuolloin keskusteltiin yhteisen logbook-koulutuksen palautteesta sekä ohjelman käyttöönotosta kunnissa. Lisäksi keskusteluun tulivat leirien ja retkien työvuoro- ja korvausasiat.

Toinen kokous pidettiin Kärkölässä 21.5.2019. Tällöin puhutti Onks tää normaalia -chat alustan käyttöönotto sekä leirien ja retkien työvuoro- ja korvausasiat.

Kolmas kokous pidettiin Iitissä 12.9.2019. Kokouksessa olivat vieraina Mika Piipponen Nuorisolan osaamiskeskus Vahvistamosta ja Anne-Marie Haavisto HUU-Ma-hankkeesta. Sovittiin kuntien yhteisestä koulutuksesta, jossa pohditaan ehkäisevää päihdetyötä nuorisotyön näkökulmasta sekä yhteisiä käytäntöjä nuorisotyössä seudullisesti. Koulutus pidettiin Heinolassa 4.12.2019. klo 9-15. Ohjelmassa oli: Kuinka puhua kannabiksesta, Hyvän mielen vuosikello ja nuorisotyön käytäntöjä Päijät-Hämeessä.

KULTTUURIPALVELUJEN SEUDULLINEN YHTEISTOIMINTA

Lastenkulttuurikeskus Efeki toteutti vuoden 2019 loppuun mennessä noin 120 kulttuurivierailukokonaisuutta kouluihin ja päiväkoteihin. Vierailuihin osallistui n. 11.300 lasta ja ne työllistivät n. 17 taitelijaa tai taiteilijaryhmää. Vuonna 2019 avoimen tarjouspyynnön kautta saatiin 48 tarjousta, mikä kertoo kulttuurialan osaajien kiinnostuksesta Efekiä kohtaan. Hakemusten taso oli korkea. Mukaan valittiin kulttuurialan ammattilaisten hankkeita Päijät-Hämeestä ja muualta Suomesta.

Lahden kaupungin perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelman mukaisesti konserteissa, teattereissa, muotoilutyöpajoissa, kirjastoissa ja museoissa tehtiin lukuvuonna 2018–2019 yhteensä 13 190 käyntiä. Kulttuurikorttia käytti omatoimisesti yhteensä n. 1.000 yhdeksäsluokkalaista.

Koko Päijät-Hämeen kuudesluokkalaisten kulttuurikäyntikohde keväällä 2019 oli Sinfonia Lahden esittämä Peer Gynt -konsertti Sibeliustalossa ja syksyllä 2019 pARTS 19 -konsertti. Maakunnan kakkosluokkalaiset kävivät Sinfonia Lahden konsertissa syksyllä 2018 ("MUSII-KISSA! Katti Matikainen ja Nakkirakki konsertissa") ja käyvät konsertissa jälleen keväällä 2020.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kärkihankerahoituksella toteutettiin kaksi hanketta: Kulttuurilukkari-kerhot Lahden alakouluissa ja Utelias luokka -pilotti Villähteen koululla Lahdessa. Utelias luokka -hanke jatkui kevätlukukauden 2019 loppuun asti ja Kulttuurilukkari-kerhot vuoden 2019 syyslukukauden loppuun saakka.

Lastenkulttuurikeskus Efekin henkilöstö on osallistunut aktiivisesti Lastenkulttuurikeskusten liiton tapaamisiin. Matti Karhos, Sari Tuominen ja Susanna Koponen osallistuivat Lastenkulttuurikeskusten liiton kevätpäiville Oulussa toukokuussa 2019. Susanna Koponen oli mukana Lastenkulttuurikeskusten liiton Kulttuurikasvatussuunnitelma-työryhmässä. Matti Karhos osallistui Kansainväliseen lastenkulttuurifoorumiin syys-lokakuussa 2019 Tampereella. Matti Karhos, Sari Tuominen ja Susanna Koponen osallistuivat myös Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton syyspäiville marraskuussa 2019 Vaasassa. Kulttuuriasiainpäällikkö Matti Karhos on mukana monissa liiton työryhmissä.

Lastenkulttuurikeskus Efeki vastaa Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton hallinnoiman ja Suomen Kulttuurirahaston sekä Svenska kulturfondenin rahoittaman Taidetestaajat-hankkeen Päijät-Hämeen maakunnan ja Iitin kunnan koordinoinnista. Valtakunnallinen Taidetestaajat-hanke koskee kaikkia Suomen 8. luokkalaisia. Päijät-Hämeen ja Iitin alueella on noin 2.300 kahdeksäsluokkalaista.

Efektin verkkopalvelu osoitteessa www.phlastenkulttuuri.fi on ollut aktiivinen tiedotuskanava. Sivustolle on lisätty someseinä, joka antaa entistä enemmän ajankohtaista informaatiota. Sivusto kokoaa yhteen Lastenkulttuurikeskus Efektin toimintaa ja sen tarkoitus on palvella mahdollisimman monia käyttäjäryhmiä, kuten lapsia, aikuisia, opettajia ja kulttuurialan ammattilaisia. Toimintaa johtaa kulttuuriasianpäälikkö Matti Karhos Lahdesta. Lastenkulttuurikeskus Efektin toiminnassa ovat mukana kaikki Päijät-Hämeen kunnat.

VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2019

Sivistystoimen seudullisen yhteistyön budjetti ja toimintamenot vuodelta 2019.

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen	Talousarvio 2019	Toteuma 2019
Henkilöstökulut (palkat)	134 144	130 058
Matkakustannukset	2 048	157
ICT-palvelut + puhelin	2 970	1 590
Koulutustilaisuuksiin osallistuminen	1 536	1 322
Toimistotarvikkeet	205	75
Huoneen vuokra + sähkö + siivous	9 114	8 462
Kokous- ja neuvottelukulut (tarjoilut ja tilavuokrat)	2 560	3 058
Muut kulut	23	83
YHTEENSÄ	152 600	144 806

Sivistyspalvelujen seudullista kehittämistä koordinoiva yksikkö toimii kahden vakituisen työntekijän voimin. Sivistyksen palvelualueella, jossa seudullinen kehittämissyksikkö toimii, johtaa sivistysjohtaja Tiina Granqvist. Seudullisesta kehittämisestä vastaa kehittämispäälikkö Anjariitta Carlson ja hänen työparinaan kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala. Vuoden 2019 ajan seudullisessa kehittämissyksikössä ovat työskennelleet projektikoordinaattori Kati Vähäkuopus Mun Päiväkoti ja Näkyväksi -kehittämishankkeissa, projektikoordinaattori Johanna Kivekäs Päijät-Hämeen tutoropettajaverkoston vakiinnuttaminen - kehittämissankkeessa sekä kesäkuun 2019 alusta alkaen projektikoordinaattorit Pauliina Tuominen ja Terhi Törnroos työparina #paraskoulu-hankkeessa.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu kuntien yhteistoimintaan maksamien kuntaosuuksien suhdetta saatuun hankerahoitukseen vuonna 2019

HANKERAHOITUS 2019

Hanke	OPH:n rahoitus euroa	Kuntien omavastuu euroa	Yhteensä euroa
#paraskoulu, koulukamut	162 000	18 100	181 000
I can! A1-kielen varhennus	25 000	0	25 000
Resilienssiä työyhteisöihin!	60 000	0	60 000
Kielitietoinen ja – taitoinen Päijät-Häme	35 000	0	35 000
Tutoropettajatoiminnan vakiinnuttaminen	191 900	10 100	202 000
Hyvinvointia varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen kehittämisellä	111 600	12 400	124 000
Kieliporeita eskarilaisille	35 000	0	35 000
Yhteensä	620 500	40 600	662 000

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 29

**Valtionosuuksien ja –avustusten anomien ja vastuut sivistyksen palvelualueella
vuonna 2020**

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja	Valmistelusihteeri Tuula Seljas, puh 050 383 6501
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Sivistysjohtaja Tiina Granqvist Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2020 valtionosuuksia ja -avustuksia koskevan luettelon.
Perusteluosa	Hallintosäännön 41 §:n mukaan vastuu valtionosuuksien anomisesta ja niiden toteutumisen tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla toimielimellä tai johtosäännössä määrättyllä muulla viranomaisella, jonka on lähetettävä konsernipalveluille tiedoksi jäljennös anomuksesta ja valtion viranomaisen siihen antamasta päätöksestä. Vastuu valtionapujen anomisesta ja tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla lautakunnalla tai muulla viranomaisella siten, kuin hallintosäännön yhteiset talousasiat päätösvaltataulukossa sekä erillissäännöissä tai toimintasäännöissä on määrätty (vuoden 2020 talousarvion toimenpano-ohjeet/kh 2.12.2019).
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-
Liitteenä	Määräaikaluetelo 2020

Lahden kaupunki/Sivistyksen palvelualue/ Lukiokoulutuspalvelut, Perusopetuspalvelut, Wellamo-opisto ja Varhaiskasvatuspalvelut

VALTIONOSUUKSIA JA -AVUSTUKSIA KOSKEVA MÄÄRÄAIKAISLUETTELO v. 2020

Ilmoitus/hakemus jätetään:

Opetushallitus

Laskentapalvelut

PL 380, 00531 Helsinki

Ilmoituksen/ hakemuksen jättöaika	Mitä ilmoitus/ hakemus koskee	Koskeeko ilmoitus/ hakemus valtionosuutta tai ylimääräistä valtionapua
30.1.2020	Lukioiden opiskelijatiedot 20.1.	Lukion käyttökustannusten rahoitus lasketaan ja tarkistetaan mainittua toimenpidettä edeltävän tammikuun 20. päivän ja syyskuun 20. päivän oppilas- ja opiskelijamäärien keskiarvon perusteella. Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee ilmoittaa oppilas- ja opiskelijamäärät valtionapuviranomaiselle kymmenen päivän kuluessa 6 §:ssä säädetyistä oppilas- ja opiskelijamäärien laskentapäivistä. Oppilaat ilmoitetaan oppilaitosmuodoittain.
30.9.2020	Kunnan peruskoulut ja peruskoulua korvaavaa koulua koskevat perustiedot 20.9.	Peruskoulun käyttökustannusten valtionosuus lasketaan ja tarkistetaan kahden laskemista tai tarkistamista edeltävän syyskuun 20. päivän oppilasmäärien keskiarvon perusteella. Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee ilmoittaa oppilasmäärät (esiovetusoppilaat, oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta, maahanmuuttajien valmistavassa opetuksessa olevat) valtionapuviranomaiselle kymmenen päivän kuluessa 6 §:ssä säädetyistä oppilas- ja opiskelijamäärien laskentapäivistä. Oppilaat ilmoitetaan koulumuodoittain.
30.9.2020	Lukioiden perustiedot 20.9.	Lukion käyttökustannusten rahoitus lasketaan ja tarkistetaan mainittua toimenpidettä edeltävän tammikuun 20. päivän ja syyskuun 20. päivän oppilas- ja opiskelijamäärien keskiarvon perusteella. Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee ilmoittaa oppilas- ja opiskelijamäärät valtionapuviranomaiselle kymmenen päivän kuluessa 6 §:ssä säädetyistä oppilas- ja opiskelijamäärien laskentapäivistä.

30.9.2020	Wellamo-opiston perustiedot 20.9.	Oppilaat ilmoitetaan oppilaitosmuodoittain. Kansalaisopiston opetustunnit sekä muut tarpeelliset tiedot siten kuin opetusministeriö määrää.
30.9.2020	Wellamo-opisto/ Taide- ja muotoilukoulu Taika Taiteen perusopetus 20.9.	Ilmoitus taiteen perusopetuksen antamisesta.
23.12.2020	Vieraskielisten oppilaiden ja opiskelijoiden suomi ja ruotsi toisena kielenä	Vieraskielisten oppilaiden suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen ja heidän muun opetuksen tukemiseen heidän omalla äidinkiellään suoritetaan valtionavustusta 3 opetustunnista viikossa jokaista neljän oppilaan laskennallista ryhmää kohti. Laskennallisten ryhmien määrää laskettaessa otetaan huomioon opetukseen osallistuvat oppilaat lukukauden alussa tai kurssimuotoisessa opetuksessa kurssin alkaessa. Mikäli opetuksen järjestäjällä on tässä pykälässä tarkoitettuun opetukseen oikeutettuja oppilaita vähemmän kuin neljä, voi laskennallisen ryhmän koko olla kaksi oppilasta. Suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen ja muun opetuksen tukeen ovat oikeutettuja ne vieraskieliset oppilaat, joiden perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun opetukseen osallistumisen aloittamisesta on kulunut enintään kuusi vuotta ja jotka eivät osaa suomea tai ruotsia vastaavan ikäisen suomen- tai ruotsinkielisen oppilaan äidinkielen tasoisesti.
23.12.2020	Oman äidinkielen, saamen ja romanikielen sekä suomenkielisten oppilaiden/opiskelijoiden ulkomailla hankkiman kielitaidon ylläpitämiseen tähtäävä opetus	Maahanmuuttajaoppilaiden äidinkielen, saamen- ja romanikielen sekä ulkomailta muuttaneiden suomen- tai ruotsinkielisten oppilaiden ja opiskelijoiden ulkomailla hankkiman kielitaidon ylläpitämiseksi järjestettävään opetukseen suoritetaan valtionavustusta enintään 2 viikkotunnista taloudellisesti muodostettua opetusryhmää kohden. Ryhmään tulee kuulua

lukukauden alussa vähintään neljä oppilasta/opiskelijaa. Ryhmän voi muodostaa myös pelkästään esiopetuksessa olevista maahanmuuttajista.

20.2.2020

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauskysely

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauskysely toteutetaan vuosittain 1. - 20.2.

Oppilaat ilmoitetaan 31.12.2019 tilanteen mukaisena. Kysely kattaa yhteystiedot, esi- ja perusopetuksen oppilaiden määrän sekä heistä vuonna 2014 syntyneiden ja vuonna 2002 tai aiemmin syntyneiden määrät, esi- ja perusopetuksen vuosiluokkien 1 - 9 vuosina 2003 - 2013 syntyneiden oppilaiden kotikuntakyselyn ja taiteen perusopetuksen.

Vastuuhenkilöt:

sivistysjohtaja Tiina Granqvist

vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

lukiojohtaja Heikki Turunen

rehtori Mari Ylä-Sankola-Peltola

kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen suunnittelija Pasi Salmi

päivähoitojohtaja Mika Harju

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 30

Stipendien myöntäminen keväällä 2020

D/494/12.01.06.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen, puh. 044 716 1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta päättää, että stipendirahastojen osinko- ja korkotuotot jaetaan stipendeinä perusteluosan esityksen mukaisesti.

Perusteluosa

Perusopetuspalveluiden käytettävissä ovat seuraavat stipendirahastot:

1. Lahden kaupungin peruskoulun rahasto, jonka viime vuoden korko- ja osinkotuloista 18155,04 eurosta voidaan jakaa 4/5 avustuksina, palkintoina ja stipendeinä kaupungin peruskoulun opinnoissaan hyvin menestyneille oppilaille.
2. K.T. Nummisen rahasto Jalkarannan kansakoulun vähävaraisille oppilaille. Rahaston korko- ja osinkotuotto oli 32,33 euroa.
3. Rehtori Matti Talan stipendirahasto Mukkulan ala-asteen oppilaille, jotka ovat menestyneet opinnoissaan ja osoittaneet sekä koulussa että sen ulkopuolella moitteetonta käytöstä ja ahkeruutta. Rahaston viime vuoden tuloista 104,02 eurosta voidaan jakaa enintään 4/5 koulun opettajakunnan suosituksesta.
4. Kyllikki Leskisen stipendirahasto, jonka tarkoituksena on avustaa ja kannustaa Salpausselän yläasteen ja lukion oppilaita/opiskelijoita biologian ja maantiedon opinnoissa ja harrastuksellisissa toiminnoissa. Rahaston viime vuoden tuloista 54,71 eurosta voidaan jakaa enintään 4/5 koulun opettajakunnan suosituksesta.

Selvitys rahastojen korko- ja osinkotuotoista on liitteenä.

Perusopetuspalvelut esittää, että Peruskoulun rahaston stipendirahaston stipendit jaetaan oppilasmäärien suhteessa seuraavasti:

Peruskoulun 9. luokat	€
Ahtialan peruskoulu	1850
Ali-Juhakkalan koulu	44
Kivimaan peruskoulu	1330
Kukkasen peruskoulu	2120

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 30

Kärpäsän peruskoulu	920
Lahden ruotsinkielinen koulu	90
Launeen peruskoulu	2060
Mukkulan peruskoulu	1130
Salpausselän peruskoulu	2730
Tiirismaan peruskoulu	2250
Yhteensä	14524

K.T. Nummisen rahastosta 32 € Jalkarannan peruskoulun oppilaille.
Rehtori Matti Talan stipendirahaston tuotosta 83 € Mukkulan peruskoulun alaluokkien oppilaille.

Kyllikki Leskisen stipendirahaston tuotosta 43 € Salpausselän peruskoulun oppilaille.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ao. koulut, Perusopetuspalvelut

Liitteenä

1. rahastojen korko- ja osinkotuotot 2019

2019

Selvitys sivistyslautakunnan jaettavista stipendeistä vuodelta 2019			
Rahaston nimi	pääomat 31.12.2019 euro	korko- ja osinkotuotot euro	jaetaan vuosittain
Kaarlo Isomäen rahasto	170 785,34	13 114,87	3/4
Kyllikki Leskisen stipendirahasto	1 369,13	54,71	4/5
Rehtori Matti Talan stipendirahasto	2 681,14	104,02	4/5
K.T. Nummisen rahasto	840,52	32,33	
Peruskoulun rahasto	197 012,98	18 155,04	4/5
Provincia Oy 6.2.2020			
			
Senja Huhtunen			

Sivu 1

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 31

Perusopetuksen aamu ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.4.2020 alkaen

D/713/12.01.03.00.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Palvelupäällikkö Merja Keskiväli, puh. 044 716 1470

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman otettavaksi käyttöön 1.4.2020 alkaen.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Opetushallitus on 19.1.2011 päättänyt perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet on määräys, jonka mukaisesti perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää 1.8.2011 alkaen.

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan 14.11.2017/237 § päätöksen mukaisesti Lahden kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain tarvittaessa ja mahdolliset muutokset viedään sivistyslautakuntaan hyväksyttäväksi.

Toimintaan ottamisen periaatteisiin on toiminnan yhdenvertaisen järjestämisen ja toteutumisen takia tullut tarve tehdä muutoksia. Toiminnan hallinnointi ja koordinointi tekstiin on myös tehty tarvittavia päivityksiä.

Päivitykset on tehty seuraaviin kohtiin:

Kohta 4.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi ja koordinointi, kohta 4.1.5 Toiminnasta tiedottaminen, kohta 4.1.11 Toimintaan ottaminen ja Toimintaan ottamisen periaatteet

Toimintaan ottamisen periaatteisiin tehdään muutos, jonka perusteella kaikki **hakuaikana** toimintaan hakeneet 1. ja 2. luokkalaiset ja kaikkien vuosiluokkien erityisen tuen oppilaat otetaan toimintaan.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 31

Muutoksesta aiheutuvat kustannukset

Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan avustussopimuksen mukaisesti kaupunki maksaa palveluntuottajille avustusta 90 euroa/oppilas/kuukausi ja se maksetaan tilastointipäivän 20.9. oppilaslukumäärän suuruisena. Erityisen tuen oppilaasta maksettava korvaus on 180 €. Aikaisempien vuosien tietojen mukaan hakuajana jonoon jää noin 50 lasta. Tämän arvion mukaan kustannusvaikutus maksettavaan avustukseen on noin 45 000 euroa vuodessa. Summaa kasvattaa erityisen tuen oppilaista maksettava korotettu korvaus.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Palvelupäällikkö Merja Keskiväli

Liitteenä

1. Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.8.2018_esitetyt muutokset
2. Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.4.2020 alkaen_puhdas versio

LAHTI

Sivistyksen palvelualue

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue, Yhteiset palvelut

LAHDEN KAUPUNGIN
PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA 1.4.2020 alkaen
(päivitetty siv.ltk.14.11.2017)

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	2
1 PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1 Arvopohja ja tehtävä.....	3
1.2 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat linjaukset	3
2 TOIMINNAN TAVOITTEET.....	4
2.1. Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus.....	5
2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen	6
2.3 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.....	7
3. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KESKEISET SISÄLLÖT.....	8
4. TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN, SUUNNITTELU JA ARVIOINTI	9
4.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen.....	10
4.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi ja koordinointi	12
4.1.2 Toiminnan järjestämisen periaatteet	12
4.1.3 Työn ja vastuun jako.....	13
4.1.4 Toiminnan rahoitus	14
4.1.5 Toiminnasta tiedottaminen	14
4.1.6 Iltapäivätoimintaan hakeminen.....	14
4.1.7 Tapaturmavakuutus	15
4.1.8 Toimintaympäristö ja turvallisuus.....	15
4.1.9 Henkilöstön kelpoisuusehdot.....	15
4.1.10 Täydennyskoulutus.....	16
4.1.11 Toimintaan ottaminen.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.1.12 Asiakkaan kuukausimaksut	17
4.1.13 Irtisanoutuminen.....	18
4.1.14 Välipala.....	18
4.1.15 Koulumatkaetuus.....	18
4.1.16 Toiminnan seuranta ja tilastointi.....	18
5. YHTEISTYÖ TOIMIJOIDEN KESKEN.....	19
5.1. Yhteistyöstä kodin kanssa	19
5.2 Yhteistyöstä koulun kanssa	20
5.3 Muut yhteistyötahot.....	20
6 TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA.....	20
6.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana	21
6.1.1 Erityistä tukea tarvitseva oppilas aamu- ja iltapäivätoiminnassa	22
6.1.2 Kehitysvammaisen koululaisen iltapäivätoiminnan järjestäminen	22
6.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä.....	23
7. MUUT KUNTAKOHTAISET STRATEGIAT	24
8. YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ, MARKKINOINTI JA SPONSOROINTI AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA.....	24

Johdanto

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista, tavoitteista ja toimintaperiaatteista säädetään perusopetuslain (628/1998) 8a luvussa.

Tämä toimintasuunnitelma tukee Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan toiminnan järjestämisen kannalta oleellisia periaatteita ja linjauksia. Iltapäivätoiminnan ohjaajat laativat lisäksi vuosittaisen toimintapaikkakohtaisen toimintasuunnitelman tämän toimintasuunnitelman ja *Opetushallituksen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 (Määräykset ja ohjeet 2011:1)*, perusopetuksen laatukriteerien (**Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:29**) sekä Laatu lahtelaisiin kouluihin, Lahden kaupungin perusopetuksen kehittämisen työkaluja – julkaisun pohjalta.

Lahdessa järjestetään aamupäivätoimintaa vain kehitysvammaisille oppilaille, joten tässä suunnitelmassa käytetään ilmaisua iltapäivätoiminta tarkoittaessa edellä mainitun lain ja perusteiden mukaista toimintaa.

1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain¹ mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnantavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet². Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti.

Näissä perusteissa käytetään aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevasta perusopetuksenoppilaasta nimitystä lapsi. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa. Luvussa 4 käytetään oppilasnimitystä, kun viitataan perusopetuksessa määriteltyyn oppimisen ja koulunkäynnin tukeen.

Lahden kaupungin osuus on erotettu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden tekstistä kursivoituna. Kuntakohtaisessa perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa käytetyt termit määritellään siten, että toiminnan järjestäjällä tarkoitetaan kaupunkia, palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä tai julkista palveluntuottajaa ja toimintapaikalla paikkaa, missä perusopetuksen iltapäivätoiminta käytännössä tapahtuu.

1.1 Arvopohja ja tehtävä

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristönelinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen.

Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

1.2 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat linjaukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

¹ Perusopetuslaki (628/1998) 48 a, b, c, d, e ja f § (1136/2003)

² Perusopetuslaki 48 a § 3 mom. (1136/2003)

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Toiminta valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen. Hyvin ja laadukkaasti järjestetty aamu- ja iltapäivätoiminta ohjaa lasten tarpeet ja edellytykset huomioon ottaen lapsia kasvamaan vähitellen aktiiviseen, terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan sekä elämään kansainvälistyneessä ja teknologisoituneessa maailmassa.

Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon sekä yksilölliset että yhteisölliset näkökohdat. Aamu- ja iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa, ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot muovaavat osaltaan lasten sosiaalista kasvua. Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen. Koulupäivän aikana tapahtuneet asiat ja lasten omat kokemukset tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa toiminnassa huomioon.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee rakentaa jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle. **Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.** Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen toteutuu parhaiten luonnollisia kasvuympäristöjä ja pedagogista osaamista hyödyntämällä ja yhdistämällä. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri.

Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään eri toimijoiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja yhteistyötä perheiden kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on lisätä tuntemusta lapsista ja auttaa heidän tarpeidensa tunnistamista sekä parantaa toiminnan laatua. Työsuhteiden pitkäkestoisuus edistää ihmissuhteiden pysyvyyttä, joka puolestaan lisää lasten turvallisuuden tunnetta ja ohjaajan mahdollisuutta tukea lasten kehitystä.

On suositeltavaa, että aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy kunnalliseen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan³. Toimintaa järjestettäessä otetaan huomioon eri kieliryhmien tarpeet⁴ sekä eri-ikäisten lasten tarpeet. Myös eri kulttuuriryhmiin kuuluvien lasten tarpeet samoin kuin paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon mahdollisimman hyvin.

2 Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.⁵ Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Tässä toimintasuunnitelmassa kaupunki täsmentää perusopetuslaissa säädetyt ja tässä luvussa kuvattavat yleiset tavoitteet ottaen huomioon paikalliset tarpeet, toimintaympäristön ja kunnan omat strategiset linjaukset.

³ Lastensuojelulaki (417/2007) 12 §

⁴ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. (1136/2003)

⁵ Perusopetuslaki 48 a § 1 mom. (1136/2003)

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön soivia rakenteita ja toimintatapoja. Aamu- iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Tavoitteena on

- *järjestää lapselle koulupäivän jälkeen mahdollisuus olla turvallisessa ja valvotussa toiminnassa, jonka toteuttamisesta vastaavat ammattitaitoiset ohjaajat.*
- *luoda ilmapiiriltään kiireetön, myönteinen, turvallinen ja monipuolinen toiminta- ja kasvuympäristö, jossa korostuvat hyvät ihmissuhteet sekä tilojen suunnitelmallinen käyttö.*
- *mahdollistaa lapselle mielekästä, virkistävää ja laadukasta vapaa-ajantoimintaa, joka osaltaan tukee lapsen koulunkäyntiä ja oppimista. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat sekä oppilaan yksilölliset että yhteisölliset tarpeet ja tavoitteet.*
- *lisätä osallisuuden mahdollisuuksia ja vahvistaa sosiaalisia taitoja*

2.1. Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia. He tarvitsevat eettisessä ajattelussaan ja vuorovaikutustaidoissaan aikuisten ohjausta. Eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisten antama malli, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestäväan elämäntapaan

Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa.

Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten harrastuneisuutta ja tutustuttaa mahdollisuuksien mukaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Lasten tarpeet huomioonottava moniammatillinen yhteistyö edesauttaa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien muodostamista ja lasten sijoittelua ryhmiin. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

Tavoitteena on, että iltapäivätoiminnassa leikitään, liikutaan ja ulkoillaan joka päivä. Lapsi saa leikkiä ja rentoutua ikätovereidensa seurassa. Leikki jakautuu vapaaseen leikkeihin ja ohjattuihin leikki- ja toimintatuokioihin sisällä ja ulkona. Vapaassa ja omatoimisessa leikissä lapset leikkivät itsenäisesti ohjaajan tukiessa taustalla leikin sujumista. Vuorovaikutustaitoja ohjaajat harjoittelevat kannustamalla lapsia

- leikkimään keskenään
- opettelemaan ja sopimaan säännöistä sekä niissä pysymistä

- ratkaisemaan riitoja
- huomioimaan muita, esimerkiksi harjoittelemalla vuoron odottamista erilaisissa tilanteissa

Lasten päivittäinen liikkuminen ja ulkoilu huomioidaan viikkosuunnitelmassa, jossa varataan omaehtoiselle ja ohjatulle liikkumiselle riittävästi tilaa. Päivittäisen liikkumisen toteutuminen on ohjaajien vastuulla.

Ohjatussa leikki- ja toimintatuokiossa ohjaaja toimii leikin johtajana tukien leikin sujumista. Toimintatuokioita järjestetään esimerkiksi kädentaitojen, musiikki-, ilmaisutaito- ja liikuntaleikkien, pallopelien sekä piha- ja perinneleikkien muodossa. Ohjattujen tuokioiden suunnittelu lähtee lasten tarpeista ja heidän mielenkiinnon kohteista ikätason mukaisesta kehitysvaiheesta.

Ilmapäivätoiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota vähän liikkuvien lasten liikkeelle saamiseen, sillä liikunta tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehitystä. Liike on lapselle oppimisen väline ja monipuolinen liikkuminen edistää lapsen oppimista. Ilo, leikki ja myönteiset kokemukset tehostavat oppimista. Myös lapsen omille oivalluksille ja ideoille annetaan tilaa.

Leikkejä varten toimintapaikassa on leluja, leikkivälineitä, lautapelejä, ulko- ja sisäpelivälineitä ja muita tarvikkeita.

2.3 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. On tärkeää, että lapset tulevat kuulluksi toiminnassa ja voivat osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Perusopetuksen tavoin otetaan erityisesti huomioon lapset, jotka ovat taustaltaan saamelaisia, romaneja tai maahanmuuttajia, sekä viittomakieliset lapset. Eri kulttuureihin tutustumalla voidaan monipuolistaa toimintaa, lisätä ymmärrystä ja vähentää ennakkoluuloja sekä rikastuttaa yhdessäoloa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia osallisuudesta. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon näiden perusteiden määräykset, toiminnassa mukana olevien lasten määrä, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostuu lasten kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Sen avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistyksen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitykseen tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriaritmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä.

Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lasten kulttuurista identiteettiä. Suomalaiseen ja muihin, lasten eri kulttuuritaustoihin liittyviin perinteisiin tutustutaan mm. laulujen, leikkien ja juhlien avulla. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan. Toiminta voi tarjota lapsille mahdollisuuden myös oman harrastuksen löytämiseen. Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

4. Toiminnan järjestäminen, suunnittelu ja arviointi

Kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä säädösten ja tämän määräyksen mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee hyväksyä perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma⁶, joka on laadittu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Kunnan tulee myös arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.⁷

Kunta päättää johtosäännössään, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan kuntalain⁸ säännösten mukaisesti. Johtosäännössä on hyvä määrätä myös, minkä viranhaltijan tai toimielimen päätösvaltaan kuuluvat mm. seuraavat asiat:

- toiminnan järjestäminen ja koordinointi
- ostopalvelusopimusten tekeminen⁹ ja valvonnan toteuttaminen
- avustuksista päättäminen ja valvonnan toteuttaminen
- toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen
- päätös lapsen ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan
- toimintamaksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on tehty tukemaan Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamista.

Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita. Jokainen palveluntuottaja ja toimintapaikka laatii oman vuosittaisen toimintasuunnitelman perusteiden kohdan 3 ja kaupungin toimintasuunnitelman pohjalta. Toimintasuunnitelmaa käytetään työvälineenä toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltaja saa toimintasuunnitelman kautta tietoa Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteisistä päätöksistä ja toimintalinjauksista.

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa ~~1.1.2018~~ 1.4.2020 alkaen. Toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain tarvittaessa ja mahdolliset muutokset viedään sivistyslautakuntaan hyväksyttäväksi. Lakisääteisen toiminnan kehittäminen vaatii tarkistuksia ja muutoksia toiminnan sisällöllisten, määrällisten ja laadullisten tekijöiden osalta. Näin varmistetaan toiminnan tasalaatuisuus, riittävyys, jatkuva kehittäminen ja arviointi.

⁶ Perusopetuslaki 48 b § 4 mom. (1136/2003)

⁷ Perusopetuslaki 48 c § (1136/2003)

⁸ Kuntalaki 50 § 1 mom. (1068/2008) ja 2 mom.

⁹ Laki julkisista hankinnoista (348/2007)

Lahden kaupungin järjestämä perusopetuslain mukainen iltapäivätoiminta on laadullisesti samantasoista riippumatta järjestämistavasta ja siitä, tuottaako kaupunki palvelun itse vai hankitaanko palvelu avustamalla kaupungin ulkopuolisia palveluntuottajia. Lähtökohta toiminnan laatua tarkasteltaessa on perusopetuslain 8 a luvussa esitetyt keskeiset toiminnan järjestämisen periaatteet. Näitä ovat:

- *turvallinen ja toimintaan soveltuva toimintaympäristö*
- *tapaturmavakuutus*
- *välipala*
- *riittävä, ammattitaitoinen ja tehtävään soveltuva henkilöstö vastaa ryhmän toiminnasta*
- *monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun ja virkistävään toimintaan*
- *mahdollisuus lepoon ja itsekseen oloon rauhallisessa ympäristössä*
- *yhteistyön toteutuminen kodin ja koulun kanssa*

4.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Kunta voi järjestää toimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia palvelun ostopalveluna muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai antamalla avustusta palvelujen tuottajalle¹⁰. Kunta voi käyttää edellä mainittuja toiminnan järjestämistapoja myös samanaikaisesti. Julkisia palvelujen tuottajia ovat kunnat, kuntayhtymät sekä seurakunnat ja seurakuntayhtymät. Yksityisiä palvelujen tuottajia ovat esimerkiksi järjestöt, yhdistykset, yhtiöt ja muut palvelujen tuottajat. Kunnan ja palveluntuottajan välille laaditaan sopimus.

Kunnan järjestäessä tai hankkiessa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, sitä tulee tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta¹¹. Tällöin kunta saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain¹² mukaisesti. Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että toimintaa järjestetään edellä mainituille lapsiryhmille. Kunnan tulee toimintasuunnitelmansa mukaisesti tiedottaa toiminnasta ja toiminnan järjestämistavoista kuntalaisille.

Lapsen osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on huoltajalle vapaaehtoista. Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella¹³. Perheet hyödyntävät tarjolla olevan toiminta-ajan tarpeidensa mukaisesti. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin esimerkiksi keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä, joko aamu- tai iltapäivätoimintana tai molempina. Sitä voidaan järjestää arkipäivinä pääsääntöisesti kello 7.00 – 17.00 välisenä aikana. Tarkoituksenmukaista on ajoittaa aamu- ja iltapäivätoiminta sellaiseen ajankohtaan, jolla mahdollisimman hyvin voidaan välttää lasten yk-

¹⁰ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. (1136/2003)

¹¹ Perusopetuslaki 48 b § 1 mom. (1136/2003) ja Perusopetuslaki 17 § 2 mom. (642/2010)

¹² Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/1998) 5 § 3 a (1137/2003)

¹³ Perusopetuslaki 48 b § 4 mom. (1081/2006)

sinolo ja tukea koulunkäynnin, vanhempien työelämän ja perheiden vapaa-ajan yhteensovittamista. Otettaessa lapsia aamuja iltapäivätoimintaan heihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita¹⁴. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu¹⁵.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on tarjottava välipala¹⁶. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön¹⁷. Toiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia. Toimintapaikassa tulee olla voimassaoleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Koulutilojen käytön suunnittelussa, koulurakennusten korjauksissa ja uusien koulujen rakentamisessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnan tilatarpeet. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettuja tavoitteiden saavuttamista, ja sitä suunniteltaessa tulee ottaa turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus.

Tilakysymyksissä monihallintokuntien yhteistyön merkitys korostuu, koska kaupunki ei ole rakentanut iltapäivätoimintaa varten erillisiä toimitiloja. Kouluilla iltapäivätoiminnan tilatarve huomioidaan siten, että iltapäivätoiminta menee opetuksen rinnalla muun koulun tiloissa tapahtuvan toiminnan edelle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton¹⁸. Kunta voi ottaa vakuutuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa oleville lapsille.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia¹⁹. Lain mukaan kunnan tulee varmistaa ohjaajien määrän ja osaamisen lisäksi se, että niiltä henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä.²⁰

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella²¹. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä²².

¹⁴ Perusopetuslaki 48 b § 2 mom. (1136/2003)

¹⁵ Perusopetuslaki 48 f 1 mom. (1081/2006)

¹⁶ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁷ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁸ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁹ Perusopetuslaki 48 e § (1136/2003)

²⁰ Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) 2 § 2 mom. (1138/2003)

²¹ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

²² Perusopetuslaki 40 § 2 mom. (642/2009)

4.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi ja koordinointi

Toimintaa hallinnoi ja koordinoi ja Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvun - vastuualue. Lahden kaupungin koordinoimasta iltapäivätoiminnasta kokonaisvastuu on sivistyslautakunnalla. Lahden kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan kehittämisen, linjausten ja arvioinnin tukena toimii kaksi eri kokoonpanoin kokoontuvaa tiimiä.

- **Kerho- ja iltapäivätoiminnan johtotiimi** vastaa toiminnan kokonaisuuden linjauksista sekä toimintaedellytysten luonnista ja se kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Tiimiin kuuluvat kerho- ja iltapäivätoiminnan hallinnoinnista ja koordinoinnista vastaavat henkilöt sekä edustajat perusopetuksesta, ~~varhaiskasvatuksesta~~ ja Lasten ja nuorten vastuualueen Yhteiset palvelut –yksiköstä
- **Asiantuntijatiimin** tehtävä on suunnitella ja kehittää toimintaa. Tiimi keskustelee toiminnan järjestämiseen ja sisältöihin liittyvistä linjauksista ja se kokoontuu noin viisi kertaa vuodessa. Tiimiin kuuluvat palvelupäällikkö ja palveluntuottajien edustajat.

Iltapäivätoiminnan järjestämisestä vastaa Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvu – vastuualue. Kunnan on koulutuksen järjestäjänä ilmoitettava perusopetuslain mukaiseen iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden kokonaismäärä tilastokeskukseen vuosittain 20.9. tilanteen mukaan.

Koordinointityöhön kuuluu:

- toiminnan kokonaissuunnittelu ja ohjeistaminen
- lainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden valmistelu ja seuranta
- kaupunkitasoisen toimintasuunnitelman laadinta
- avustussopimusten laadinta
- yhteistyön rakentaminen ja suunnittelu
- tiedottaminen
- palvelujen yhdenmukaistaminen (mm. toimitilat, henkilöstön riittävä pätevyys, tiedottamisen yhdenmukaistaminen)
- keskitetyn koulutustarjonnan suunnittelu ja järjestäminen
- toiminnan laadun arviointi ja seuranta.

4.1.2 Toiminnan järjestämisen periaatteet

Lahdessa toiminnan kohderyhmänä ovat ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaat sekä erityisten tuen piiriin kuuluvat oppilaat (POL 17§:n 2 mom). Lain mukaan kullekin toiminnan piiriin kuuluvalla oppilasryhmällä tulee järjestää toimintaa. Tarjottava määrä voi vaihdella eri kohderyhmien kesken.

- Oppilaalla ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia iltapäivätoimintapalveluja.
- Oppilaalle iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista.

- Oppilaalle tarjotaan iltapäivätoiminnassa välipala.
- Toimintaan osallistuvien oppilaiden tulee olla palveluntuottajien toimesta vakuutettuja tapaturman varalta.

Toimintaa tarjotaan lainsäädännön edellyttämä 760 tuntia lukuvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla oppilaalla ja toimintaa järjestetään ainoastaan koulupäivinä pääsääntöisesti klo 12 – 16. Toimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina eikä lauantaiyöpäivinä.

Mikäli hakuajan päätyttyä toimintapaikkaan on alle 15 hakijaa, kaupunki ja palveluntuottaja voivat yhdessä sopia toiminnan aloittamatta jättämisestä. Näin meneteltäessä aloittamatta jääneeseen ryhmään hakeneet oppilaat voidaan ohjata hakijoiksi lähimpään toimintapaikkaan. Jos toimintapaikan lähialueella ei ole toista toimintapaikkaa, huoltajille ilmoitetaan asiasta ja heille annetaan mahdollisuus täydentää hakemusta tältä osin.

Lahdessa erityishuoltolain piiriin kuuluville oppilaille vuosiluokilla 0-9 järjestetään erityishuoltolain 1977/519 2 § 10 –kohdan mukaista aamu- ja iltapäivähoitoa osana perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina. Erityishuoltolain mukaisen loma-ajan hoidon järjestäjä on Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä, vammaispalvelut.

4.1.3 Työn ja vastuun jako

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa toteutetaan omana palveluna ja kaupungin ulkopuolisten palveluntuottajien tuottamana. Palveluntuottajalla tarkoitetaan joko kaupungin omana toimintana järjestettyä tai ulkopuoliselta taholta ostettua/avustettua toimintaa.

Ulkopuolinen palveluntuottaja ja Lahden kaupunki tekevät avustussopimuksen yhteistoiminnasta. Avustussopimuksesta ilmenee, että kaupunki on sitoutunut järjestämään ja palveluntuottaja toteuttamaan iltapäivätoimintaa sopimukseen kirjatuin ehdoin.

Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan iltapäivätoiminnassaan Lahden kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintasuunnitelma on laadittu yhteistyönä Lahden kaupungin ja palveluntuottajien kanssa.

Palveluntuottaja vastaa ohjaajiansa työnantajavelvoitteista ja huolehtii siitä, että sillä palvelussuhteessa olevilla ohjaajilla on mahdollisuus osallistua yhteisiin ohjaajatapaamisiin esimiehen määräämällä tavalla.

Perusopetuspalvelut sopii palveluntuottajan kanssa hallitsemansa tilan luovuttamisesta palveluntuottajan käyttöön koulupäivinä iltapäivätoiminnan toiminta-ajaksi. Palveluntuottajat järjestävät iltapäivätoimintaa omissa tai kaupungin tiloissa. Tilojen tulee olla oppilasryhmän kokoon nähden riittävät ja turvalliset.

4.1.4 Toiminnan rahoitus

Iltapäivätoimintaa rahoitetaan kaupungin budjettiin varatulla määrärahalla ja asiakkailta palvelusta perittävillä kuukausimaksuilla. Sivistyslautakunta päättää avustusten jakamisesta hyväksyessään talousarvion käyttösuunnitelman.

4.1.5 Toiminnasta tiedottaminen

Lasten ja nuorten kasvu – vastuualue tiedottaa Lahden kaupungin järjestämästä perusopetuksen iltapäivätoiminnasta.

Tietoa iltapäivätoiminnasta, toimintapaikoista, niihin hakeutumisesta sekä valinta-perusteista löytyy Lahden kaupungin koululaisten ~~aamu- ja~~ iltapäivätoiminnan kotisivuilta (www.lahti.fi => Palvelut=> Perusopetus=> ~~Aamu- ja~~ iltapäivätoiminta).

Koulut tiedottavat omalla alueellaan järjestettävästä iltapäivätoiminnasta mm. Pedanet –sivuillaan, Wilmassa sekä koulutulokkaiden tilaisuuksissa.

Palveluntuottajat tiedottavat omasta toiminnastaan Lasten ja nuorten kasvun vastuualueelle, huoltajille, kouluille ja muille yhteistyötahoille.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti esioppilaiden huoltajille tiedotetaan koululaisten iltapäivätoiminnasta ja toimintaan hakemisesta myös varhaiskasvatuksen toimesta.

Lisätietoja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy Opetushallituksen sivuilta (www.edu.fi).

4.1.6 Iltapäivätoimintaan hakeminen

Hakuaika iltapäivätoimintaan on keväällä. Toimintaan haetaan pääsääntöisesti sähköisesti hakuilmoituksessa ilmoitettuna aikana. Yksityiskoulujen iltapäivätoimintaan haetaan vain paperilomakkeella, jonka palautusosoite ilmoitetaan apip-toiminnan tiedotteessa.

Toimintaan hakemisesta ilmoitetaan Etelä-Suomen Sanomissa kouluun ilmoittautumisilmoituksen yhteydessä tammi-/helmikuun aikana. Hakemisesta tiedotetaan myös Lasten ja nuoren kasvun vastuualueen palvelu- ja toimintayksiköissä sekä Lahden kaupungin kotisivuilla.

1.-luokkalaisille tiedotetaan koulutulokaspostin yhteydessä, 2.-luokkalaisille tiedotetaan Wilman kautta.

Toimintaan voi hakea myös kesken toimintakauden. Hakuajan päättymisen jälkeen paperiset hakulomakkeet palautetaan palveluntuottajalle (yhteystiedot iltapäivätoiminnan esitteessä ja kaupungin nettisivuilla) ja ne käsitellään saapumisjärjestyksessä. Iltapäivätoiminnan paikka ei siirry seuraavalle kaudelle vaan toimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan.

4.1.7 Tapaturmavakuutus

Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksutonta. Palveluntuottaja huolehtii aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvan oppilaan vakuuttamisesta.

4.1.8 Toimintaympäristö ja turvallisuus

Kaupunki vastaa siitä, että toimitilat ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja toimintaan sopivia. On tärkeää, että iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on turvallinen olo, toimintaympäristön tulee olla fyysisesti ja henkisesti turvallinen. Jokaisella ryhmällä tulee olla käytössään sekä sisä- että ulkotilat. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että oppilas ei joudu väkivallan tai muun kiusaamisen kohteeksi ja havaittuihin ongelmiin puututaan välittömästi.

Kukin palveluntuottaja vastaa omissa tiloissaan tapahtuvan iltapäivätoiminnan toimintapaikkojen turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Toimintaan osallistuvat ohjaajat tulee perehdyttää toimintapaikan pelastus- ja turvallisuussuunnitelmiin.

4.1.9 Henkilöstön kelpoisuusehdot

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8a luvussa tarkoitettujen aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusehdoista seuraavasti:

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammatitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Lasten kanssa työskentelevän ohjaajan tulee esittää rikosrekisterilain 6 § ja 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote työnantajalleen.

4.1.10 Täydennyskoulutus

Elokuussa palvelupäällikkö järjestää perehdyttämiskoulutuksen iltapäivätoiminnan ajankohtaisista asioista.

Ohjaajille pyritään järjestämään koulutusta pari kertaa vuodessa yhteistyössä alueellisen kehittämisverkoston, palveluntuottajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Ohjaajien koulutuksista johtuvia poikkeuksellisia toimintapäiviä iltapäivätoiminnassa voi lukuvuoden aikana olla yksi.

4.1.11 Toimintaan ottaminen

Turvallisen iltapäivätoiminnan toteutumisen lähtökohtana on, että vähintään kaksi ohjaajaa osallistuu ryhmän ohjaamiseen. Ryhmäkoon määrittämiseen vaikuttavat ryhmän toimintaympäristö ja oppilaiden erityiset kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet. Palveluntuottaja määrittää em. seikat huomioon ottaen toimintapaikalle ryhmäkoon siten, että yhtä kelpoisuusehdot täyttävää ohjaajaa kohden on maksimissaan 15 yleisopetuksen oppilasta (alarajaa ei määritellä), erityisen tuen oppilaalle varataan kaksi oppilaspaikkaa. Kaupunki ja palveluntuottaja sopivat toimintapaikkakohtaiset lapsimäärät.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla toteutetaan samoja järjestämisen periaatteita kuin yleisopetuksen oppilailla, ryhmään sijoittamisessa huomioidaan oppilaan ikä ja kehitysvaihe.

Otettaessa oppilaita iltapäivätoimintaan heihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Iltapäivätoimintaan ottamisesta tehdään hallinnollinen päätös Lahden kaupungin voimassa olevan hallintosäännön ja sivistyksen palvelualueen toimintäsäännön mukaisesti.

Hakuajan päätyttyä palveluntuottaja saa käyttöönsä hakemukset toimintapaikkakohtaisen ryhmäsuunnittelun tekemistä varten. Määräajassa saapuneet hakemukset käsitellään iltapäivätoiminnan valintakokouksissa toimintaan ottamisen periaatteita noudattaen.

Toimintaan ottamisen periaatteet: muutos tähän

- ~~Etusijalla ovat erityisentuen päätöksen saaneet 1. luokan oppilaat, sen jälkeen noudatetaan periaatetta:

 - yleisopetuksen 1. luokkalaiset
 - erityisentuen päätöksen saaneet 2. luokan oppilaat
 - yleisopetuksen 2. luokkalaiset~~
- Erityistä tukea tarvitseva oppilas pyritään sijoittamaan ryhmärakenteeltaan ja toimintaympäristöltään hänelle parhaiten sopivaan toimintapaikkaan.

~~Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan erityisen tuen tarpeesta hakulomakkeessa ja tiedotteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen viivästyminen voi johtaa siihen, että oppilas siirtyy hakijaksi yleisopetuksen oppilaana.~~

- ~~• Otetaan huomioon toimintapaikkakohtainen ryhmärakenne ja mahdollisuudet toimintojen eriyttämiseen.~~
- Valinta tapahtuu hakuajan päättymisen jälkeen.**
- ~~• Kriteerien pohjalta samanarvoisten hakemusten kesken voidaan suorittaa arvonta. Valvonnasta vastaa Lasten ja nuorten kasvun vastuualueen hallinnon edustaja.~~
- ~~• Jos ensisijaiseen ryhmään ei mahdu voidaan paikka osoittaa toissijaisen hakutoiveen mukaan. Mikäli molemmat hakutoiveryhmät ovat täynnä, hakija jää jonottamaan paikkaa ensisijaiseen hakutoiveryhmään.~~
- ~~• Myönnettyjä paikkoja voidaan varata vain yksi oppilasta kohden, jonottaa voi useampaan ryhmään.~~
- ~~• Hakuajan päättymisen jälkeen, mutta valintakokouspäivään mennessä tulleet hakemukset otetaan valintakokouksessa mahdollisuuksien mukaan huomioon ja käsitellään saapumisjärjestyksessä haku aikana tulneiden hakemusten jälkeen.~~
- ~~• Viranhaltijapäätös toimintaan ottamisesta/jonottamisesta lähetetään huoltajalle kesäkuun loppuun mennessä.~~

~~Kevään hakuajan päättymisen jälkeen tulleet hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä.~~

4.1.12 Asiakkaan kuukausimaksut

Lahden kaupungin sivistyslautakunta päättää kuukausimaksujen suuruuden perusopetuslain mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta peritään kuukausimaksu. Maksu peritään jokaisesta sellaiselta kuukaudelta, jona oppilas osallistuu toimintaan. Elokuulta peritään puolet kuukausimaksusta. Kesäkuulle ajoittuvista toimintapäivistä ei peritä maksua.

Palveluntuottaja perii maksut toteuttamastaan toiminnasta.

Jos oppilas on sairautensa vuoksi poissa enemmän kuin 10 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksua puolet kuukausimaksun määrästä. Mikäli poissaolo sairauden vuoksi kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Pyydettyessä sairauspoissaoloista tulee esittää terveydenhoitajan tai lääkärin todistus. Muun kuin sairauden vuoksi koko kalenterikuukauden poissaolosta peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta asiakkailta ei voida periä muita maksuja.

Irtisanomiskuukaudesta peritään täysi maksu.

Jos aamu- ja iltapäivätoiminnasta oppilaalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, palveluntuottaja saa periä vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä siten

kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan sopijapuolten näkemyksen mukaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksusta voi anoa vapautusta, mikäli perhe saa toimeentulotukea tai perheen taloudellinen tai sosiaalinen tilanne sitä edellyttää. Maksuvapautusanomukset palautetaan anomuslomakkeessa ja maksutiedotteessa annetun ohjeen mukaisesti. Anomuslomakkeita saa perusopetuspalveluista, palveluntuottajilta, ja sen voi tulostaa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kotisivuilta. Myönnetystä toimeentulotuesta on esitettävä päätös, muussa tapauksessa perheiden on tehtävä tuloseelvitys perheen kaikista tuloista ja tuista.

4.1.13 Irtisanoutuminen

Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti palveluntuottajalle ja palveluntuottaja ilmoittaa irtisanomisesta Lasten nuorten kasvun vastuualueelle. Mikäli myönnettyä toimintapaikkaa ei vastaanoteta, irtisanomisaika on viikko viranhaltijapäätöksen vastaanottamisesta. Muutoin voimassa on kahden viikon irtisanomisaika, joka alkaa siitä päivästä, kun palveluntuottaja on ottanut ilmoituksen vastaan. Oppilaalle myönnetty iltapäivätoiminnan paikka on toimintapaikkakohtainen eikä se siirry toimintapaikasta toiseen oppilaan mukana esimerkiksi perheen muuttaessa.

4.1.14 Välipala

Lahden kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnassa päivittäin tarjottava välipala on vaihteleva ja täysipainoinen. Välipala nautitaan kiireettömästi hyviä tapoja noudattaen.

Välipalaa itse valmistavissa toimintapaikoissa ohjaajilla tulee olla voimassa oleva hygieniapassi. Välipalan tilaamista / valmistamista varten huoltajia pyydetään riittävän ajoissa ilmoittamaan oppilaan läsnäolopäivät.

4.1.15 Koulumatkaetus

Lahden kaupungin sivistyslautakunta päättää koulumatkaetuuksista.

4.1.16 Toiminnan seuranta ja tilastointi

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c § mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Toiminnan laadun seuranta kuuluu koordinoitavalle. Lakisääteisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutumisesta raportoidaan sivistyslautakunnalle vuosittain. Raportissa selvitetään toimintaan osallistuneiden oppilaiden määrän kehitys, toiminnan talous, sisältö, yhteistyö, laadun arviointi ja muut keskeiset asiat.

Perusopetuspalvelut kerää kaikilta palveluntuottajilta 20.9. tilanteen mukaiset toiminnassa mukana olevien oppilaiden lukumäärät. Tilastotiedot kootaan Tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Toimintaan osallistuvien oppilaiden ja ryhmien sekä toimintapäivien lukumäärä luovat perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kunta-kohtaisen valtiosuuden määräytymiseen. Lasten ja nuorten kasvun vastuualue vastaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tilastoinnista. Tilastoinnin avulla seurataan mm. toiminnan määrällistä riittävyttä.

Palveluntuottaja laatii omasta toiminnastaan suunnitelmat, arvioinnit ja käyttäjätilastot. Palvelupäällikkö kokoaa tilastot ja arvioinnin tulokset toiminnan kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi.

5. Yhteistyö toimijoiden kesken

Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri vuorovaikutuksessa luo pohjan hyvälle yhteistyölle. Ohjaajat ovat ensisijaisesti yhteydessä huoltajaan miettiessään oppilaan käyttäytymiseen ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Huoltajan luvalla ohjaaja voi olla yhteydessä opettajaan, oppilashuoltohenkilöstöön tai muihin asianosaisiin jos asian hoitaminen sitä edellyttää.

Oppilashuoltohenkilöstö on tietoinen koulun oppilaiden iltapäivätoiminnasta siinä määrin, että voi oppilaiden tukitoimia suunniteltaessa huomioida myös lapsen iltapäivän aikaisen toiminnan. Oppilashuolto toimii tarvittaessa huoltajan luvalla yhteistyössä iltapäivätoiminnan henkilöstön kanssa.

5.1. Yhteistyössä kodin kanssa

Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Yhteistyölle tulee paikallisesti luoda selkeät yhteistyömallit ja – rakenteet. Ennen lukuvuoden alkua kaikissa toimintapaikoissa järjestetään tutustumispäivä, jolloin luodaan pohja toimivalle kasvatuskumppanuudelle. Toimintavuoden aikana huoltajille tarjotaan mahdollisuus keskustella ohjaajien kanssa lasta koskevista asioista. Toiminnan sisällöistä ja toimintaperiaatteista tiedotetaan huoltajia toimintakauden aikana. Lukuvuoden aikana ryhmän toiminnasta tiedotetaan perheitä toimintapaikkakohtaisesti. Poikkeuksellisista toiminta-ajoista tiedotetaan huoltajia vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin. Perheiden kanssa tulee sopia kirjallisesti turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esim. kotiinlähden osalta.

5.2 Yhteistyössä koulun kanssa

Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa, tavoitteena on tiivistää yhteistyötä oppilaan parhaaksi. Koko koulun henkilökuntaa tulee informoida koululla järjestettävästä iltapäivätoiminnasta. Iltapäivätoiminnan ohjaajien, oppilaiden, opettajien sekä koulun muun henkilöstön välisellä yhteistyöllä luodaan rakenteet toimivalle ja säännölliselle yhteistyölle sekä yhteiselle toimintakulttuurille.

Iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä rehtorin, opettajien ja koulunkäyntiavustajien kanssa. Toiminnassa huomioidaan koulun opetussuunnitelma. Iltapäivätoiminnan ohjaajat ja opettajat informoivat toisiaan koulutyössä ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista muutoksista esim. retkistä, tukiopetustunneista jne. On tärkeää, että oppilaan päivän kokonaisuudessa koulun opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat keskenään luontevassa vuorovaikutuksessa. palveluntuottajan edustaja palvelupäällikkö voi huoltajan suostumuksella ja oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarvittaessa oppilashuollon palaveriin ja oppimissuunnitelman sekä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan tai tarkistamiseen.

Iltapäivätoimintaan osallistuva oppilas voi osallistua myös koulun kerhotoimintaan. Ennen toimintaan osallistumista käytännöistä ja vastuista siirtymä- ja toiminta-ajalta sovitaan yhteistyössä koulun, palveluntuottajan ja huoltajan kanssa.

5.3 Muut yhteistyötahot

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakennetaan jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Lasten ja nuorten kasvun vastualueen maahanmuuttajakoordinaattori ja lapsen asioista vastaava sosiaalitoimen henkilöstö tarvittaessa avustavat oppilaiden aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisessa ja toimintaan liittyvissä asioissa.

6 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorimpien osalta. Monipuolinen toiminta ja toiminnalliset työtavat edistävät lasten kehitystä. Liikunta, pelit ja leikit

ovat hyviä välineitä myös sääntöjen noudattamisen ja itsesäätelyn harjaannuttamiseen. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkuamista ja toimimista tiloissa. Värienkäytöllä ja valaistuksella voidaan vaikuttaa ympäristön hahmottamiseen ja antaa virikkeitä. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista.

6.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää kasvun ja oppimisen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä²³. Lain ja Opetushallituksen laatimien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden²⁴ mukaisesti oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Ne ovat laajuudeltaan ja kestoltaan erilaisia tukiratkaisuja. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuen tasot määritellään seuraavasti:

* **Yleinen tuki** on osa kaikkea oppilaan kasvatusta, opetusta ja ohjausta. Tuen tarve on silloin luonteeltaan yleensä lyhytaikaista, oppilas voi tarvita vain yhtä tukimuotoa, kuten tukiovetusta tai osa-aikaista erityisopetusta.

* Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, annetaan **tehostettua tukea** hänelle laaditun, pedagogiseen arviointiin perustuvan kirjallisen oppimissuunnitelman mukaisesti. Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki.

* **Erytyistä tukea** annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös, joka perustuu pedagogiseen selvitykseen. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), josta on käytävä ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen.

Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Mikäli mahdollista, erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toi-

²³ Perusopetuslaki 30 § 1 mom. (642/2010)

²⁴ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttaminen ja täydentäminen, MÄÄRÄYS 50/01/2010

minta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä.

Kun tehostettua tai erityistä tukea saava oppilas osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan on tärkeää että aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ottaa lapsen tuen tarpeet huomioon. Yhtä tärkeää on, että koulussa nähdään aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoamat mahdollisuudet oppilaan koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseen.

6.1.1 Erityistä tukea tarvitseva oppilas aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä myös niiden oppilaiden kohdalla, joilla on erityisen tuen päätös. Toimintaan otettaessa tarkastellaan koko ryhmän toimivuutta ja oppilaan mahdollisuuksia toimia ryhmässä. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan toimintapaikka pyritään järjestämään oppilaan tarpeen mukaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, kuinka oppilaan erityiseen tukeen, kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan ja ne kirjataan ennen toiminnan alkamista.

6.1.2. Kehitysvammaisen koululaisen iltapäivätoiminnan järjestäminen

Kehitysvammaisen koululaisten iltapäivätoiminta on vahvasti osa koulu yhteisöä, lapsen toimintaympäristöä ja sitä toteutetaan joko koululla koulun tiloissa tai sitä lähellä olevissa toimintatiloissa.

Samoissa tiloissa tapahtuva opetus ja iltapäivätoiminta mahdollistavat tarkoituksen mukaisen toiminnan, jatkuvuutta lapsille yhteisen henkilökunnan muodossa sekä minimoi kuljetuskustannukset.

Lahdessa erityishuoltolain piiriin kuuluville oppilaille vuosiluokilla 0-9 järjestetään erityishuoltolain 1977/519 2 § 10 -kohdan mukaista aamu- ja iltapäivähoitoa osana perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelujen ja toimintaa järjestävän Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvun vastuualueen yhteistyöllä ohjataan kohderyhmään kuuluvat perheet hakemaan koululaiselle iltapäivätoimintapaikkaa.

Toimintamaksu

Vaikeasti tai/ja syvästi kehitysvammaisille koululaisille iltapäivätoiminta on erityishuolto-ohjelman päätöksen mukaisesti maksutonta.

Henkilöstö

Pääsääntöisesti kustakin toiminnallisesta ryhmästä vastaa vastuuhjaaja. Lisäksi ryhmässä on tarvittava määrä ohjaajia ja avustavaa henkilöstöä. Lapsiryhmää muodostettaessa otetaan huomioon lapsen yksilöllinen tuen tarve, ikä, luokka-aste sekä käytössä olevat sisä- ja ulkotilat.

Kokonaisen ja eheän koulupäivän kannalta on hyödyllistä, että koulunkäyntiavustajat osallistuvat kehitysvammaisten oppilaiden iltapäivätoimintaan.

Aamutoiminta

Lahdessa aamutoimintaa järjestetään vain kehitysvammaisille koululaisille, joilla on EHO-päätös.

Loma-ajan hoito

Kehitysvammaisten koululaisten EHO-ohjelman mukaisen loma-ajanhoidon järjestäjä on Päijät- Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelut.

6.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan, miten tehostettua tai erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan päivästä muodostuu kasvatuksellinen kokonaisuus.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulainvelvoitteisiin²⁵

Tehostettua tai erityistä tukea saavilla oppilailla voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Sekä näiden että muiden kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden osalta tulisi myös aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä pyrkiä siihen, että ko. oppilailla on mahdollisuus käyttää koulukuljetusetuutta²⁶. Silloin kun kuljetukset järjestetään, tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta.

²⁵ Lastensuojelulaki 25 § 417/2007

²⁶ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. 1136/2003

7. Muut kuntakohtaiset strategiat

Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään kaupungissa hyväksytyjen strategioiden lisäksi huomioimalla Lahden kaupungin lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, hyvinvointisuunnitelma ja kestävän kehityksen toimintamallit.

8. Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Lahdessa noudatetaan Opetushallituksen antamia ohjeita.

LAHTI

Sivistyksen palvelualue

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue, Yhteiset palvelut

LAHDEN KAUPUNGIN
PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA 1.4.2020 alkaen
(päivitetty siv.ltk. 31.3.2020)

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	2
1 PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1 Arvopohja ja tehtävä.....	3
1.2 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat linjaukset	3
2 TOIMINNAN TAVOITTEET.....	4
2.1. Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus.....	5
2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen	6
2.3 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.....	7
3. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KESKEISET SISÄLLÖT.....	8
4. TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN, SUUNNITTELU JA ARVIOINTI	9
4.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen.....	10
4.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi ja koordinointi	12
4.1.2 Toiminnan järjestämisen periaatteet	12
4.1.3 Työn ja vastuun jako.....	13
4.1.4 Toiminnan rahoitus	14
4.1.5 Toiminnasta tiedottaminen	14
4.1.6 Iltapäivätoimintaan hakeminen.....	14
4.1.7 Tapaturmavakuutus	15
4.1.8 Toimintaympäristö ja turvallisuus.....	15
4.1.9 Henkilöstön kelpoisuusehdot.....	15
4.1.10 Täydennyskoulutus.....	16
4.1.11 Toimintaan ottaminen.....	16
4.1.12 Asiakkaan kuukausimaksut.....	17
4.1.13 Irtisanoutuminen.....	18
4.1.14 Välipala.....	18
4.1.15 Koulumatkaetuus.....	18
4.1.16 Toiminnan seuranta ja tilastointi.....	18
5. YHTEISTYÖ TOIMIJOIDEN KESKEN.....	19
5.1. Yhteistyöstä kodin kanssa	19
5.2 Yhteistyöstä koulun kanssa	20
5.3 Muut yhteistyötahot.....	20
6 TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA.....	20
6.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana	21
6.1.1 Erityistä tukea tarvitseva oppilas aamu- ja iltapäivätoiminnassa	22
6.1.2 Kehitysvammaisen koululaisen iltapäivätoiminnan järjestäminen	22
6.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä.....	23
7. MUUT KUNTAKOHTAISET STRATEGIAT	24
8. YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ, MARKKINOINTI JA SPONSOROINTI AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA.....	24

Johdanto

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista, tavoitteista ja toimintaperiaatteista säädetään perusopetuslain (628/1998) 8a luvussa.

Tämä toimintasuunnitelma tukee Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan toiminnan järjestämisen kannalta oleellisia periaatteita ja linjauksia. Iltapäivätoiminnan ohjaajat laativat lisäksi vuosittaisen toimintapaikkakohtaisen toimintasuunnitelman tämän toimintasuunnitelman ja *Opetushallituksen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 (Määräykset ja ohjeet 2011:1)*, perusopetuksen laatukriteerien (**Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:29**) sekä Laatu lahtelaisiin kouluihin, Lahden kaupungin perusopetuksen kehittämisen työkaluja – julkaisun pohjalta.

Lahdessa järjestetään aamupäivätoimintaa vain kehitysvammaisille oppilaille, joten tässä suunnitelmassa käytetään ilmaisua iltapäivätoiminta tarkoitettaessa edellä mainitun lain ja perusteiden mukaista toimintaa.

1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain¹ mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnantavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet². Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti.

Näissä perusteissa käytetään aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevasta perusopetuksenoppilaasta nimitystä lapsi. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa. Luvussa 4 käytetään oppilasnimitystä, kun viitataan perusopetuksessa määriteltyyn oppimisen ja koulunkäynnin tukeen.

Lahden kaupungin osuus on erotettu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden tekstistä kursivoituna. Kuntakohtaisessa perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa käytetyt termit määritellään siten, että toiminnan järjestäjällä tarkoitetaan kaupunkia, palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä tai julkista palveluntuottajaa ja toimintapaikalla paikkaa, missä perusopetuksen iltapäivätoiminta käytännössä tapahtuu.

1.1 Arvopohja ja tehtävä

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristönelinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen.

Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

1.2 Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat linjaukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

¹ Perusopetuslaki (628/1998) 48 a, b, c, d, e ja f § (1136/2003)

² Perusopetuslaki 48 a § 3 mom. (1136/2003)

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Toiminta valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen. Hyvin ja laadukkaasti järjestetty aamu- ja iltapäivätoiminta ohjaa lasten tarpeet ja edellytykset huomioon ottaen lapsia kasvamaan vähitellen aktiiviseen, terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan sekä elämään kansainvälistyneessä ja teknologisoituneessa maailmassa.

Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon sekä yksilölliset että yhteisölliset näkökohdat. Aamu- ja iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa, ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot muovaavat osaltaan lasten sosiaalista kasvua. Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen. Koulupäivän aikana tapahtuneet asiat ja lasten omat kokemukset tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa toiminnassa huomioon.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee rakentaa jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle. **Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.** Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen toteutuu parhaiten luonnollisia kasvuympäristöjä ja pedagogista osaamista hyödyntämällä ja yhdistämällä. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri.

Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään eri toimijoiden välistä moniammatillista yhteistyötä ja yhteistyötä perheiden kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on lisätä tuntemusta lapsista ja auttaa heidän tarpeidensa tunnistamista sekä parantaa toiminnan laatua. Työsuhteiden pitkäkestoisuus edistää ihmissuhteiden pysyvyyttä, joka puolestaan lisää lasten turvallisuuden tunnetta ja ohjaajan mahdollisuutta tukea lasten kehitystä.

On suositeltavaa, että aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy kunnalliseen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan³. Toimintaa järjestettäessä otetaan huomioon eri kieliryhmien tarpeet⁴ sekä eri-ikäisten lasten tarpeet. Myös eri kulttuuriryhmiin kuuluvien lasten tarpeet samoin kuin paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon mahdollisimman hyvin.

2 Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.⁵ Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Tässä toimintasuunnitelmassa kaupunki täsmentää perusopetuslaissa säädetyt ja tässä luvussa kuvattavat yleiset tavoitteet ottaen huomioon paikalliset tarpeet, toimintaympäristön ja kunnan omat strategiset linjaukset.

³ Lastensuojelulaki (417/2007) 12 §

⁴ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. (1136/2003)

⁵ Perusopetuslaki 48 a § 1 mom. (1136/2003)

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön soivia rakenteita ja toimintatapoja. Aamu- iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Tavoitteena on

- *järjestää lapselle koulupäivän jälkeen mahdollisuus olla turvallisessa ja valvotussa toiminnassa, jonka toteuttamisesta vastaavat ammattitaitoiset ohjaajat.*
- *luoda ilmapiiriltään kiireetön, myönteinen, turvallinen ja monipuolinen toiminta- ja kasvuympäristö, jossa korostuvat hyvät ihmissuhteet sekä tilojen suunnitelmallinen käyttö.*
- *mahdollistaa lapselle mielekästä, virkistävää ja laadukasta vapaa-ajantoimintaa, joka osaltaan tukee lapsen koulunkäyntiä ja oppimista. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat sekä oppilaan yksilölliset että yhteisölliset tarpeet ja tavoitteet.*
- *lisätä osallisuuden mahdollisuuksia ja vahvistaa sosiaalisia taitoja*

2.1. Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia. He tarvitsevat eettisessä ajattelussaan ja vuorovaikutustaidoissaan aikuisten ohjausta. Eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisten antama malli, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestäväan elämäntapaan

Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa.

Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten harrastuneisuutta ja tutustuttaa mahdollisuuksien mukaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Lasten tarpeet huomioonottava moniammatillinen yhteistyö edesauttaa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien muodostamista ja lasten sijoittelua ryhmiin. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

Tavoitteena on, että iltapäivätoiminnassa leikitään, liikutaan ja ulkoillaan joka päivä. Lapsi saa leikkiä ja rentoutua ikätovereidensa seurassa. Leikki jakautuu vapaaseen leikkeihin ja ohjattuihin leikki- ja toimintatuokioihin sisällä ja ulkona. Vapaassa ja omatoimisessa leikissä lapset leikkivät itsenäisesti ohjaajan tukiessa taustalla leikin sujumista. Vuorovaikutustaitoja ohjaajat harjoittelevat kannustamalla lapsia

- leikkimään keskenään
- opettelemaan ja sopimaan säännöistä sekä niissä pysymistä

- ratkaisemaan riitoja
- huomioimaan muita, esimerkiksi harjoittelemalla vuoron odottamista erilaisissa tilanteissa

Lasten päivittäinen liikkuminen ja ulkoilu huomioidaan viikkosuunnitelmassa, jossa varataan omaehtoiselle ja ohjatulle liikkumiselle riittävästi tilaa. Päivittäisen liikkumisen toteutuminen on ohjaajien vastuulla.

Ohjatussa leikki- ja toimintatuokiossa ohjaaja toimii leikin johtajana tukien leikin sujumista. Toimintatuokioita järjestetään esimerkiksi kädentaitojen, musiikki-, ilmaisutaito- ja liikuntaleikkien, pallopelien sekä piha- ja perinneleikkien muodossa. Ohjattujen tuokioiden suunnittelu lähtee lasten tarpeista ja heidän mielenkiinnon kohteista ikätason mukaisesta kehitysvaiheesta.

Ilmapäivätoiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota vähän liikkuvien lasten liikkeelle saamiseen, sillä liikunta tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehitystä. Liike on lapselle oppimisen väline ja monipuolinen liikkuminen edistää lapsen oppimista. Ilo, leikki ja myönteiset kokemukset tehostavat oppimista. Myös lapsen omille oivalluksille ja ideoille annetaan tilaa.

Leikkejä varten toimintapaikassa on leluja, leikkivälineitä, lautapelejä, ulko- ja sisäpelivälineitä ja muita tarvikkeita.

2.3 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. On tärkeää, että lapset tulevat kuulluksi toiminnassa ja voivat osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Perusopetuksen tavoin otetaan erityisesti huomioon lapset, jotka ovat taustaltaan saamelaisia, romaneja tai maahanmuuttajia, sekä viittomakieliset lapset. Eri kulttuureihin tutustumalla voidaan monipuolistaa toimintaa, lisätä ymmärrystä ja vähentää ennakkoluuloja sekä rikastuttaa yhdessäoloa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia osallisuudesta. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon näiden perusteiden määräykset, toiminnassa mukana olevien lasten määrä, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostuu lasten kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Sen avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistyksen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitykseen tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriaritmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä.

Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lasten kulttuurista identiteettiä. Suomalaiseen ja muihin, lasten eri kulttuuritaustoihin liittyviin perinteisiin tutustutaan mm. laulujen, leikkien ja juhlien avulla. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan. Toiminta voi tarjota lapsille mahdollisuuden myös oman harrastuksen löytämiseen. Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

4. Toiminnan järjestäminen, suunnittelu ja arviointi

Kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä säädösten ja tämän määräyksen mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee hyväksyä perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma⁶, joka on laadittu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Kunnan tulee myös arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.⁷

Kunta päättää johtosäännössään, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan kuntalain⁸ säännösten mukaisesti. Johtosäännössä on hyvä määrätä myös, minkä viranhaltijan tai toimielimen päätösvaltaan kuuluvat mm. seuraavat asiat:

- toiminnan järjestäminen ja koordinointi
- ostopalvelusopimusten tekeminen⁹ ja valvonnan toteuttaminen
- avustuksista päättäminen ja valvonnan toteuttaminen
- toimintasuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen
- päätös lapsen ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan
- toimintamaksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Lahden kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on tehty tukemaan Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamista.

Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita. Jokainen palveluntuottaja ja toimintapaikka laatii oman vuosittaisen toimintasuunnitelman perusteiden kohdan 3 ja kaupungin toimintasuunnitelman pohjalta. Toimintasuunnitelmaa käytetään työvälineenä toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltaja saa toimintasuunnitelman kautta tietoa Lahden kaupungin perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteisistä päätöksistä ja toimintalinjauksista.

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa 1.4.2020 alkaen. Toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain tarvittaessa ja mahdolliset muutokset viedään sivistyslautakuntaan hyväksyttäväksi. Lakisääteisen toiminnan kehittäminen vaatii tarkistuksia ja muutoksia toiminnan sisällöllisten, määrällisten ja laadullisten tekijöiden osalta. Näin varmistetaan toiminnan tasalaatuisuus, riittävyys, jatkuva kehittäminen ja arviointi.

⁶ Perusopetuslaki 48 b § 4 mom. (1136/2003)

⁷ Perusopetuslaki 48 c § (1136/2003)

⁸ Kuntalaki 50 § 1 mom. (1068/2008) ja 2 mom.

⁹ Laki julkisista hankinnoista (348/2007)

Lahden kaupungin järjestämä perusopetuslain mukainen iltapäivätoiminta on laadullisesti samantasoista riippumatta järjestämistavasta ja siitä, tuottaako kaupunki palvelun itse vai hankitaanko palvelu avustamalla kaupungin ulkopuolisia palveluntuottajia. Lähtökohta toiminnan laatua tarkasteltaessa on perusopetuslain 8 a luvussa esitetyt keskeiset toiminnan järjestämisen periaatteet. Näitä ovat:

- *turvallinen ja toimintaan soveltuva toimintaympäristö*
- *tapaturmavakuutus*
- *välipala*
- *riittävä, ammattitaitoinen ja tehtävään soveltuva henkilöstö vastaa ryhmän toiminnasta*
- *monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun ja virkistävään toimintaan*
- *mahdollisuus lepoon ja itsekseen oloon rauhallisessa ympäristössä*
- *yhteistyön toteutuminen kodin ja koulun kanssa*

4.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Kunta voi järjestää toimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia palvelun ostopalveluna muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai antamalla avustusta palvelujen tuottajalle¹⁰. Kunta voi käyttää edellä mainittuja toiminnan järjestämistapoja myös samanaikaisesti. Julkisia palvelujen tuottajia ovat kunnat, kuntayhtymät sekä seurakunnat ja seurakuntayhtymät. Yksityisiä palvelujen tuottajia ovat esimerkiksi järjestöt, yhdistykset, yhtiöt ja muut palvelujen tuottajat. Kunnan ja palveluntuottajan välille laaditaan sopimus.

Kunnan järjestäessä tai hankkiessa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, sitä tulee tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta¹¹. Tällöin kunta saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain¹² mukaisesti. Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että toimintaa järjestetään edellä mainituille lapsiryhmille. Kunnan tulee toimintasuunnitelmansa mukaisesti tiedottaa toiminnasta ja toiminnan järjestämistavoista kuntalaisille.

Lapsen osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on huoltajalle vapaaehtoista. Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella¹³. Perheet hyödyntävät tarjolla olevan toiminta-ajan tarpeidensa mukaisesti. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin esimerkiksi keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä, joko aamu- tai iltapäivätoimintana tai molempina. Sitä voidaan järjestää arkipäivinä pääsääntöisesti kello 7.00 – 17.00 välisenä aikana. Tarkoituksenmukaista on ajoittaa aamu- ja iltapäivätoiminta sellaiseen ajankohtaan, jolla mahdollisimman hyvin voidaan välttää lasten yk-

¹⁰ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. (1136/2003)

¹¹ Perusopetuslaki 48 b § 1 mom. (1136/2003) ja Perusopetuslaki 17 § 2 mom. (642/2010)

¹² Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/1998) 5 § 3 a (1137/2003)

¹³ Perusopetuslaki 48 b § 4 mom. (1081/2006)

sinolo ja tukea koulunkäynnin, vanhempien työelämän ja perheiden vapaa-ajan yhteensovittamista. Otettaessa lapsia aamuja iltapäivätoimintaan heihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita¹⁴. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu¹⁵.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on tarjottava välipala¹⁶. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön¹⁷. Toiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee varmistaa, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia. Toimintapaikassa tulee olla voimassaoleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Koulutilojen käytön suunnittelussa, koulurakennusten korjauksissa ja uusien koulujen rakentamisessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnan tilatarpeet. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettuja tavoitteiden saavuttamista, ja sitä suunniteltaessa tulee ottaa turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus.

Tilakysymyksissä monihallintokuntien yhteistyön merkitys korostuu, koska kaupunki ei ole rakentanut iltapäivätoimintaa varten erillisiä toimitiloja. Kouluilla iltapäivätoiminnan tilatarve huomioidaan siten, että iltapäivätoiminta menee opetuksen rinnalla muun koulun tiloissa tapahtuvan toiminnan edelle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton¹⁸. Kunta voi ottaa vakuutuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa oleville lapsille.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia¹⁹. Lain mukaan kunnan tulee varmistaa ohjaajien määrän ja osaamisen lisäksi se, että niiltä henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä.²⁰

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella²¹. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä²².

¹⁴ Perusopetuslaki 48 b § 2 mom. (1136/2003)

¹⁵ Perusopetuslaki 48 f 1 mom. (1081/2006)

¹⁶ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁷ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁸ Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003)

¹⁹ Perusopetuslaki 48 e § (1136/2003)

²⁰ Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) 2 § 2 mom. (1138/2003)

²¹ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

²² Perusopetuslaki 40 § 2 mom. (642/2009)

4.1.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi ja koordinointi

Toimintaa hallinnoi ja koordinoi ja Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvun - vastuualue. Lahden kaupungin koordinoimasta iltapäivätoiminnasta kokonaisvastuu on sivistyslautakunnalla. Lahden kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan kehittämisen, linjausten ja arvioinnin tukena toimii kaksi eri kokoonpanoin kokoontuvaa tiimiä.

- **Kerho- ja iltapäivätoiminnan johtotiimi** vastaa toiminnan kokonaisuuden linjauksista sekä toimintaedellytysten luonnista ja se kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Tiimiin kuuluvat kerho- ja iltapäivätoiminnan hallinnoinnista ja koordinoinnista vastaavat henkilöt sekä edustajat perusopetuksesta ja Lasten ja nuorten vastuualueen Yhteiset palvelut –yksiköstä
- **Asiantuntijatiimin** tehtävä on suunnitella ja kehittää toimintaa. Tiimi keskustelee toiminnan järjestämiseen ja sisältöihin liittyvistä linjauksista ja se kokoontuu noin viisi kertaa vuodessa. Tiimiin kuuluvat palvelupäällikkö ja palveluntuottajien edustajat.

Iltapäivätoiminnan järjestämisestä vastaa Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvu – vastuualue. Kunnan on koulutuksen järjestäjänä ilmoitettava perusopetuslain mukaiseen iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden kokonaismäärä tilastokeskukseen vuosittain 20.9. tilanteen mukaan.

Koordinointityöhön kuuluu:

- toiminnan kokonaissuunnittelu ja ohjeistaminen
- lainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden valmistelu ja seuranta
- kaupunkitasoisen toimintasuunnitelman laadinta
- avustussopimusten laadinta
- yhteistyön rakentaminen ja suunnittelu
- tiedottaminen
- palvelujen yhdenmukaistaminen (mm. toimitilat, henkilöstön riittävä pätevyys, tiedottamisen yhdenmukaistaminen)
- keskitetyn koulutustarjonnan suunnittelu ja järjestäminen
- toiminnan laadun arviointi ja seuranta.

4.1.2 Toiminnan järjestämisen periaatteet

Lahdessa toiminnan kohderyhmänä ovat ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaat sekä erityisten tuen piiriin kuuluvat oppilaat (POL 17§:n 2 mom). Lain mukaan kullekin toiminnan piiriin kuuluvalle oppilasryhmälle tulee järjestää toimintaa. Tarjottava määrä voi vaihdella eri kohderyhmien kesken.

- Oppilaalla ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia iltapäivätoimintapalveluja.
- Oppilaalle iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista.
- Oppilaalle tarjotaan iltapäivätoiminnassa välipala.

- Toimintaan osallistuvien oppilaiden tulee olla palveluntuottajien toimesta vakuutettuja tapaturman varalta.

Toimintaa tarjotaan lainsäädännön edellyttämä 760 tuntia lukuvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla oppilaalla ja toimintaa järjestetään ainoastaan koulupäivinä pääsääntöisesti klo 12 – 16. Toimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina eikä lauantaiyöpäivinä.

Mikäli hakuajan päätyttyä toimintapaikkaan on alle 15 hakijaa, kaupunki ja palveluntuottaja voivat yhdessä sopia toiminnan aloittamatta jättämisestä. Näin meneteltäessä aloittamatta jääneeseen ryhmään hakeneet oppilaat voidaan ohjata hakijoiksi lähimpään toimintapaikkaan. Jos toimintapaikan lähialueella ei ole toista toimintapaikkaa, huoltajille ilmoitetaan asiasta ja heille annetaan mahdollisuus täydentää hakemusta tältä osin.

Lahdessa erityishuoltolain piiriin kuuluville oppilaille vuosiluokilla 0-9 järjestetään erityishuoltolain 1977/519 2 § 10 –kohdan mukaista aamu- ja iltapäivähoitoa osana perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina. Erityishuoltolain mukaisen loma-ajan hoidon järjestäjä on Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä, vammaispalvelut.

4.1.3 Työn ja vastuun jako

Perusopetuksen iltapäivätoimintaa toteutetaan omana palveluna ja kaupungin ulkopuolisten palveluntuottajien tuottamana. Palveluntuottajalla tarkoitetaan joko kaupungin omana toimintana järjestettyä tai ulkopuoliselta taholta ostettua/avustettua toimintaa.

Ulkopuolinen palveluntuottaja ja Lahden kaupunki tekevät avustussopimuksen yhteistoiminnasta. Avustussopimuksesta ilmenee, että kaupunki on sitoutunut järjestämään ja palveluntuottaja toteuttamaan iltapäivätoimintaa sopimukseen kirjatuin ehdoin.

Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan iltapäivätoiminnassaan Lahden kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintasuunnitelma on laadittu yhteistyönä Lahden kaupungin ja palveluntuottajien kanssa.

Palveluntuottaja vastaa ohjaajiensa työnantajavelvoitteista ja huolehtii siitä, että sillä palvelussuhteessa olevilla ohjaajilla on mahdollisuus osallistua yhteisiin ohjaajatapaamisiin esimiehen määräämällä tavalla.

Perusopetuspalvelut sopii palveluntuottajan kanssa hallitsemansa tilan luovuttamisesta palveluntuottajan käyttöön koulupäivinä iltapäivätoiminnan toiminta-ajaksi. Palveluntuottajat järjestävät iltapäivätoimintaa omissa tai kaupungin tiloissa. Tilojen tulee olla oppilasryhmän kokoon nähden riittävät ja turvalliset.

4.1.4 Toiminnan rahoitus

Iltapäivätoimintaa rahoitetaan kaupungin budjettiin varatulla määrärahalla ja asiakkailta palvelusta perittävillä kuukausimaksuilla. Sivistyslautakunta päättää avustusten jakamisesta hyväksyessään talousarvion käyttösuunnitelman.

4.1.5 Toiminnasta tiedottaminen

Lasten ja nuorten kasvu – vastuualue tiedottaa Lahden kaupungin järjestämästä perusopetuksen iltapäivätoiminnasta.

Tietoa iltapäivätoiminnasta, toimintapaikoista, niihin hakeutumisesta sekä valintaperusteista löytyy Lahden kaupungin koululaisten iltapäivätoiminnan kotisivuilta (www.lahti.fi => Palvelut=> Perusopetus=> Iltapäivätoiminta).

Koulut tiedottavat omalla alueellaan järjestettävästä iltapäivätoiminnasta mm. Pedanet –sivuillaan, Wilmassa sekä koulutulokkaiden tilaisuuksissa.

Palveluntuottajat tiedottavat omasta toiminnastaan Lasten ja nuorten kasvun vastuualueelle, huoltajille, kouluille ja muille yhteistyötahoille.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti esioppilaiden huoltajille tiedotetaan koululaisten iltapäivätoiminnasta ja toimintaan hakemisesta myös varhaiskasvatuksen toimesta.

Lisätietoja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy Opetushallituksen sivuilta (www.edu.fi).

4.1.6 Iltapäivätoimintaan hakeminen

Hakuaika iltapäivätoimintaan on keväällä. Toimintaan haetaan pääsääntöisesti sähköisesti hakuilmoituksessa ilmoitettuna aikana. Yksityiskoulujen iltapäivätoimintaan haetaan vain paperilomakkeella, jonka palautusosoite ilmoitetaan apip-toiminnan tiedotteessa.

Toimintaan hakemisesta ilmoitetaan Etelä-Suomen Sanomissa kouluun ilmoittautumisilmoituksen yhteydessä tammi-/helmikuun aikana. Hakemisesta tiedotetaan myös Lasten ja nuoren kasvun vastuualueen palvelu- ja toimintayksiköissä sekä Lahden kaupungin kotisivuilla.

1.-luokkalaisille tiedotetaan koulutulospostin yhteydessä, 2.-luokkalaisille tiedotetaan Wilman kautta.

Toimintaan voi hakea myös kesken toimintakauden. Hakuajan päättymisen jälkeen paperiset hakulomakkeet palautetaan palveluntuottajalle (yhteystiedot iltapäivätoiminnan esitteessä ja kaupungin nettisivuilla) ja ne käsitellään saapumisjärjestyksessä. Iltapäivätoiminnan paikka ei siirry seuraavalle kaudelle vaan toimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan.

4.1.7 Tapaturmavakuutus

Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksutonta. Palveluntuottaja huolehtii aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvan oppilaan vakuuttamisesta.

4.1.8 Toimintaympäristö ja turvallisuus

Kaupunki vastaa siitä, että toimitilat ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja toimintaan sopivia. On tärkeää, että iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on turvallinen olo, toimintaympäristön tulee olla fyysisesti ja henkisesti turvallinen. Jokaisella ryhmällä tulee olla käytössään sekä sisä- että ulkotilat. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että oppilas ei joudu väkivallan tai muun kiusaamisen kohteeksi ja havaittuihin ongelmiin puututaan välittömästi.

Kukin palveluntuottaja vastaa omissa tiloissaan tapahtuvan iltapäivätoiminnan toimintapaikkojen turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Toimintaan osallistuvat ohjaajat tulee perehdyttää toimintapaikan pelastus- ja turvallisuussuunnitelmiin.

4.1.9 Henkilöstön kelpoisuusehdot

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusehdoista seuraavasti:

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammatitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Lasten kanssa työskentelevän ohjaajan tulee esittää rikosrekisterilain 6 § ja 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote työnantajalleen.

4.1.10 Täydennyskoulutus

Elokuussa palvelupäällikkö järjestää perehdyttämiskoulutuksen iltapäivätoiminnan ajankohtaisista asioista.

Ohjaajille pyritään järjestämään koulutusta pari kertaa vuodessa yhteistyössä alueellisen kehittämisverkoston, palveluntuottajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Ohjaajien koulutuksista johtuvia poikkeuksellisia toimintapäiviä iltapäivätoiminnassa voi lukuvuoden aikana olla yksi.

4.1.11 Toimintaan ottaminen

Turvallisen iltapäivätoiminnan toteutumisen lähtökohtana on, että vähintään kaksi ohjaajaa osallistuu ryhmän ohjaamiseen. Ryhmäkoon määrittämiseen vaikuttavat hakuajana hakeneiden oppilaiden määrä, ryhmän toimintaympäristö ja oppilaiden erityiset kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet. Toimintapaikassa saa kelpoisuusehdot täyttävää ohjaajaa kohden olla maksimissaan 15 yleisopetuksen oppilasta (alarajaa ei määritellä). Kaupunki ja palveluntuottaja sopivat toimintapaikkakohtaiset lapsimäärät.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla toteutetaan samoja järjestämisen periaatteita kuin yleisopetuksen oppilailla, ryhmään sijoittamisessa huomioidaan oppilaan ikä ja kehitysvaihe.

Otettaessa oppilaita iltapäivätoimintaan heihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Iltapäivätoimintaan ottamisesta tehdään hallinnollinen päätös Lahden kaupungin voimassa olevan hallintosäännön ja sivistyksen palvelualueen toimintasäännön mukaisesti.

Hakuajan päätyttyä palveluntuottaja saa käyttöönsä hakemukset toimintapaikkakohtaisen ryhmäsuunnittelun tekemistä varten. Määräajassa saapuneet hakemukset käsitellään iltapäivätoiminnan toimintaan ottamisen periaatteita noudattaen.

Toimintaan ottamisen periaatteet:

1) Keväällä hakuajan päättymisen jälkeen

- kaikki hakuajana toimintaan hakeneet 1. ja 2. luokkalaiset ja kaikkien vuosiluokkien erityisen tuen oppilaat otetaan toimintaan.
- erityistä tukea tarvitseva oppilas pyritään sijoittamaan ryhmärakenteeltaan ja toimintaympäristöltään hänelle parhaiten sopivaan toimintapaikkaan. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan erityisen tuen tarpeesta hakulomakkeessa ja tiedotteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen viivästyminen voi johtaa siihen, että oppilas siirtyy hakijaksi yleisopetuksen oppilaana.

- jos ensisijaiseen ryhmään ei mahdu voidaan paikka osoittaa toissijaisen hakutoiveen mukaan.
- myönnettyjä paikkoja voidaan varata vain yksi oppilasta kohden.
- kaupunki määrittää yhdessä palveluntuottajan kanssa toimintapaikalle maksimi ryhmäkoon, jota noudatetaan toimintaan ottamisessa hakuajan päättymisen jälkeen.
- viranhaltijapäätös toimintaan ottamisesta/jonottamisesta lähetetään huoltajalle kesäkuun loppuun mennessä.

2) Kevään hakuajan päättymisen jälkeen

- tulleet hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä.
- paikka myönnetään jos ryhmässä on tilaa.
- mikäli molemmat hakutoiveryhmät ovat täynnä, hakija jää jonottamaan paikkaa ensisijaiseen hakutoiveryhmään.
- erityistä tukea tarvitseva oppilas pyritään sijoittamaan ryhmärakenteeltaan ja toimintaympäristöltään hänelle parhaiten sopivaan toimintapaikkaan. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan erityisen tuen tarpeesta hakulomakkeessa ja tiedotteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen viivästyminen voi johtaa siihen, että oppilas siirtyy hakijaksi yleisopetuksen oppilaana.
- jos ensisijaiseen ryhmään ei mahdu voidaan paikka osoittaa toissijaisen hakutoiveen mukaan.
- myönnettyjä paikkoja voidaan varata vain yksi oppilasta kohden, jonottaa voi useampaan ryhmään.

4.1.12 Asiakkaan kuukausimaksut

Lahden kaupungin sivistyslautakunta päättää kuukausimaksujen suuruuden perusopetuslain mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta peritään kuukausimaksu. Maksu peritään jokaisesta sellaiselta kuukaudelta, jona oppilas osallistuu toimintaan. Elokuulta peritään puolet kuukausimaksusta. Kesäkuulle ajoittuvista toimintapäivistä ei peritä maksua.

Palveluntuottaja perii maksut toteuttamastaan toiminnasta.

Jos oppilas on sairautensa vuoksi poissa enemmän kuin 10 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksua puolet kuukausimaksun määrästä. Mikäli poissaolo sairauden vuoksi kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Pyydettyäessä sairauspoissaoloista tulee esittää terveydenhoitajan tai lääkärin todistus. Muun kuin sairauden vuoksi koko kalenterikuukauden poissaolosta peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta asiakkailta ei voida periä muita maksuja.

Irtisanomiskuukaudesta peritään täysi maksu.

Jos aamu- ja iltapäivätoiminnasta oppilaalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, palveluntuottaja saa periä vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä siten

kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan sopijapuolten näkemyksen mukaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksusta voi anoa vapautusta, mikäli perhe saa toimeentulotukea tai perheen taloudellinen tai sosiaalinen tilanne sitä edellyttää. Maksuvapautusanomukset palautetaan anomuslomakkeessa ja maksutiedotteessa annetun ohjeen mukaisesti. Anomuslomakkeita saa perusopetuspalveluista, palveluntuottajilta, ja sen voi tulostaa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kotisivuilta. Myönnetystä toimeentulotuesta on esitettävä päätös, muussa tapauksessa perheiden on tehtävä tuloseelvitys perheen kaikista tuloista ja tuista.

4.1.13 Irtisanoutuminen

Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti palveluntuottajalle ja palveluntuottaja ilmoittaa irtisanomisesta Lasten nuorten kasvun vastuualueelle. Mikäli myönnettyä toimintapaikkaa ei vastaanoteta, irtisanomisaika on viikko viranhaltijapäätöksen vastaanottamisesta. Muutoin voimassa on kahden viikon irtisanomisaika, joka alkaa siitä päivästä, kun palveluntuottaja on ottanut ilmoituksen vastaan. Oppilaalle myönnetty iltapäivätoiminnan paikka on toimintapaikkakohtainen eikä se siirry toimintapaikasta toiseen oppilaan mukana esimerkiksi perheen muuttaessa.

4.1.14 Välipala

Lahden kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnassa päivittäin tarjottava välipala on vaihteleva ja täysipainoinen. Välipala nautitaan kiireettömästi hyviä tapoja noudattaen.

Välipalaa itse valmistavissa toimintapaikoissa ohjaajilla tulee olla voimassa oleva hygieniapassi. Välipalan tilaamista / valmistamista varten huoltajia pyydetään riittävän ajoissa ilmoittamaan oppilaan läsnäolopäivät.

4.1.15 Koulumatkaetus

Lahden kaupungin sivistyslautakunta päättää koulumatkaetuuksista.

4.1.16 Toiminnan seuranta ja tilastointi

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c § mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Toiminnan laadun seuranta kuuluu koordinoititaholle. Lakisääteisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutumisesta raportoidaan sivistyslautakunnalle vuosittain. Raportissa selvitetään toimintaan osallistuneiden oppilaiden määrän kehitys, toiminnan talous, sisältö, yhteistyö, laadun arviointi ja muut keskeiset asiat.

Perusopetuspalvelut kerää kaikilta palveluntuottajilta 20.9. tilanteen mukaiset toiminnassa mukana olevien oppilaiden lukumäärät. Tilastotiedot kootaan Tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Toimintaan osallistuvien oppilaiden ja ryhmien sekä toimintapäivien lukumäärä luovat perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kunta-kohtaisen valtiosuuden määräytymiseen. Lasten ja nuorten kasvun vastuualue vastaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tilastoinnista. Tilastoinnin avulla seurataan mm. toiminnan määrällistä riittävyyttä.

Palveluntuottaja laatii omasta toiminnastaan suunnitelmat, arvioinnit ja käyttäjätilastot. Palvelupäällikkö kokoaa tilastot ja arvioinnin tulokset toiminnan kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi.

5. Yhteistyö toimijoiden kesken

Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri vuorovaikutuksessa luo pohjan hyvälle yhteistyölle. Ohjaajat ovat ensisijaisesti yhteydessä huoltajaan miettiessään oppilaan käyttäytymiseen ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Huoltajan luvalla ohjaaja voi olla yhteydessä opettajaan, oppilashuoltohenkilöstöön tai muihin asianosaisiin jos asian hoitaminen sitä edellyttää.

Oppilashuoltohenkilöstö on tietoinen koulun oppilaiden iltapäivätoiminnasta siinä määrin, että voi oppilaiden tukitoimia suunniteltaessa huomioida myös lapsen iltapäivän aikaisen toiminnan. Oppilashuolto toimii tarvittaessa huoltajan luvalla yhteistyössä iltapäivätoiminnan henkilöstön kanssa.

5.1. Yhteistyössä kodin kanssa

Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Yhteistyölle tulee paikallisesti luoda selkeät yhteistyömallit ja –rakenteet. Ennen lukuvuoden alkua kaikissa toimintapaikoissa järjestetään tutustumispäivä, jolloin luodaan pohja toimivalle kasvatuskumppanuudelle. Toimintavuoden aikana huoltajille tarjotaan mahdollisuus keskustella ohjaajien kanssa lasta koskevista asioista. Toiminnan sisällöistä ja toimintaperiaatteista tiedotetaan huoltajia toimintakauden aikana. Lukuvuoden aikana ryhmän toiminnasta tiedotetaan perheitä toimintapaikkakohtaisesti. Poikkeuksellisista toiminta-ajoista tiedotetaan huoltajia vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin. Perheiden kanssa tulee sopia kirjallisesti turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esim. kotiinlähden osalta.

5.2 Yhteistyössä koulun kanssa

Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa, tavoitteena on tiivistää yhteistyötä oppilaan parhaaksi. Koko koulun henkilökuntaa tulee informoida koululla järjestettävästä iltapäivätoiminnasta. Iltapäivätoiminnan ohjaajien, oppilaiden, opettajien sekä koulun muun henkilöstön välisellä yhteistyöllä luodaan rakenteet toimivalle ja säännölliselle yhteistyölle sekä yhteiselle toimintakulttuurille.

Iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä rehtorin, opettajien ja koulunkäyntiavustajien kanssa. Toiminnassa huomioidaan koulun opetussuunnitelma. Iltapäivätoiminnan ohjaajat ja opettajat informoivat toisiaan koulutyössä ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista muutoksista esim. retkistä, tukiopetustunneista jne. On tärkeää, että oppilaan päivän kokonaisuudessa koulun opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat keskenään luontevassa vuorovaikutuksessa. Palveluntuottajan edustaja palvelupäällikkö voi huoltajan suostumuksella ja oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarvittaessa oppilashuollon palaveriin ja oppimissuunnitelman sekä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan tai tarkistamiseen.

Iltapäivätoimintaan osallistuva oppilas voi osallistua myös koulun kerhotoimintaan. Ennen toimintaan osallistumista käytännöistä ja vastuista siirtymä- ja toiminta-ajalta sovitaan yhteistyössä koulun, palveluntuottajan ja huoltajan kanssa.

5.3 Muut yhteistyötahot

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakennetaan jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Lasten ja nuorten kasvun vastualueen maahanmuuttajakoordinaattori ja lapsen asioista vastaava sosiaalitoimen henkilöstö tarvittaessa avustavat oppilaiden aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisessa ja toimintaan liittyvissä asioissa.

6 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorimpien osalta. Monipuolinen toiminta ja toiminnalliset työtavat edistävät lasten kehitystä. Liikunta, pelit ja leikit

ovat hyviä välineitä myös sääntöjen noudattamisen ja itsesäätelyn harjaannuttamiseen. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkumista ja toimimista tiloissa. Värienkäytöllä ja valaistuksella voidaan vaikuttaa ympäristön hahmottamiseen ja antaa virikkeitä. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista.

6.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää kasvun ja oppimisen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä²³. Lain ja Opetushallituksen laatimien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden²⁴ mukaisesti oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Ne ovat laajuudeltaan ja kestoltaan erilaisia tukiratkaisuja. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuen tasot määritellään seuraavasti:

* **Yleinen tuki** on osa kaikkea oppilaan kasvatusta, opetusta ja ohjausta. Tuen tarve on silloin luonteeltaan yleensä lyhytaikaista, oppilas voi tarvita vain yhtä tukimuotoa, kuten tukiovetusta tai osa-aikaista erityisopetusta.

* Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, annetaan **tehostettua tukea** hänelle laaditun, pedagogiseen arviointiin perustuvan kirjallisen oppimissuunnitelman mukaisesti. Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki.

* **Erytistä tukea** annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös, joka perustuu pedagogiseen selvitykseen. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), josta on käytävä ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen.

Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Mikäli mahdollista, erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toi-

²³ Perusopetuslaki 30 § 1 mom. (642/2010)

²⁴ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttaminen ja täydentäminen, MÄÄRÄYS 50/01/2010

minta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä.

Kun tehostettua tai erityistä tukea saava oppilas osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan on tärkeää että aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ottaa lapsen tuen tarpeet huomioon. Yhtä tärkeää on, että koulussa nähdään aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoamat mahdollisuudet oppilaan koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseen.

6.1.1 Erityistä tukea tarvitseva oppilas aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä myös niiden oppilaiden kohdalla, joilla on erityisen tuen päätös. Toimintaan otettaessa tarkastellaan koko ryhmän toimivuutta ja oppilaan mahdollisuuksia toimia ryhmässä. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan toimintapaikka pyritään järjestämään oppilaan tarpeen mukaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, kuinka oppilaan erityiseen tukeen, kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan ja ne kirjataan ennen toiminnan alkamista.

6.1.2. Kehitysvammaisen koululaisen iltapäivätoiminnan järjestäminen

Kehitysvammaisen koululaisten iltapäivätoiminta on vahvasti osa koulu yhteisöä, lapsen toimintaympäristöä ja sitä toteutetaan joko koululla koulun tiloissa tai sitä lähellä olevissa toimintatiloissa.

Samoissa tiloissa tapahtuva opetus ja iltapäivätoiminta mahdollistavat tarkoituksen mukaisen toiminnan, jatkuvuutta lapsille yhteisen henkilökunnan muodossa sekä minimoi kuljetuskustannukset.

Lahdessa erityishuoltolain piiriin kuuluville oppilaille vuosiluokilla 0-9 järjestetään erityishuoltolain 1977/519 2 § 10 -kohdan mukaista aamu- ja iltapäivähoitoa osana perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelujen ja toimintaa järjestävän Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen Lasten ja nuorten kasvun vastuualueen yhteistyöllä ohjataan kohderyhmään kuuluvat perheet hakemaan koululaiselle iltapäivätoimintapaikkaa.

Toimintamaksu

Vaikeasti tai/ja syvästi kehitysvammaisille koululaisille iltapäivätoiminta on erityishuolto-ohjelman päätöksen mukaisesti maksutonta.

Henkilöstö

Pääsääntöisesti kustakin toiminnallisesta ryhmästä vastaa vastuuhjaaja. Lisäksi ryhmässä on tarvittava määrä ohjaajia ja avustavaa henkilöstöä. Lapsiryhmää muodostettaessa otetaan huomioon lapsen yksilöllinen tuen tarve, ikä, luokka-aste sekä käytössä olevat sisä- ja ulkotilat.

Kokonaisen ja eheän koulupäivän kannalta on hyödyllistä, että koulunkäyntiavustajat osallistuvat kehitysvammaisten oppilaiden iltapäivätoimintaan.

Aamutoiminta

Lahdessa aamutoimintaa järjestetään vain kehitysvammaisille koululaisille, joilla on EHO-päätös.

Loma-ajan hoito

Kehitysvammaisten koululaisten EHO-ohjelman mukaisen loma-ajanhoidon järjestäjä on Päijät- Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelut.

6.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan, miten tehostettua tai erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan päivästä muodostuu kasvatuksellinen kokonaisuus.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulainvelvoitteisiin²⁵

Tehostettua tai erityistä tukea saavilla oppilailla voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Sekä näiden että muiden kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden osalta tulisi myös aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä pyrkiä siihen, että ko. oppilailla on mahdollisuus käyttää koulukuljetusetuutta²⁶. Silloin kun kuljetukset järjestetään, tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta.

²⁵ Lastensuojelulaki 25 § 417/2007

²⁶ Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. 1136/2003

7. Muut kuntakohtaiset strategiat

Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään kaupungissa hyväksytyjen strategioiden lisäksi huomioimalla Lahden kaupungin lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, hyvinvointisuunnitelma ja kestävän kehityksen toimintamallit.

8. Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Lahdessa noudatetaan Opetushallituksen antamia ohjeita.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 32

Ulkopaikkakuntalaisten hakijoiden valinta Salpausselän peruskoulun liikuntapainotteiseen opetukseen lukuvuonna 2020-2021

D/732/12.01.00.02/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Aluepäällikkö Kirsikka Saresma, puh. 044 482 6409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta päättää, että soveltuvuuskokeen perusteella alimman pisterajan ylittäneet kahdeksan ulkopaikkakuntalaista hakijaa otetaan Salpausselän peruskoulun liikuntapainotteiseen opetukseen lukuvuonna 2020-2021 koulun rehtorin erillisellä oppilaaksiottopäätöksellä.

Perusteluosa

Salpausselän peruskoulun liikuntapainotteiseen opetukseen oli 160 kuudesluokkalaista hakijaa. Lukuvuonna 2020-21 liikuntapainotteiseen opetukseen otetaan ensimmäisen kerran Jalkarannan koulun liikuntapainotteisessa opetuksessa olevat 6. – luokkalaiset (16 oppilasta), joilla on oikeus jatkaa yläkouluun siirtyessään Salpausselän koulun painotetussa opetuksessa suoraan ilman soveltuvuuskoetta. Liikuntapainotteiseen opetukseen on 72 oppilaspaikkaa, mutta soveltuvuuskokeen kautta otettaville oppilaille on ensi lukuvuodelle näin ollen vain 56 paikkaa.

Alin pistemäärä millä hakija voi tulla valituksi, määräytyy soveltuvuuskokeen jälkeen, kun hakijat on laitettu paremmuusjärjestykseen. Kahdeksan ulkopaikkakuntalaista hakijaa ylitti alimman pistemäärän. Nyt kun soveltuvuuskokeen kautta valittavien määrän jää aikaisempaa selvästi alhaisemmaksi, tulee ulkopaikkakuntalaisten hyväksyminen kyseenalaiseksi. Heidän on kuitenkin annettu hakea painotettuun opetukseen aikaisempien vuosien tapaan, joten olisi kohtuutonta sanoa heille haun päätyttyä, että ketään ulkopaikkakuntalaista ei valita. Haun kieltäminen ulkopaikkakuntalaisilta olisi pitänyt tiedottaa jo syksyllä ennen hakuajan alkamista, mutta näin ei ole tehty. Ratkaisuna nähdään, että heidät valitaan ns. ylipaikoille, jolloin he eivät vie lahtelaisten hakijoiden paikkoja. Salpausselän koulu on mukana Olympiakomitean urheiluyläkoulukokeilussa. Lahtelaisissa urheiluseuroissa harrastaa liikuntaa myös ulkopaikkakuntalaisia

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 32

nuoria. Olympiakomitean kokeilun yhtenä tarkoituksena on tukea urheilua tavoitteellisesti harrastavia yläasteikäisiä nuoria. Nuoren urheilijan kannalta olisi tärkeää, että hän pääsee tämän toiminnan piiriin, harrasti hän omaa lajiaan Lahdessa lahtelaisena tai ei-lahtelaisena. Olemme ilmoittaneet em. kahdeksalle ulkopaikkakuntalaiselle hakijalle, että viemme heidän valintansa Lahden sivistyslautakunnan päätettäväksi.

Ennen lukuvuoden 2021-22 painotetun opetuksen haun alkua tulee ratkaista, annetaanko ulkopaikkakuntalaisille oppilaille mahdollisuutta hakea Salpausselän koulun liikuntapainotteiseen opetukseen.

Lautakunnalle esitetään, että Salpausselän peruskoulun liikuntapainotteiseen opetukseen valitaan alimman pisterajan ylittäneet kahdeksan ulkopaikkakuntalaista hakijaa niiden lahtelaisten lisäksi, jotka ylittivät soveltuvuuskokeessa alimman pisterajan. Heidän valintansa ei aiheuta lisäkustannuksia.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Salpausselän peruskoulu

Liitteenä

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 33

A1-saksan kielen opetusryhmän siirtäminen Harjun peruskoulusta Möysän peruskouluun 1.8.2020 alkaen

D/748/12.00.01.13/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Aluepäällikkö Mauno Väänänen, puh. 044 416 4671

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta päättää, että A1- saksan kielen opetusryhmä siirretään Harjun koulusta Möysän kouluun 1.8.2020.

Perusteluosa

Möysän koulun 2. luokan huoltajille tehtiin kysely kolmannella luokalla aloitettavan A1 -kielen valinnasta. Kyselyyn vastasi 84 perheestä hieman alle puolet, 38 perhettä. Kyselyn mukaan 16 valitsisi englannin kielen, 21 saksan ja 1 jonkun muun kielen. Näin ollen englannin lisäksi muodostuisi myös saksan lukijoiden ryhmä. A1- saksan opetusryhmä kolmasluokkalaisille on järjestetty tähän asti Harjun koulussa. Harjun koulussa ryhmä ei kuitenkaan muodostu, joten lautakunnalle esitetään tämän resurssin siirtämistä Möysän kouluun. Resurssisiirto ei aiheuta kustannuksia.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Perusopetuspalvelut, Möysän peruskoulu, Harjun peruskoulu

Liitteenä

-

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 34

Kukkasen koulun siirtyminen Nastopolin kiinteistöön syyslukukauden alussa 2021

D/447/10.03.02.03.04/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Aluepäällikkö Mauno Väänänen, puh. 044 416 4671

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta päättää, että Kukkasen koulu siirtyy vaihtoehtoon 3 mukaisesti Nastopolin kiinteistöön syyslukukauden alussa 2021.

Käsittely Asian käsittelyn kuluessa perusteluosan viimeinen lause poistettiin esittelijän ehdotuksesta: ”Kukkasen koulun tontin vapautuessa, se on käytettävissä uudisrakennuksen suunnitteluun ja mahdolliseen aloitukseen.”.

Perusteluosa Nastopolissa loppuu lukio-opetus keväällä 2021, samaan aikaan Rakokiven koulu ja varhaiskasvatuksen esiopetus siirtyvät uusiin tiloihin. Näin ollen Nastopolin tilat vapautuvat muuhun käyttöön. Kirkonkylän koulu ja Kukkasen koulu ovat vanhoja, perinteisiä koulurakennuksia. Molempia koulurakennuksia on korjattu ja tehty käyttöä turvaavia toimenpiteitä. Molemmissa rakennuksissa on myös ollut sisäilmaongelmia. Työryhmä, jossa olivat arkkitehti, tilakeskuksen edustajat, rehtorit ja aluepäällikkö on valmistellut kyseisten koulujen mahdollista ennakoivaa väistöä Nastopolin tiloihin tilojen vapautuessa. Valmistelun aikana pidettiin myös Oma Lahti -tilaisuus, jossa eri vaihtoehtoja esiteltiin asukkaille ja koulujen henkilöstölle.

Kirkonkylän ja Kukkasen koulujen yhdistyminen yhtenäiseksi peruskouluksi kirjattiin vuoden 2018 palveluverkkosuunnitelmaan. Yhdistyvää koulu varten tarvitaan myös tilat. Tilakeskuksen investointisuunnitelmassa on varattu rahoitus uuden Kirkonkylän-Kukkasen yhtenäiskoululle siten, että uusi koulu olisi käytössä syksyllä 2026. Mahdollista väistöä on suunniteltu siis viiden lukuvuoden mittaiseksi 2021-2026. Uuden koulun paikaksi on kaavailtu molempia nykyisiä koulujen tontteja ja lisäksi terveystaloksesta mahdollisesti vapautuvaa tonttia. Työryhmä on tutkinut seuraavia vaihtoehtoja:

1. Koulut toimivat nykyisissä rakennuksissa, kunnes uusi yhtenäiskoulu valmistuu
2. Molemmat koulut siirtyvät Nastopoliin väistötiloihin syksyllä 2021 ja toimivat siellä yhtenäiskoulun valmistumiseen asti
3. Yläkoulu siirtyy väistöön Nastopoliin 2021 syksyn aikana odottamaan uuden yhtenäiskoulun valmistumista
4. Jos Kirkonkylän koulun tontille rakennettaisiin uudisrakennus, alakoululaiset siirtyisivät väistöön Nastopoliin.

Arkkitehti on tehnyt pohjakuvat ja tilaohjelman vaihtoehtoista 2 ja 3. Molemmat vaihtoehdot ovat rakennusteknisesti mahdollisia. Vaihtoehto 2 edellyttää Nastopolin ulkopuolista lisätilaa, joka saadaan Nastopolin läheisyydessä olevasta entisestä liiketilasta. Tästä on suunniteltu tilaa taito- ja taideaineille. Vaihtoehdossa 3, jossa väistöön siirtyisi vain yläkoulu, kaikki toiminnot mahtuisivat Nastopoliin. Lisäksi tiloja tulisi käyttämään nuorisopalvelut, joka voisi luopua nykyisistä epäkäytännöllisistä tiloistaan. Nuorisopalvelujen sijoittumisesta yläkoulun yhteyteen seuraisi myös merkittävää synergiaetua tilojen käytön ja toiminnan suhteen.

Työryhmä pyysi lausunnot molempien koulujen vanhempainyhdistyksiltä, oppilaskunnilta ja koulujen henkilöstöltä. Kirkonkylän koulun kaikki lausunnot puolsivat vaihtoehtoa 1, jossa toiminta jatkuu nykyisissä tiloissa. Kukkasen koulun lausunnoista vanhempien ja henkilöstön lausunnot olivat vaihtoehdon 1 kannalla ja oppilaskunnan lausunto puolsi vaihtoehtoa 3.

Tilakeskuksen tekemä tilavaihtoehtojen vertailu:

Nastopolin käyttömahdollisuus on tullut esille tarkasteltaessa toisaalta peruskorjausta odottavien Kirkonkylän ja Kukkasen koulujen käytettävyyttä ja toisaalta koulujen yhdistämiseen tähtäävää yhtenäiskouluinvestointia, joka on ohjelmoitu tällä hetkellä valmistuvaksi vuonna 2026. Kirkonkylän ja Kukkasen kouluista tullaan siis luopumaan joka tapauksessa. Vertailussa otetaan huomioon vain ylläpitokustannukset ja em. ajanjaksoa varten tehtävät investoinnit. Oletetaan, että kaikkien kohteiden kunnossapito- ja käyttöä turvaavat kustannukset ovat siten samalla tasolla, että eivät vaikuta vertailuun. Kirkonkylän ja Kukkasen vapauduttua vertailussa otetaan huomioon kahden vuoden ylläpitajakso tyhjänä. Nastopolia ylläpidetään tyhjänä kunkin vaihtoehdon edellyttämä määrä. Tarkasteluissa on otettu huomioon vain tilojen osuus; mm. mahdolliset synergia-asiat ja koulukuljetusvaikutukset eivät ole mukana. Tarkastelussa on oletettu, että piha-aluemuutoksia ei tarvita. Tarkastelussa on mukana myös vaihtoehto 5, jossa

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 34

Nastopoli ei ole käytettävissä väistötilana. Tähän tilanteeseen voidaan joutua, jos Nastopoli on useita vuosia käyttämättömänä, eikä enää sovellu koulukäyttöön tai siinä tapauksessa, että rakennus puretaan tai myydään.

Hintaoletukset:

- Kohteiden ylläpitokustannukset käytössä vuoden 2019 tietoihin perustuen noin 3 - 4 €/m²/kk
- Käyttöä vailla olevan kohteen ylläpito; alasajajakso purkua tai luovutusta varten 1 €/m²/kk
- Nastopolin ylläpito tyhjänä varautuen tulevaan käyttöön 1,5 €/m²/kk
- Yläkoulun siirtyessä Nastopoliin investointi 0,65 M€
- Molempien siirtyessä Nastopoliin investointi 1,5 M€
- Uuden väistötilan perustamiskustannus 500 €/m²
- Lyhytaikaisen, 3-5 vuotta, väistötilan ylläpito ja vuokra 15 €/m²/kk

Vaihtoehto 1: Molemmat koulut jatkavat entisissä paikoissa

- Molempien ylläpito-osuus nykytilanteen mukaan noin 1,6 M€
- Tyhjän Nastopolin kustannukset noin 0,7 M€
- Viisi vuotta yhteensä 2,3 M€
- Vaihtoehdon hyödyt:
 - Mahdollisuus välttää ylimääräinen muutto kokonaan
 - Vuokrakustannusten minimi
- Vaihtoehdon haitat:
 - Äkillinen muuttotarve mahdollinen, molemmat tai toinen
 - Kyseisten tonttien käyttö uudisrakennukseen estyy
 - Yhtenäiskoulun toiminnallinen käynnistyminen siirtyy

Vaihtoehto 2: Molemmat koulut muuttavat Nastopoliin muodostaen yhtenäiskoulun

- Viiden vuoden kokonaiskustannus on 3,3 M€
- Vaihtoehdon hyödyt:
 - Mahdollisuus välttää nykyisten rakennusten kunnan aiheuttamat äkilliset toimenpidetarpeet tai muutot
 - Koulujen nykyiset tontit vapautuvat muuhun käyttöön
 - Yhtenäiskoulu voi aloittaa v. 2021
- Vaihtoehdon haitat:
 - Toimenpidetarpeet Nastopolissa ja Nastopolin ulkopuolella kustannuksineen

Vaihtoehto 3: Kukkasen koulu muuttaa väistöön Nastopoliin

- Viiden vuoden kokonaiskustannus 2,8 M€
- Vaihtoehdon hyödyt:
 - Mahdollisuus välttää Kirkonkylän koulun ylimääräinen muutto kokonaan
 - Yläkoululle nykytilannetta toimivammat tilat
 - Voidaan luopua Rakokiven alueen nuorisotilasta
- Vaihtoehdon haitat:
 - Nastopoliin tarvitaan muutostöitä käsityön ja kotitalouden osalta
 - Mahdollinen äkillinen Kirkonkylän koulun muuttotarve

Vaihtoehto 4: Kirkonkylän koulu muuttaa väistöön Nastopoliin tarkastelujakson aikana 1 - 4 vuoden ajaksi

- Viiden vuoden kokonaiskustannus 2,2 M€
- Vaihtoehdon hyödyt:
 - Mahdollisuus välttää Kukkasen koulun ylimääräinen muutto kokonaan
 - Nastopoliin ei tarvita muutostöitä
- Vaihtoehdon haitat:
 - Mahdollinen äkillinen Kukkasen koulun muuttotarve ja sen edellyttämät muutostyöt
 - Nastopolin huomattava vajaakäyttö

Vaihtoehto 5: Nastopoli ei ole käytettävissä

- Viiden vuoden kokonaiskustannus kolmen vuoden väistönä tarkasteltuna Kirkonkylä noin 4,6 M€, Kukkanen noin 7,0 M€, Molemmat yhdessä noin 9,7 M€
- Vaihtoehdon analyysi:
 - Kirkonkylän ja Kukkasen koulujen kuntotietojen perusteella väistötarve on mahdollinen
 - Uusien väistötilojen kustannustason takia Nastopoli on perusteltua pitää väistötilavarana
 - Toisaalta voidaan menettää mahdollisesta luovutuksesta saatava tulo, joka kuitenkin on ilmeisesti huomattavasti pienempi, kuin väistöriskin toteutuessa saavutettava hyöty
 - Riskinä on myös se, että Nastopolin käytettävyys koulukäyttönä huononee, mikäli tiloja pidetään tyhjiillään pitkiä aikoja

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

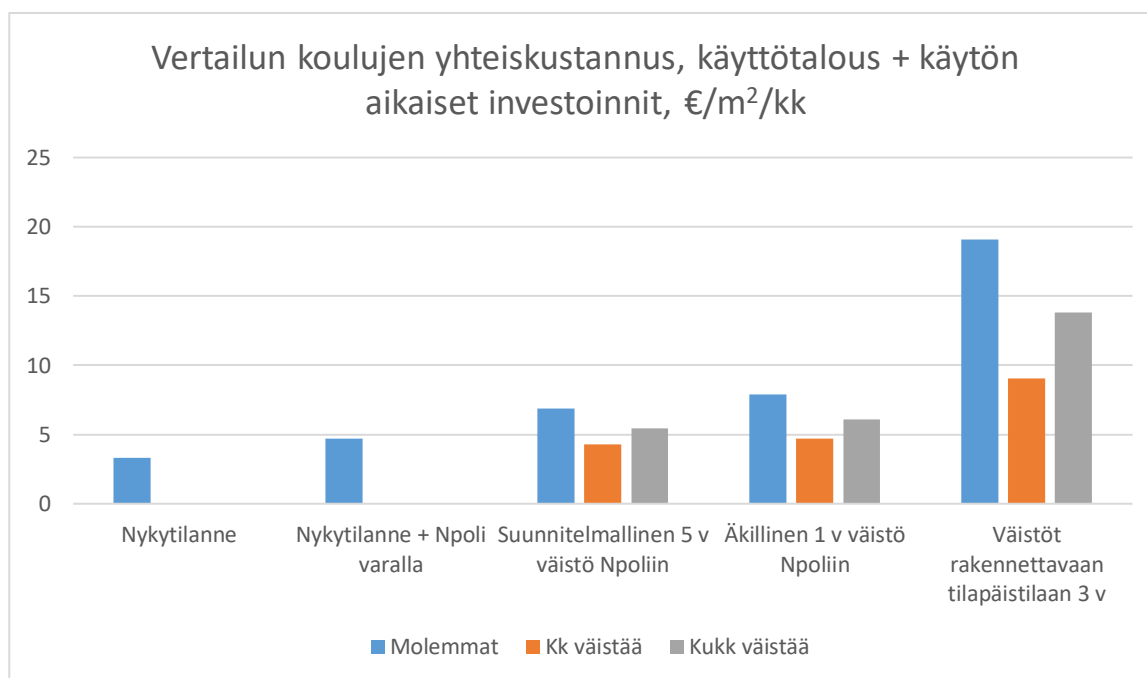
Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 34

Tilakustannusten osalta nykyisten rakennusten käyttö ilman varautumista väistöön on lähtökohtaisesti edullisin, mutta asiantuntijankemysten mukaan riski väistötarpeeseen on korkeahko. Em. perusteella Nastopoli on kannattavaa pitää väistötilavarana; tästä aiheutuva lisäkustannus kaupungille on 1,4 €/m²/kk, jos Nastopoli on täysin vailla käyttöä koko jakson. Yksittäisen koulun muutto Nastopoliin äkillisesti ei juurikaan lisää kustannusta, jossa Nastopoli on otettu huomioon vararatkaisuna. Tilakustannuslisä molempien muuttaessa Nastopoliin on viiden vuoden ajanjaksolle noin 2 €/m²/kk, jos vertailukohteena on ratkaisu, jossa Nastopoli on varalla. Sosiaali- ja terveystieteiden investointi vaikuttaa yhtenäiskoulun toteutumisajankäyttöön nyky suunnitelmien mukaan: valittaessa VE2 - 4, uuden yhtenäiskoulun toteuttaminen olisi riippumaton sote-alan ratkaisusta käytettäessä nykyisiä koulun tontteja.

Yhteenvetona:

Kukkasen ja Kirkonkylän yhtenäiskoulun uudisrakennushanke on olemassa olevien suunnitelmien mukaan valmistumassa 2026. Kukkasen koulun kiinteistö on esitettyjen selvitysten mukaan peruskorjauksessa. Nastopolin rakennus vapautuu lukion ja Rakokiven koulun käytöstä 2021. Kohtuullisen pienillä muutoksilla Nastopolista saadaan tehtyä asianmukaiset ja uudenaikaiset tilat yläkoululle. Mikäli Kukkasen koulun toiminta voidaan siirtää vuoden 2021 syksyllä Nastopoliin voidaan luopua Kukkasen nykyisen rakennuksen korjaustarpeista ja varmistetaan samalla asianmukaiset ja turvalliset tilat yläkouluopetukselle siihen asti, kun yhtenäiskouluhanke toteutuu. Jos muutosta ei tehdä, riskinä on tilakeskuksen asiantuntijan mukaan se, että joudutaan tekemään odotusaikana mittavia korjauksia Kukkasen nykyiseen kiinteistöön ja siirtämään oppilaita väistötiloihin.

Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus
Toimenpiteet	Perusopetuspalvelut, Kukkasen koulu
Liitteenä	Vaihtoehtojen graafinen tarkastelu

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 35

Varhaiskasvatuspalvelujen tilajärjestelyjä

D/2489/00.01.02.01.01/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Päivähoitojohtaja Mika Harju, puh. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen varapuheenjohtaja Sari Niinistö, jäsen Reijo Oksanen, jäsen Markus Vierumäki ja jäsen Henni Hyytiä-Ilmonen jättivät eriävät mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan. Eriävän mielipiteen perustelut liitteenä 2.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen Aurinkorinteen päiväkotiin perustetun lisäryhmän sekä hyväksyy lisäryhmien perustamisen Kaarikadun, Launeen ja Hennalan päiväkotien yhteyteen.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa varapuheenjohtaja Sari Niinistö teki seuraavan muutosehdotuksen päätösehdotukseen: Kaarikadun ja Launeen lisäryhmien perustamiseen palataan toukokuussa tai myöhemmin. Jäsen Markus Vierumäki, jäsen Henni Hyytiä-Ilmonen ja jäsen Reijo Oksanen kannattivat tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varapuheenjohtaja Sari Niinistön muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Sami Metsäranta, Marja Kaitainen, Elisa Lientola, Maria Mäkynen) ja 5 EI-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Markus Vierumäki, Martti Mäkelä, Henni Hyytiä-Ilmonen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 1.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 35

Perusteluosa

Varhaiskasvatuksen kysyntään vastaamiseksi Nastolan alueella on selvitetty mahdollisuuksia lisäryhmien käyttöönottoon. Aurinkorinteen päiväkodin toimintaa on ollut mahdollista laajentaa perustamalla lisäryhmä n. 14 lapselle. Ryhmän on tarkoitus toimia maaliskuusta kesäkuun loppuun 2020 ja arvioida sen mahdollinen jatkotarve sen jälkeen.

Kaarikadun vuoropäiväkoti on siirtymässä kokonaisuudessaan 1.8.2020 väistötiloihin tilaelementteihin Kerinkallion alueelle ja tuleviin tiloihin on mahdollista perustaa lisäryhmä n. 20 lapselle 1.8.2020 alkaen.

Launeen päiväkotia on siirtymässä väistötiloihin nykyisin Launeen koulun käytössä oleviin tilaelementteihin 1.8.2020 lukien ja tiloihin on mahdollista perustaa kaksi lisäryhmää n. 40 lapselle.

Lisäksi käytöstä pois jäävään entisen Kullankukkulan päiväkodin tiloihin saisi Hennalan päiväkodin alaisuuteen kaksi ryhmää n. 30 lapselle.

Em. toimenpiteillä parannetaan osaltaan Nastolan alueen varhaiskasvatuspaikkojen saatavuutta ja riittävyttä kevään 2020 osalta. Alueelle on tulossa pysyviä lisäpaikkoja kesällä aloittavan uuden yksityisen päiväkodin ja vuonna 2021 käyttöönotettavan Rakokiven uuden päiväkodin myötä.

Eteläisellä alueella parannettaisiin alueellista varhaiskasvatuksen paikkatarjontaa ja Hennalan järjestelyllä mahdollistettaisiin jatkossa Länsi-Harjun kouluun menevien esiopetusoppilaiden sijoittumista koulupolun mukaisesti Hennalan päiväkodin yhteyteen. Samalla se toisi lisäpaikkoja Hennalan alueelle.

Eteläisen alueen tulevat pysyvät tilaratkaisut esitetään päivitetävässä palveluverkkosuunnitelmassa.

Tilaratkaisut toisivat lisäpaikkoja yhteensä n. 100 lapselle ja niiden kustannusvaikutus on arviolta n. 460 000 euroa. Talousarviossa ei ole määrärahavarausta lisäryhmille, mutta talousarvion teksteissä todetaan mahdollisuus lisäryhmien perustamiseen tarvittaessa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Varhaiskasvatuspalvelut

3 (3)

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 35

Litteenä

-

Liite 1.

ÄÄNESTYSLISTA

Sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 35

JAA= esittelijän pohjaehdotus

EI= varapuheenjohtaja Sari Niinistön muutosehdotus

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)		x		
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)	x			
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)	x			
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)		x		
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)		x		
Sami Metsäranta (Kalle Kytölä)	x			
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)		x		
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)		x		
Marja Kaitainen (Iida Hovi)	x			
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)	x			
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)	x			
Yhteensä	6	5		

35 § Varhaiskasvatuspalvelujen tilajärjestelyjä

Liite 2.

Varapuheenjohtaja Sari Niinistö, jäsen Reijo Oksanen, jäsen Markus Vierumäki ja jäsen Henni Hyytiäinen jättivät eriävän mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan.

Eriävä mielipide: Kaarikadun ja Launeen lisäryhmiä ei kannata päättää ja perustaa poikkeusoloissa, vaan näiden ryhmien osalta voidaan päätöksentekoa siirtää.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

Palvelusetelin käyttö yksityisessä varhaiskasvatuksessa

D/741/00.01.02.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Päivähoitojohtaja Mika Harju, puh. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavilla muutoksilla palvelusetelisääntökirjaan:

- Seudullistamiskirjaukseen tehdään seuraava lisäys: Myönnettäessä palveluseteliä Lahden ulkopuolelle huomioidaan erityisesti varhaiskasvatuspaikan läheisyys sekä työssäkäyntialue.
- Kohtiin 4.3 ja 5.3 Omavastuuosuuden perimisestä tehdään seuraava muutos: ”Asiakas maksaa tuottajalle asiakasmaksun, jonka suuruus on kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Palveluntuottaja voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 €/lapsi / kk.”
- Kohtaan 3.1. toiseksi viimeisen kappaleen viimeisen lauseen loppu muutetaan seuraavasti: ”varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten enintään 30 prosenttiin tavoitteesta ja sen resurssoinnista.”
- Tekninen korjaus, s. 11 Kohta 4.5. Kesä ja varahoito, ”lapsen lapsen” toinen lapsen pois.

Päätösehdotus

Vastuualuejohtaja Lassi Kilponen

Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen arvioinnin palvelusetelin käytöstä yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Lisäksi lautakunta päättää korottaa palvelusetelin perushinnan enimmäisarvoa 0,57 %:lla 1.8.2020 lukien indeksitarkistuksen mukaisesti ja hyväksyy muutokset palvelusetelisääntökirjaan liitteen 2. mukaisesti 1.8.2020 lukien.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Sami Metsäranta ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Jäsen Sami Metsäranta poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsen Kalle Kytölä osallistui asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Jäsen Elisa Lientola teki seuraavan muutosehdotuksen: Seudullistamiskirjaukseen tehdään seuraava lisäys: Myönnettäessä

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

palveluseteliä Lahden ulkopuolelle huomioidaan erityisesti varhaiskasvatuspaikan läheisyys sekä työssäkäyntialue.

Jäsen Henni Hyytiä-Ilmonen kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Elisa Lientolan muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Markus Vierumäki, Martti Mäkelä, Marja Kaitainen,) ja 6 EI-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Kalle Kytölä, Henni Hyytiä-Ilmonen, Elisa Lientola, Maria Mäkynen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 3.

Puheenjohtaja totesi jäsen Elisa Lientolan muutosehdotuksen voittaneen äänin 6–5.

Jäsen Marja Kaitainen teki seuraavan muutosehdotuksen: Myönnettäessä palveluseteliä Lahden ulkopuolelle otetaan huomioon perheiden erityiset tarpeet.

Jäsen Sari Niinistö kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat Elisa Lientolan muutosehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Marja Kaitaisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Markus Vierumäki, Kalle Kytölä, Henni Hyytiä-Ilmonen, Elisa Lientola, Maria Mäkynen) ja 4 EI-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Martti Mäkelä, Marja Kaitainen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 4.

Puheenjohtaja totesi jäsen Elisa Lientolan muutosehdotuksen voittaneen äänin 7–4.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

Jäsen Henni Hyytiä-Ilmonen teki seuraavan muutosehdotuksen: sääntökirjan kohta 10.1. (8.ranskalainen viiva) Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatusta arkisin perheiden tarpeiden mukaisesti tarvittaessa klo 7-17 välillä. Lisätään seuraava: Lahden kaupunki suosittelee palvelutarjoamista tarvittaessa klo 6-18 välillä, mikäli perheen työ- tai opiskelutilanne sitä vaatii.

Muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Elisa Lientola teki seuraavan muutosehdotuksen: Aukioloajat: "klo 6.00-18.00, mutta vain silloin, kun perheen työ- tai opiskelutilanne sitä vaatii."

Jäsen Anneli Viinikka kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Elisa Lientolan muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Markus Vierumäki, Martti Mäkelä, Henni Hyytiä-Ilmonen, Marja Kaitainen) ja 5 EI-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Kalle Kytölä, Elisa Lientola, Maria Mäkynen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 5.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Jäsen Henni Hyytiä-Ilmonen teki seuraavan muutosehdotuksen: kohtiin 4.3 ja 5.3 Omavastuuosuuden perimisestä: "Asiakas maksaa tuottajalle asiakasmaksun, jonka suuruus on kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Palveluntuottaja voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 €/lapsi / kk."

Jäsen Marja Kaitainen ja jäsen Reijo Oksanen kannattivat tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Henni Hyytiä-Ilmosen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Kalle Kytölä, Elisa Lientola, Maria Mäkynen) ja 6 EI-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Markus Vierumäki, Martti Mäkelä, Henni Hyytiä-Ilmonen, Marja Kaitainen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 6.

Puheenjohtaja totesi jäsen Henni Hyytiä-Ilmosen muutosehdotuksen voittaneen äänin 6–5.

Jäsen Anneli Viinikka teki seuraavan muutosehdotuksen: kohta 3.1. toiseksi viimeisen kappaleen viimeisen lauseen loppu muutetaan seuraavasti: ”varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten enintään 30 prosenttiin tavoitteesta ja sen resurssoinnista.”.

Jäsen Elisa Lientola kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Anneli Viinikan muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Sari Niinistö, Reijo Oksanen, Markus Vierumäki, Martti Mäkelä, Marja Kaitainen) ja 6 EI-ääntä (Anneli Viinikka, Eemeli Salomäki, Kalle Kytölä, Henni Hyytiä-Ilmonen, Elisa Lientola, Maria Mäkynen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 7.

Puheenjohtaja totesi jäsen Anneli Viinikan muutosehdotuksen voittaneen äänin 6–5.

Jäsen Anneli Viinikka teki seuraavan teknisen korjauksen: s. 11 Kohta 4.5. Kesä ja varahoito, ”lapsen lapsen” toinen lapsen pois.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen korjauksen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 19.2.2018 § 43 hyväksynyt varhaiskasvatuspalvelujen palvelusetelisääntökirjan käyttöön 1.3.2018 lukien sekä päättänyt palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta 1.8.2018 mennessä. Lisäksi kaupunginhallitus edellytti, että palvelusetelijärjestelmää seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Palveluseteli otettiin käyttöön 1.6.2018 lukien. Ennen palvelusetelin käyttöönottoa toukokuussa 2018 yksityisen hoidon tuella oli 1090 lasta (20 % varhaiskasvatuksessa olevista lapsista). Syyskuussa 2018 palvelusetelin käyttöönoton jälkeen lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 1110, joista 709 palvelusetelillä ja 401 yksityisen hoidon tuella. Palvelusetelituottajina oli 17 yksityistä päiväkotia. Vuoden 2018 loppuun mennessä palvelusetelin piirissä oli jo 812 lasta ja yksityisen hoidon tuella 463 lasta.

Suurin osa lapsista siirtyi siis yksityisen hoidon tuen piiristä palvelusetelin käyttäjäksi ja koska yksityisen hoidon tuen yksikkökustannus lasta kohti oli keskimäärin 574 e/kk ja palvelusetelin 782 e/kk, aiheutti se voimakkaan kustannusten nousun kaupungille etenkin kun palvelusetelille siirtyneiden lasten määrä oli arvioitua suurempi. Vuonna 2018 yksityisen varhaiskasvatuksen menojen kasvu vuodesta 2017 oli 41 % (n.2,3 me). Tästä jo aiemmin yksityisessä varhaiskasvatuksessa olleiden lasten siirtyminen yksityisen hoidon tuesta palveluseteliin aiheutti n. 750 000 euron kustannusnousun ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän kasvu n. 1 550 000 euron kasvun.

Keväällä 2019 yksityisen varhaiskasvatuksen kasvu jatkui, yksityisen hoidon tuella oli 488 lasta ja palvelusetelillä 952 lasta. Palvelusetelituottajina oli 19 yksityistä päiväkotia ja kolme ryhmäperhe-päiväkotia. Vuoden 2019 loppuun mennessä palvelusetelituottajina toimi 23 päiväkotia ja kolme ryhmäperhepäiväkotia. Lapsia palvelusetelin piirissä tammikuussa 2020 oli 1127.

Yksityisen varhaiskasvatuksen menot kasvavat myös vuonna 2019 ja kasvu koostui kustannusvaikutuksesta, joka aiheutuu toisaalta siitä kun yksityisen hoidon tuella olleet lapset siirtyivät palvelusetelin piiriin 1.8.18 (vaikutus vuoden 2019 talousarvioon seitsemän kuukauden osalta) sekä toisaalta yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän kasvusta.

Vaikutus paikkatilanteeseen 2018-19:

- kaupunki vähensi omia paikkojaan lopettamalla kesällä 2018 yhden päiväkodin ja kaksi ryhmäperhepäiväkotia, 104 paikkaa
- lisäksi purettiin määräaikaista lisäryhmiä, 50 paikkaa
- perhepäivähoitopaikat vähenivät, 58 paikkaa
- lisäksi subjektiivisen oikeuden palauttamisen myötä 215 lasta oli laajentanut hoitoaikansa 20 tunnista kokopäivähoitoon, joka on osaltaan vähentänyt paikkoja, koska aiemmin pystyttiin ottamaan kaksi 20 tuntista yhdelle paikalle
- kaupungin paikkatilanne ollut vaikea ja kaupunki on ottanut käyttöön uusia varhaiskasvatuspaikkoja
- palvelusetelin käyttöönotto ja uudet yksityiset palveluntuottajat tarjoavat vanhemmille vaihtoehdon ja tätä vaihtoehtoa on palveluohjauksen kautta tuotu vanhemmille aktiivisesti esiin
- varhaiskasvatustilain mukaan vanhemmilla on subjektiivinen oikeus kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja kaupungin on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa, mitä kunnassa oleva tarve edellyttää

Alle kouluikäisten lasten sijoittuminen (toukokuun tilanne)

Vuosi	Määrä	Kunnallinen	Yksityinen	Kotihoito	Muut
2018	7897	4289 (54 %)	1090 (14 %)	1828 (23 %)	690 (9 %)
2019	7821	4148 (53 %)	1440 (18 %)	1676 (22 %)	557 (7 %)

Varhaiskasvatuksessa v. 2018 yhteensä 5379 lasta, joista kunnallisessa 80 ja yksityisessä 20 %. Varhaiskasvatuksessa v. 2019 yhteensä 5588 lasta, joista kunnallisessa 74 ja yksityisessä 26 %.

Palvelusetelin käyttöönotosta tehtiin keväällä 2019 kysely huoltajille sekä palveluntuottajille. Kyselyssä arvioitiin palveluseteliprosessin toimivuutta sekä huoltajien että palveluntuottajien osalta. Arvioinnit ovat nähtävänä kokousasiakirjoissa.

1.3.2018 käyttöönotettuun palvelusetelisääntökirjaan on tullut päivitystarpeita, jotka liittyvät viittauksiin muuttuneesta lainsäädännöstä, käsitteiden päivittämiseen sekä täsmällisempään ilmaisuun. Lisäksi on perusteltua arvioida palvelusetelituottajan mahdollisuutta toimia Lahden lisäksi Päijät-Hämeen alueella, kaupungin tietohallintojärjestelmän yhteyttä palveluntuottajiin sekä tietojen ylläpitoa valtakunnalliseen Varda –tietojärjestelmään. Myös kuvaus menettelystä ylivoimaisen esteen sattuessa sekä lisäys rajaukseen palvelusetelin myöntämisestä asiakkaalle on perusteltua

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

lisätä palvelusetelisääntökirjaan.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo hyväksytään Lahden kaupungin sivistyslautakunnassa. Palvelusetelin enimmäisarvo tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein elokuussa, samaan aikaan kun kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun tulee indeksitarkistukset sekä muut valtakunnalliset muutokset. Arvon tarkistusperiaatteena käytetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16§:n tarkoittamaa indeksiä.

Lain tarkoittamissa indekseissä on tapahtunut seuraavat muutokset: opetustoimen hintaindeksi on laskenut 0,46 % ja ansiotasoindeksi noussut 1,6 %. Niiden yhteisvaikutuksena esitetään 0,57 %:n korotusta palvelusetelin perushinnan enimmäisarvoihin. Kustannusvaikutus on arviolta 68 000 e/v.

Päivitystarpeet palvelusetelisääntökirjaan on kuvattu liitteessä 1. ja esitettävä palvelusetelisääntökirja on liitteenä 2.

Yhteenvetona voidaan todeta, että palvelusetelin käyttöönotto on lisännyt varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää, palveluntuottajien määrää ja myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on kasvanut valtuuston linjauksen mukaisesti.

Vastaavasti lasten siirtyminen yksityisen hoidon tuelta palvelusetelin piiriin sekä lasten määrän kasvu on nostanut käyttömenoja. Vuonna 2018 palvelusetelin keskihinta kuukaudessa oli 794 euroa kuukaudessa. Vuonna 2019 keskihinta kuukaudessa oli 806 e (9672 e/v). Ns. kuusikko-kunnissa käytössä olleiden palvelusetelien kustannukset kaupungeille v. 2018 olivat: Turku 9127 e, Tampere 8048 e, Oulu 7651 e ja Vantaa 6700 e.

Lahdessa kustannuksia on nostanut esimerkiksi kesäajalta sekä lisämaksuista palveluntuottajalle maksetut korvaukset sekä osallistuminen maksuttomaan viisivuotiainen varhaiskasvatuksen kokeiluun.

Kaupungin päiväkotipaikan nettohinta vuonna 2018 oli keskimäärin 833 euroa/lapsi/kk.

Palvelusetelin käyttöönoton jälkeen vuosina 2018-19 tulleet uudet yksityiset päiväkodit ovat kasvaneista käyttökustannuksista huolimatta vastaavasti alentanut investointitasoa sekä siitä aiheutuvia kustannuksia. Mikäli vuodesta 2018-19 tapahtunut

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 36

varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän kasvu n. 200 lapsella olisi katettu kaupungin kahdella uudella päiväkodilla, niiden investointikustannukset olisivat olleet n. 13 me.

Yksityisen varhaiskasvatuksen kasvusta huolimatta kaupunki on kysyntään vastaamiseksi ylläpitänyt ja kehittänyt palveluverkkoaan ja myös jatkossa on tärkeä huolehtia kunnallisten päiväkotien toimintakunnosta ja uusinvestoinneista.

Suurin osa yksityisistä päiväkodeista on siirtynyt palvelusetelituottajiksi, sen sijaan erityisesti kotona toimivat perhepäivähoitajat ovat jatkaneet yksityisen hoidon tuella. Lahtelaiset lapsiperheet ovat valinneet yksityisen palveluntuottajan aiempaa useammin.

Palvelusetelin käyttöönotto edellytti tietojärjestelmähankintoja sekä kaupunkitasoisen prosessin järjestelmän hoitamiseksi. Varhaiskasvatuspalveluihin ei ole palkattu uusia työntekijöitä palvelusetelin käyttöönoton myötä, mutta jatkossa tarve edellyttää henkilöstön lisäresurssointia. Työmäärää ovat lisänneet palvelusetelijärjestelmän ylläpidon lisäksi voimakkaasti laajentuneen yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaus ja valvonta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto tiedoksi merkitsemisen osalta
Oikaisuvaatimus päätöksen muilta osin

Toimenpiteet

Varhaiskasvatuspalvelut

Liitteenä

1. palvelusetelisääntökirja (päivitystarpeet esitettynä)
2. palvelusetelisäänkirja (puhdas versio)

LAHTI

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELISÄÄNTÖKIRJA

13.2.2018

23.3.2020

Sisällys

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA	3
1. MÄÄRITELMÄT JA KÄSITTEET	3
1.1 Palveluseteli	3
1.2 Sääntökirja	5
1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet	5
2. VARHAISKASVATUSPALVELUJEN TUOTTAMISEEN SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	6
3. PALVELUSETELIASIAKKUUS	8
3.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat	8
3.2 Palveluntuottajan valitseminen ja palvelusopimus	8
3.3 Palvelusetelin hakeminen	9
3.4 Päätös palvelusetelistä	9
3.5 Palvelusopimuksen irtisanominen	9
3.6 Varhaiskasvatuspaikan muuttuminen.....	10
3.7 Palvelusetelin voimassaolo	10
3.8 Kuluttajasuoja	10
4. PALVELUSETELIN ARVO	10
4.1 Palvelusetelituotteet ja niiden arvo	11
4.2 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta	11
4.3 Asiakkaan omavastuuosuus	13
4.4 Varhaiskasvatuksen keskeytys isyysvapaan perusteella	13
4.5 Kesä ja varahoito	13
4.6 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa	13
5. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMISEN EDELLYTYKSET	14
5.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset	14
5.2 Henkilöstö ja osaaminen.....	14
5.3 Palvelujen hinnat.....	15
5.4 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi	15
5.5 Maksukäytäntö.....	16
5.6 Palvelun tuottajan hyväksymisen peruuttaminen	16
6. LAHDEN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT	16
6.1 Kaupungin velvoitteet	16
6.2 Kaupunki rekisterinpitäjänä	17
7. VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET	18
8. VEROTUS.....	18
8.1 Tuloverotus.....	18
8.2 Arvonlisäverotus.....	18
9. SÄÄNTÖKIRJA.....	18
9.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuhenkilöt	18
9.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika	19
SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA	20
10. PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA	20
10.1 Palvelun sisältövaatimukset.....	20
10.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki	20
10.3 Laatumittarien seuranta ja raportointi.....	21
10.4 Muistutukset, kantelut, vahinkoilmoitukset ja asiakasvalitukset.....	21
11. PALVELUJEN KÄYTÖN RAPORTOINTI	22

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA

1. MÄÄRITELMÄT JA KÄSITTEET

1.1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisesti maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelujen tuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveystalouksissa.

Lakia sovelletaan tässä sääntökirjassa ainoastaan yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Varhaiskasvatus siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen 1.1.2013, jolloin varhaiskasvatusta ei enää lueta sosiaalipalveluksi. Osa sosiaalihuollon lainsäädännöstä mm. laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä koskee kuitenkin edelleen varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatustalouksilaki (13.7.2018) 5§ (1.8.2015) 10 §:

~~Kunta voi järjestää lasten päivähoitoon alaan kuuluvat tehtävät antamalla palvelunkäyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisen palvelusetelin.~~

~~Hankittaessa palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.~~

~~Kunta ja kuntayhtymä ovat velvollisia suorittamaan yksityiselle palvelujen tuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten päivähoitoon palveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palvelujen tuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.~~

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain

osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus. Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatuslain ~~11a §:n~~ **1§** mukaiseen kunnan järjestämään päivähoitoon **varhaiskasvatukseen**, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea, yksityisen hoidon tukea tai kerhotoimintaa.

1.2 Sääntökirja

Sääntökirja on laadittu Lahden kaupungin menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus Lahden kaupungin ja palvelujen tuottajan välillä.

Sääntökirjassa Lahden kaupunki asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Lakisääteiset edellytykset palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä on määritelty palvelusetelilaissa. Palveluntuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella ja sen liitteellä sekä todentaa asiat kaupungin suorittamilla tarkastuskäynneillä. Kunta velvoittaa palvelun tuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä.

Yksityinen palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelujen tuottaja palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palvelujen tuottaja ja asiakas, joten sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

Tämä sääntökirja jakautuu yleiseen ja erityiseen osaan. Sääntökirjan yleisessä osassa käsitellään pääasiassa pakollisia, lainsäädäntöön perustuvia hyväksymisehtoja. Erityinen osa sisältää puolestaan pääasiassa Lahden varhaiskasvatuksen määrittämiä hyväksymisehtoja.

1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

- 1) Asiakkaalla sosiaalihoitoa hakevaa tai käyttävää henkilöä (laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 3 §: 1 kohta).
- 2) Palveluntuottajalla yhdistystä, yritystä tai säätiötä, joka ylläpitää palvelusetelillä varhaiskasvatusta tarjoavaa päiväkotia, **perhepäiväkotia tai perhepäivähoitajaa**.
- 3) Palvelusetelillä tapaa järjestää vaihtoehto Lahden kaupungin lakisääteiselle varhaiskasvatuspalvelulle.

Asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä yksityinen palveluntuottaja. Palvelusetelillä Lahden kaupunki sitoutuu maksamaan kunnan hyväksymältä yksityiseltä palveluntuottajalta asiakkaan hankkimat palvelut kunnan määräämään setelin arvoon asti.

4) Tulosidonnaisella palvelusetelillä sitä, että asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Palvelusetelillä on vähimmäis- ja enimmäisarvo Lahden kaupungin ja lakien määrittämien perusteiden mukaisesti.

5) Palvelusetelin arvolla euromäärää, joka saadaan vähentämällä enimmäisarvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta. ~~Palvelusetelin lopullinen arvo määritellään toimitettujen dokumenttien pohjalta.~~

LAHTI

6) Omavastuuosuudella sitä osuutta yksityisen palvelun tuottajan tuottaman palvelujen hinnasta, jota Lahden kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

7) Hintakatolla kunnan asettamaa ylärajaa sille, minkä hinnan palvelun tuottaja voi periä palvelusta.

2. VARHAISKASVATUSPALVELUJEN TUOTTAMISEEN SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Toiminnan lähtökohtana on asiakkaan oikeus hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun. Toiminnan tulee olla asiakaslähtöistä. (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812). Palveluntuottajan toiminnan tulee vastata sitä tasoa, mitä kunnan vastaavalta toiminnalta edellytetään.

Keskeinen sovellettava lainsäädäntö:

Varhaiskasvatuslaki ~~16.3.1973/239~~ 1.9.2018/540
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>)
(<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>)

Asetus lasten päivähoidosta Valtioneuvoston asetus
varhaiskasvatuksesta 1.9.2018/753
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>)
(<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180753>)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 24.7.2009/569
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090569>)

Laki julkisista hankinnoista (1397/2016), 53 – 54 §
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>)

Kuluttajasuojalaki 38/1978
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (20.12.1996/1128)
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961128>)

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 22.7.2011/922
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922>)

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista
29.4.2005/272 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050272>)

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002,
22.7.2011/932 4 § (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504>)

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 30.12.2016/1503
(<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>)

LAHTI

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920912>

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä

9.2.2007/159 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>

~~Henkilötietolaki 22.4.1999/523~~

~~<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990523>~~

Terveydenhuoltolaki 1326/2010

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Tietosuojalaki 5.12.2018/1050

Kuntalaki 10.4.2015/410

3. PALVELUSETELIASIAKKUUS

3.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Lahden kaupungin asukkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatuspalveluun Lahden kaupungin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Palveluseteliä hakevan tulee olla kirjoilla Lahden kaupungissa tai lapsella on oltava vähintään tilapäinen osoite Lahden kaupungissa.

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen Lahdessa tai Päijät-Hämeessä sijaitsevassa yksityisessä päiväkodissa tai yksityisessä perhepäiväkodissa perhepäivähoidossa, jota ylläpitävä henkilö, yritys, yhdistys tai säätiö on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen.

Varhaiskasvatuksen laajuudessa noudatetaan Lahden kaupungin käytäntöjä. Jos lapsen varhaiskasvatuksen laajuus on enintään 20 tuntia tai 21-34 tuntia viikossa, myönnetään osa-aikainen palveluseteli.

Palvelusetelin arvo määräytyy päiväkodissa/perhepäivähoidossa, lapsen iän, mahdollisen erityisen tuen tarpeen, varhaiskasvatusajan, perheen koon ja lapsen kanssa samassa taloudessa asuvien tulojen mukaan. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt, sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajien maksettavaksi jää palveluntuottajan perimän palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

Lahden kaupunki hyväksyy yksityiset varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajat. Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa annettavan varhaiskasvatuksen maksamiseen voi käyttää hakemuksesta myönnettyä palveluseteliä. Palvelusetelin saanut huoltaja tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun antamisesta.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä ja kaupungilla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä asiakas, jolle palvelun tarjoaminen palvelusetelipäiväkodissa tai perhepäivähoidossa olisi kohtuuttoman vaikea toteuttaa esim. henkilöstöresurssien tai toimintaympäristöön tarvittavien laajoja laajojen muutoksien vuoksi. Asiakkaan oikeus saada palveluseteli riippuu myös kaupungin palvelusetelitoimintaan varaamista määrärahoista ja niiden riittävydestä sekä kaupungin linjauksesta yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrällisestä tavoitteesta ja sen resurssoinnista.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

3.2 Palveluntuottajan valitseminen ja palvelusopimus

Perhe valitsee palveluntuottajaksi haluamansa yksityisen päiväkodin, perhepäiväkodin tai perhepäivähoitajan, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Luettelo kunnan hyväksymistä palveluntuottajista hintoineen ja yhteystietoineen on osoitteessa www.lahti.fi

Perhe ottaa yhteyttä palveluntuottajaan ja neuvottelee palveluiden järjestämisestä.

Perhe ja varhaiskasvatuspalveluntuottaja tekevät palvelusopimuksen varhaiskasvatuksen antamisesta. Perheen ja tuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

3.3 Palvelusetelin hakeminen

Palvelusopimuksen tekemisen jälkeen haetaan palveluseteliä sähköisellä palvelusetelihakemuksella.

~~Huoltaja Vanhempi toimittaa huoltajien ja palveluntuottajan tekemän palvelusopimuksen sekä tulotiedot palvelusetelin arvopäätöksen myöntämistä valmistelevalle taholle.~~

Kun palvelusetelihakemus ja palvelusopimus on tehty, tekee palveluntuottaja sijoitusehdotuksen palvelusetelin myöntämisestä vastaavalle viranhaltijalle. Huoltajan tulee toimittaa tulotiedot palvelusetelin arvon määrittämiseksi asiakasperheiden sähköisen asiainnin kautta palvelusetelihakemuksen jättämisen jälkeen.

Tulotietoja ei tarvitse toimittaa, mikäli perhe on hakemuksessa kirjallisesti ilmoittanut hyväksyvänsä korkeimman maksun. ~~suostuvansa pienimpään palvelusetelin arvoon.~~

3.4 Päätös palvelusetelistä

~~Palveluseteli myönnetään vähintään kuukauden kestäväan asiakassuhteeseen. Päätös varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä tehdään enintään sen vuoden heinäkuun loppuun, kun lapsi tulee esiopetusikäiseksi.~~

~~Päätös palvelusetelistä tehdään ennen varhaiskasvatuksen alkamista kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta, eikä sitä tehdä takautuvasti.~~

~~Päätöksen palvelusetelin myöntämisestä tekee varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö. Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös. Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.~~

~~Oikaisuvaatimus on tehtävä sivistyslautakunnalle kirjallisesti.~~

~~Kun perhe allekirjoittaa palvelusopimuksen liitteen yksityisen palveluntuottajan päiväkodin johtajan kanssa, poistuu mahdollinen hakemus kunnalliseen varhaiskasvatukseen, ellei perhe erikseen muuta ilmoita. Perhe voi halutessaan jättää uuden hakemuksen kunnalliseen. Tällöin haku-aika on 4 kuukautta.~~

3.5 Palvelusopimuksen irtisanominen

Mikäli palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan palvelusopimuksen, on tuottajan ilmoitettava irtisanomisen perusteet palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle, joka arvioi irtisanomisen perusteet. Palveluntuottajan asiakkaan välisessä palvelusopimuksessa ei voi olla ristiriitaisia perusteita suhteessa palvelusetelisääntökirjaan.

Tuottajan osalta irtisanomisaika on 4 kk ja asiakkaan osalta 1 kk.

LAHTI

Tuottajalle maksetaan palvelusetelin arvo viimeiseen varhaiskasvatuspäivään saakka. Arvonlaskentaperusteena käytetään kuukauden keskimääräisten varhaiskasvatuspäivien (21) lukumäärää.

Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaalta omavastuuosuus irtisanomisajan osalta.

3.6 Varhaiskasvatuspaikan vaihte muuttuminen

Jos perhe haluaa vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa toiseen yksityiseen palvelusetelipäiväkotiin tai perhepäivähoitopaikkaan, Mikäli asiakkuus päättyy, perhe tekee kirjallisen ilmoituksen asiakassuhteen päättymisestä nykyisessä varhaiskasvatuspaikassa ja kyseinen palveluntuottaja ilmoittaa asiasta palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

Mikäli lapsi aloittaa uudella palveluntuottajalla, perhe tekee uuden palvelusopimuksen sekä palvelusetelihakemuksen, jonka jälkeen perheelle tehdään palvelusetelin arvosta uusi päätös uutta palveluntuottajaa varten. Uusi palveluntuottaja toimittaa vanhempien ja tuottajan tekemän palvelusopimuksen liitteen palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

3.7 Palvelusetelin voimassaolo

Palvelusetelin voimassaolo päättyy kirjallisen ilmoituksen mukaiseen päättämispäivään tai viimeistään sen vuoden heinäkuun loppuun, kun lapsi tulee esiopetusikäiseksi. Perheellä ja Tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa viipymättä kirjallisesti palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle asiakassuhteen päättymisestä.

Jos lapsi ei käytä varhaiskasvatuspaikkaa kolmeenkymmeneen (30) päivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu), oikeus palveluseteliin katsotaan päättyneeksi. Näissä tapauksissa palveluntuottaja päättää asiakassuhteen ja ilmoittaa siitä palvelusetelipäätöksen tehneelle viranomaiselle ja tiedottaa asiasta asiakasperhettä.

3.8 Kuluttajansuoja

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakea. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Reklamaatio palvelun laadusta tai havaituista puutteista on saatettava myös Lahden kaupungin tietoon. Kaupunki voi pyytää selvitystä palveluntuottajalta reklamaation johdosta ja vaatia laadun korjausta.

4. PALVELUSETELIN ARVO

Lahden kaupungin yksityisessä varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, lapsen mahdollisen erityisen tuen, perheen koon ja bruttotulojen lapsen kanssa samassa taloudessa asuvien tulojen mukaan sekä perheen ja tuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun palveluntarpeen perusteella. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt, sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajien maksettavaksi jää palveluntuottajan perimän palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä. Sisaralennus koskee lisäksi perheitä, joissa toinen sisarus on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Sisaralennus ei kuitenkaan koske perheitä, joissa toinen sisarus on varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella.

~~Varhaiskasvatustilain mukainen hoito, kasvatus ja opetus ovat palveluseteliin kuuluvaa.~~

Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksen kesken kuukauden palvelusetelin arvo määräytyy varhaiskasvatuspäivien mukaan. Arvon laskentaperusteena käytetään kuukauden keskimääräisten hoitopäivien (21) lukumäärää.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo hyväksytään Lahden kaupungin sivistyslautakunnassa. Palvelusetelin **enimmäis**arvo tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein elokuussa, samaan aikaan kun kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun tulee indeksitarkistukset sekä muut valtakunnalliset muutokset. Arvon tarkistusperiaatteena käytetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16§:n tarkoittamaa indeksiä.

4.1 Palvelusetelituotteet ja niiden arvo

Lahdessa tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvo varhaiskasvatuksessa määräytyy sivistyslautakunnan määrittelemän suurimman arvon mukaan. Enimmäisarvon määrittelyperusteena käytetään 3-5-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuspaikan hintaa.

Perushinta enintään **830 €** päiväkodeissa, **754 €** kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa ja **805 €** ryhmäperhepäiväkodeissa.

Ikäkerroin päiväkodeissa
Alle 3-vuotiaat 1,75
3 vuotta täyttänyt lapsi 1

~~Hoito~~ **Varhaiskasvatusaikakerroin:**

Kokoaikainen vähintään 35 h/vk varhaiskasvatus 1, 21-34 h/vk 0,8 ja (20 tuntia viikossa 0,6.

Erityiskerroin: 1,75 (lain tarkoittama tarve) päiväkodeissa

4.2 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 17 §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös palvelusetelistä ja sen arvosta. Varhaiskasvatuksen tuottajalle toimitetaan kirjallinen ilmoitus palvelusetelin arvosta, jossa perheen tulotietoja ei mainita.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta, palvelusetelin arvon korottamista koskevasta päätöksestä ja toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä, postitse tai sähköisessä muodossa asiointitilille. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asiakkaan ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi ja

asiointitilille lähetetyssä päätöksessä lähetyspäivää seuraavana päivänä. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa ja laissa sähköisestä asioinnista (13/2003).

Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan palvelutarpeen muuttuessa, palvelun saajan maksukyvyyn olennaisesti muuttuessa tai mikäli maksu osoittautuu virheelliseksi. Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien perheen bruttotulojen vähintään kymmenen (10 %) prosenttien muutos.

Perheen tulee ilmoittaa oma-aloitteisesti palvelusetelin arvoon vaikuttavista muutoksista ~~päätäneelle viranomaiselle~~ **varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen valmistelijoille**, jos perheen tulot, perhesuhteet (lukumäärä muuttuu sisarusten syntymän tai avioliiton/avoliiton vuoksi, lapsen huoltajuus muuttuu) tai sovittu palveluntarve muuttuu.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, tai se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Asiakasmaksun määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin liittyvää ohjeistusta ja sillä on vaikutusta palvelusetelin suuruuteen.

Muutoksia palvelusetelin arvoon voidaan tehdä takautuvasti enintään vuoden ajalta. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan huomioon asiakkaalta perittävässä omavastuuosuudessa myös takautuvasti palvelusetelin arvoon tehdyt muutokset.

Tulojen tarkistaminen

Jos tulot olennaisesti muuttuvat, perheen tulee ilmoittaa muutoksista oma-aloitteisesti ~~palvelusetelistä päätäneelle viranomaiselle~~ **taholle asiakasperheiden sähköisen asiainnin kautta**. Palvelusetelin arvon tarkistamiseksi perheeltä pyydetään uudet tulotiedot kerran vuodessa. Viranomainen voi tarkistaa myönnetyn palvelusetelin arvon vuoden takautuvasti, mikäli muutoksista ei ole ilmoitettu. Aiheettomasti maksettu palvelusetelin arvo peritään takaisin perheeltä.

Lapsen varhaiskasvatuksen tarpeen muuttuminen

Palvelusetelin arvo tarkistetaan, jos lapsen varhaiskasvatuksen tarpeessa tapahtuu **muutos**. Perhe ja varhaiskasvatuksen tuottaja päivittävät palvelusopimuksen uuden varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisesti. Palveluntuottaja **ilmoittaa muutokset** ~~toimittaa päivitetyn sopimuksen~~ palvelusetelin arvosta päättävälle viranomaiselle.

Sovittu varhaiskasvatuksen tarve astuu voimaan palvelusopimuksessa määritellyn ajankohdan mukaisesti aikaisintaan seuraavan kalenterikuukauden alusta, eikä sitä voi tehdä takautuvasti.

Lapsi täyttää kolme vuotta

Palvelusetelin arvo muuttuu seuraavasta kuukaudesta lähtien, kun lapsi on täyttänyt kolme vuotta. Jos lapsi täyttää kolme vuotta kuukauden ensimmäisenä päivänä, palvelusetelin arvo muuttuu saman kuun alusta alkaen. Lapsen täyttäessä kolme vuotta, perheelle ja palvelun tuottajalle toimitetaan automaattisesti uusi päätös palvelusetelin arvosta.

4.3 Asiakkaan omavastuuosuus

Asiakas maksaa tuottajalle asiakasmaksun, jonka suuruus on kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Palveluntuottajana toimiva yksityinen päiväkotitoimija voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 € /lapsi / kk. Kaupunki huomioi palvelusetelin suuruudessa lisämaksun niiden lasten osalta, joille ei muodostuisi tulojen tai perheeseen mukaan maksua kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

5 -vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun ajalla perheiltä ei voi periä maksua 20 viikkotunnin osalta.

4.4 Varhaiskasvatuksen keskeytys isyysvapaan perusteella

Palveluseteli maksetaan palveluntuottajalle isyysvapaan ajalta, mikäli palveluntuottaja ei peri perheeltä asiakasmaksua ja asiakassuhteet tulevat jatkua välittömästi isyysvapaan jälkeen.

Isyysrahakauden aikana ei ole oikeutta käyttää päivähoito varhaiskasvatuspaikkaa, mutta oikeus samaan päivähoito-paikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole hoidossa isyysrahakauden aikana. Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava päivähoito varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Päivähoito Varhaiskasvatusmaksua ei peritä ajalta, jolloin lapsi ei ole päivähoitossa varhaiskasvatuksessa. Perheen muut lapset voivat olla varhaiskasvatuksessa isyysvapaan aikana.

4.5 Kesä ja varahoito

Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, jonka lapsi on asiakassuhteessa palvelujen tuottajaan. Asiaksmaksu peritään enintään 11 kalenterikuukaudelta toimintavuodessa (1.8. - 31.7.), mikäli lapsen hoitosuhde lapsen varhaiskasvatus on alkanut elokuussa tai aikaisemmin. Palvelusetelin arvossa huomioidaan yhden kuukauden asiakasmaksu mikäli perheet maksavat asiakasmaksun enintään 11 kuukaudelta.

Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta 12 kuukauden ajan, tuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatuksen kyseisellä ajalla.

4.6 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa

Jos lapsi asuu vuoroviikoin kummankin huoltajan luona ja elatusavusta ja pääasiallisesta asumisesta ei ole sopimusta, arvopäätöstä määriteltäessä otetaan huomioon ko. lapsen sekä sen huoltajan tulot, jonka luona lapsi on kirjoilla. Lisäksi otetaan huomioon lapsen ja vanhemman tai huoltajan kanssa yhteistaloudessa elävän puolison tai avioliitonomaisissa

olosuhteissa elävän henkilön tulot. Jos lapsi käyttää varhaiskasvatuspalvelua vain ns. etähuoltajan viikoilla, palvelusetelin arvo määräytyy hänen perheensä rakenteella ja tuloilla.

5. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMISEN EDELLYTYKSET

Voidakseen hakeutua palvelusetelituottajaksi, tuottajan on tehtävä ilmoitus yksityisestä sosiaalipalvelutoiminnasta ~~yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisesta~~ ennen toiminnan aloittamista siihen kuntaan, jossa päiväkotit tai ~~perhepäiväkoti~~ sijaitsee tai perhepäivähoitaja asuu.

Päiväkodin tarkistamisen jälkeen kunta toimittaa ilmoituksen edelleen aluehallintovirastoon (AVI). Toiminnassa olevan päiväkodin osalta yksityisen päiväkotitoiminnan edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Samoin jo toimintaa harjoittavan yksityisen perhepäivähoitajan osalta edellytysten täytyminen on tarkastettu aloitusvaiheessa. Tässä tapauksessa rekisteröintiä ei tarvitse suorittaa palvelusetelituottajaksi hakeutumisen yhteydessä.

Tämän jälkeen yksityisen päiväkodin ~~tai perhepäiväkodin~~ ja yksityisen perhepäivähoitajan tulee hakea hyväksyntää palvelusetelituottajaksi ~~erillisellä lomakkeella ja liittää siihen tarvittavat liitteet, sekä tarvittaessa~~ myös liite saaduista julkisista tuista. Mikäli palveluntuottajalla on ~~useampia yksiköitä päiväkoteja~~, tulee hyväksyntä palvelusetelituottajaksi hakea jokaiselle päiväkodille ~~yksikölle~~ erikseen. Palvelusetelituottajan hyväksynnästä päättää varhaiskasvatuspalvelujen toimivaltainen viranhaltija.

5.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset

- a) Palveluntuottajan toiminta täyttää lasten varhaiskasvatuksesta annetun lain (1.8.2015) ja asetuksen (~~239/1973~~) mukaiset vaatimukset (1.9.2018)
- b) Palveluntuottajan toiminta täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 5§ mukaiset vaatimukset.
- c) Palveluntuottaja täyttää yksityisistä sosiaalipalveluista säädetyn lain (922/2011) mukaiset vaatimukset.
- d) Palveluntuottaja on huolehtinut lakisääteisistä työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista, YEL-vakuutuksesta ja muista työnantajan velvoitteista ja sitoutuu pyydettyään esittämään tästä selvityksen
- e) Palveluntuottaja ei saa kunnan antamaa tukea tai muuta julkista tukea palvelusetelillä tuotettaviin palveluihin.
- f) Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

5.2 Henkilöstö ja osaaminen

- a) Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilöstö täyttää ~~varhaiskasvatus~~laissa säädetty vaatimukset (laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ~~29.4.2005/272 7, 8, 10, 15, 16, 17 §~~) sekä vastaa henkilöstön täydennyskoulutuksesta (Sosiaalihuoltolaki 710/1982, 53 § (28.1.2005/50)

b) Palveluntuottaja sitoutuu selvittämään työntekijöidensä rikostaustan (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämistä 504/2002)

e) Toiminnan vastuuhenkilöllä on **varhaiskasvatuslain 45§ 7-§:n** mukainen kelpoisuus (~~Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272/2005~~) sekä riittävä johtamistaito lasten-
päivähoidon ammatillisiin johtotehtäviin.

5.3 Palvelujen hinnat

a) Kaupunki määrittää palvelun enimmäishinnat jotka ovat julkisesti nähtävillä.

b) Palveluntuottaja sitoutuu tiedottamaan asiakasta palvelusetelin arvon maksamista koskevista ehdoista ja toimimaan niiden mukaisesti.

c) Palveluntuottajien palvelusta perimä hinta voi olla enintään kunnan määrittämä enimmäishinta. Palveluntuottajana toimiva yksityinen päiväkotitoiminta voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 € /lapsi / kk. Kaupunki huomioi palvelusetelin suuruudessa mahdollisen lisämaksun niiden lasten osalta, joille ei muodostuisi maksua kunnallisessa varhaiskasvatuksessa **perheen tulojen tai perhekoon perusteella**.

d) palveluntuottaja ei voi periä muita hintoja

e) Lahden kaupunki ei hyväksy laskutuslisää tai toimistomaksua palveluntuottajan laskuttaessa asiakasta tai kaupunkia.

5.4 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi

a) Palveluntuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä ja noudattaa kaikissa käsittelyvaiheissa huolellisuutta siten, ettei kenenkään yksityisyys tule vaarannetuksi eikä loukatuksi. Palveluntuottajan tulee noudattaa lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007), sekä henkilötietolakia (523/1999) **ja Eu:n tietosuoja-asetusta sekä kansallista tietosuojalakia**.

b) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä viranomaisen asiakirjojen käsittelyssä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveyshuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä.

c) Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät palvelusetelillä palvelua järjestettäessä, ovat viranomaisen asiakirjoja. **Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Lahden kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä**. Asiakassuhteen tai palvelusetelitoiminnan päätyttyä palveluntuottaja sitoutuu siihen, että arkistoitavat asiakastiedot siirretään **sähköisinä** veloituksetta kaupungin käyttöön kaupungin pyytämällä tavalla ja muodossa. Palveluntuottaja huolehtii omien tiedostojensa ja saamiensa kopioiden --
kappaleiden tuhoamisesta. **Voimassa olevat** asiakastiedot palautetaan **sähköisinä** varhaiskasvatuspalveluihin. **Arkistoidut asiakastiedot säilytetään lapsen varhaiskasvatusajan lisäksi kuusi seuraavaa vuotta, jonka jälkeen asiakirjat hävitetään tietoturvallisesti. Kaupungilla on arkistointiajan aikana oikeus saada käyttöönsä arkistoituja asiakastietoja.**

d) Palveluntuottajan tulee ilmoittaa tietosuojarikkomuksesta tai sellaisen epäilystä välittömästi, mutta viimeistään 24 h:n kuluessa Lahden kaupungin tietosuojavastaavalle tietosuoja@lahti.fi

5.5 Maksukäytäntö

~~Kunta~~ Lahden kaupunki maksaa kuukausittain palveluntuottajalle kuuluvat palvelusetelit.

Kaupunki maksaa palveluntuottajalle vain myönnetyn palvelusetelin mukaisesti käytetystä palvelusta.

~~Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksen kesken kuukauden, hinta lasketaan kuukauden varhaiskasvatuspäivien mukaisesti (jakajana käytetään 21).~~

~~Viimeinen varhaiskasvatuspäivä on arkipäivä ja samalla viimeinen laskutuspäivä.~~

~~Lahden kaupunki ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista.~~

~~Mikäli asiakas irtisanoo palvelusopimuksen palvelujen tuottajan kanssa, on palvelujen tuottajan ilmoitettava siitä välittömästi laskutusta hoitavalle.~~

5.6 Palvelun tuottajan hyväksymisen peruuttaminen

Lahden kaupungilla on oikeus peruttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa tuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

a) Hyviä palvelukäytäntöjä ei noudateta (Hallintolain 434/2003 mukaan), palveluntuottaja ei noudata kunnan kirjallisista kehotuksista huolimatta tämän sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja, palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan, palveluntuottaja tai joku johtoon kuuluva henkilö on tuomittu elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

b) Palveluntuottajalla on oikeus lopettaa palvelusetelijärjestelmässä toimivana yrittäjänä ilmoittamalla kaupungille kirjallisesti vähintään 4 kk ennen viimeistä toimintapäivää.

6. LAHDEN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT

6.1 Kaupungin veloitteet

a) Lahden kaupungin on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista ovat julkisesti saatavilla internetissä tai muulla soveltuvalla tavalla.

b) Lahden kaupungin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

c) Lahden kaupungin tulee informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja

voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. Kaupungin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitys.

d) Lahden kaupungin tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

e) Lahden kaupungilla on velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kaupungin tulee varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut edellytykset.

f) Lahden kaupunki valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kaupungin tulee tehdä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kahden kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

g) Lahden kaupungin puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla varhaiskasvatuksesta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palvelun tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajaorganisaatiossa tai palvelujen tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelujen tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

h) Lahden kaupunki antaa tiedoksi päätöksen palvelusetelin arvosta asiakkaan valitsemalle palveluiden ~~jen~~ tuottajalle. Mikäli palvelusetelin arvossa tapahtuu muutoksia, toimittaa Lahden kaupunki niitä koskevat tiedot palvelujen tuottajalle.

6.2 Kaupunki rekisterinpitäjänä

i) Lahden kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaisissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Kaupunki vastaa tietosuojaselosteen laatimisesta. Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Asiakasrekisteriä ylläpidetään Lahden Varhaiskasvatuspalveluissa tietojärjestelmässä.

j) Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Lahden kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen tuottajan ja kaupungin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa.

Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen ~~hoitonsa~~ **varhaiskasvatuksen palveluiden** kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon ~~hoitoa~~ **palvelua** koskevat ratkaisut tulee perustaa.

k) Palvelujen tuottajan tulee noudattaa asiakasasiakirjoja käsitellessään, mitä viranomaisen asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelujen tuottajan tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Jos palvelujen tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kaupungin tulee huolehtia, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat säilytetään vastaavasti, kuin Lahden kaupungin itsensä tuottamissa palveluissa.

l) Lahden kaupunki/palveluntuottaja vastaa asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä

muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

7 VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelujen tuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelujen tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Lahden kaupunki ei vastaa palvelujen tuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista. Palvelujen tuottajan vastuulla ovat tilojen ja pihan turvallisuus ja palvelujen tuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset.

Ylivoimaisen esteen ilmetessä kaupunki ja palveluntuottaja vapautuvat suoritusvelvollisuudestaan niin pitkäksi aikaa kuin ylivoimainen este estää palvelusetelisääntökirjan ehtojen noudattamisen tai sen vaatiminen olisi kohtuutonta. Ylivoimaisia esteitä ovat esimerkiksi sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energijakelun keskeytyminen, lakko tai muu työselkkäus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen kaupungista tai palveluntuottajasta riippumaton syy.

Lahden kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta.

8 VEROTUS

8.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa

8.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden mynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaa muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoidosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

9 SÄÄNTÖKIRJA

9.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt

Lahden kaupunki on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelujen tuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelujen tuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta.

Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä Lahden kaupunki ei ole sopimussuhteessa varhaiskasvatuspalveluja tuottavaan yksityiseen palvelun tuottajaan, mutta palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, Lahden kaupunki voi poistaa palvelun tuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta.

Palvelujen tuottaja poistetaan palvelutuottajarekisteristä, mikäli hän ei kahdesta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjaa huomautukseen johtanutta asiaa. Jos palvelujen tuottaja rikkoo palveluntuottajalle asetettuja edellytyksiä (luku 5), voidaan palvelujen tuottaja poistaa välittömästi palvelutuottajarekisteristä ja palvelusetelin maksaminen lopettaa. Poisto palveluntuottajarekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta, minkä jälkeen palvelujen tuottaja voi uudelleen hakea palveluntuottajarekisteriin.

Palvelujen tuottaja nimeää henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina. Lahden kaupungin yhteys- ja vastuuhenkilönä toimii varhaiskasvatuspalvelujen toimivaltainen viranhaltija.

9.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika

Lahden kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Sivistyslautakunta hyväksyy sääntökirjan yleiseen osaan ja päivähoitojohtaja sääntökirjan erityiseen osaan tehtävät muutokset.

Lahden kaupunki ilmoittaa muutoksista palvelujen tuottajalle kirjallisesti sen jälkeen kun päätös on saanut lainvoiman. Mikäli palvelujen tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kaupungille kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia kirjallisena ilmoituksena. Mikäli Lahden kaupungille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

10 PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA

10.1 Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottajan tulee täyttää seuraavat velvoitteet:

- Palveluntuottajan toimitilojen on täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan lasten turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti, sekä ylläpidettävä yksikkökohtaista turvallisuussuunnitelmaa
- Palveluntuottajan on noudatettava valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita sekä Lahden varhaiskasvatussuunnitelmaa huomioiden palveluntuottajan mahdolliset **omat** painotukset.
- Palveluntuottajan tulee tehdä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat
- Palveluntuottaja vastaa työntekijöidensä täydennyskoulutuksesta
- Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan vuosittain **15.9. mennessä** kaupungille yksikön toimintasuunnitelman, joka sisältää tiedot henkilökunnan määrästä, **viikkotyöajasta**, kelpoisuudesta ja täydennyskoulutuksesta sekä toimintayksikön **perustiedot**
- Palveluntuottaja laatii palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi omavalvontasuunnitelman, joka ~~tarkistetaan vuosittain-~~ **valvontakäynnillä ylläpidetään ajantasaisena**
- Palveluntuottaja sitoutuu antamaan varhaiskasvatusta varhaiskasvatusoikeuden piirissä oleville 0-5 vuotiaille lapsille perheiden tarpeiden mukaisesti 20 h, 21-34 h tai vähintään 35 h viikossa. Mikäli osa-aikainen varhaiskasvatus **20 tuntia viikossa** ei perustu työssäkäyntiin tai opiskeluun, palveluntuottaja voi määrittää viikonpäivät ja kellonajat, joihin perheen tulee sitoutua koko toimintakauden ajaksi.
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatusta arkisin perheiden tarpeiden mukaisesti ~~tarvittaessa~~ klo 7-17 välillä (kotona toimivassa perhepäivähoidossa ehdollinen liittyen perhepäivähoitajan työaikaan)
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään ~~tarvittaessa~~ kesäpäivystyksen (**varhaiskasvatusta 12 kuukautta**)
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään tarvittavan varahoidon (perhepäivähoito)
- Päiväkodeissa palveluntuottaja sitoutuu järjestämään lain ja asetuksen mukaisen tuen erityistä hoitoa tai kasvatusta tarvitseville lapsille kohdassa 10.2 kuvatuin perustein.
- **Palveluntuottaja sitoutuu käyttämään Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen käyttämää tietojärjestelmää**
- **Palveluntuottaja sitoutuu vastaamaan varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardan vaatimien tietojen ylläpitämisestä**

Tuottaja huolehtii kaupungin pyytämistä muista raportointi- ja valvontatehtävistä.

10.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lasten kehityksen ja oppimisen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksessa laadukkaana pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin. Tuen tarvetta ennaltaehkäistään pedagogisilla, rakenteellisilla ja lapsen hyvinvointia tukevilla järjestelyillä mm. toiminnan erittämällä sekä ryhmien ja oppimisympäristöjen joustavalla muokkaamisella. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä

oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet.

~~Asetuksessa lasten päivähoidosta todetaan~~ Kun päiväkotiin otetaan lapsi, joka on **vammainen tai jolla on muuten tuen tarve**, ~~erityishoidon tai kasvatuksen tarpeessa~~, on hänestä hankittava alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto. Lausunto toimitetaan varhaiskasvatuksen palvelupäällikölle joka arvioi tuen tarpeen yhteistyössä asiantuntijoiden ja palveluntuottajan kanssa. Mikäli **lapsen** kehitykseen tarvittava tuki edellyttää, yhteistyössä huoltajien kanssa voidaan sopia, että lapsi siirtyy kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Mikäli tuki erityistä hoitoa tai kasvatusta tarvitsevalle lapselle toteutetaan palvelusetelipäiväkodissa, palvelusetelissä otetaan huomioon erityiskerroin.

10.3 Laatumittarien seuranta ja raportointi

Lahden kaupunki voi tehdä palveluiden tuottajien asiakkaille ~~laatu~~kyselyitä ja kyselyiden tulokset ovat myös **palveluntuottajien** palveluiden tuottajien hyödynnettävissä. ~~Laatu~~ Kyselyistä tiedotetaan etukäteen ja ne suoritetaan yhdessä palveluntuottajien kanssa.

10.4 Muistutukset, kantelut, vahinkoilmoitukset ja asiakasvalitukset

Palveluntuottaja kuvaa kirjallisesti palautejärjestelmän yksikön omavalvontasuunnitelmassa. Menettelytavoista sovittaessa on hyvä korostaa, että asiakkaita tulisi ensisijaisesti ohjata selvittämään tilannetta heidän asiaansa hoitaneiden henkilöiden tai tarvittaessa esimiesten kanssa heti, kun ongelma ilmenee. Jos ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, asianomaisen toimintayksikön henkilökunnan ja sosiaaliamiehen on autettava asiakasta ongelmien selvittelyssä ja tarvittaessa muistutuksen tekemisessä.

~~Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 812/2000 mukaan päivähoitoon asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutukseen on vastattava kohtuullisessa ajassa sen tekemisestä. Muistutuksesta annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla.~~

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta vastaavalle päiväkodin johtajalle, toimipaikan vastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Toimipaikan on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta oikeuteen kannella asiastaan valvoville viranomaisille.

Kanteluun sovelletaan, mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

Jos asiassa ei ole tehty muistutusta ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomainen voi siirtää asian asianomaiseen toimipaikkaan tai varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan käsiteltäväksi. Siirto on tehtävä

välittömästi arvion tekemisen jälkeen. Siirrosta on ilmoitettava kantelun tekijälle. Toimipaikan on annettava tieto siirrettyyn asiaan annetusta vastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle. Jos asia siirretään, kantelun tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.

Muistutuksen ohella **Varhaiskasvatuksen** päivähoitoon-asiakkaalla on mm. sosiaalihuoltolaissa 710/1982 ja hallintolaissa 434/2000 säädetty oikeus tehdä hallintokantelu päivähoitoa **varhaiskasvatusta** valvovalle Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Kantelusta ylimmille laillisuusvalvojille säädetään laissa eduskunnan oikeusasiamiehestä 197/2002 ja laissa valtioneuvoston oikeuskanslerista 193/2000. Elinkeino- harjoittajan ja kuluttajan välisestä oikeussuhteesta säädetään kuluttajansuojalaissa 38/1978.

Palvelujen tuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista muistutuksista, kanteluista ja ~~hitt~~ vahinkoilmoituksista.

11 PALVELUJEN KÄYTÖN RAPORTOINTI

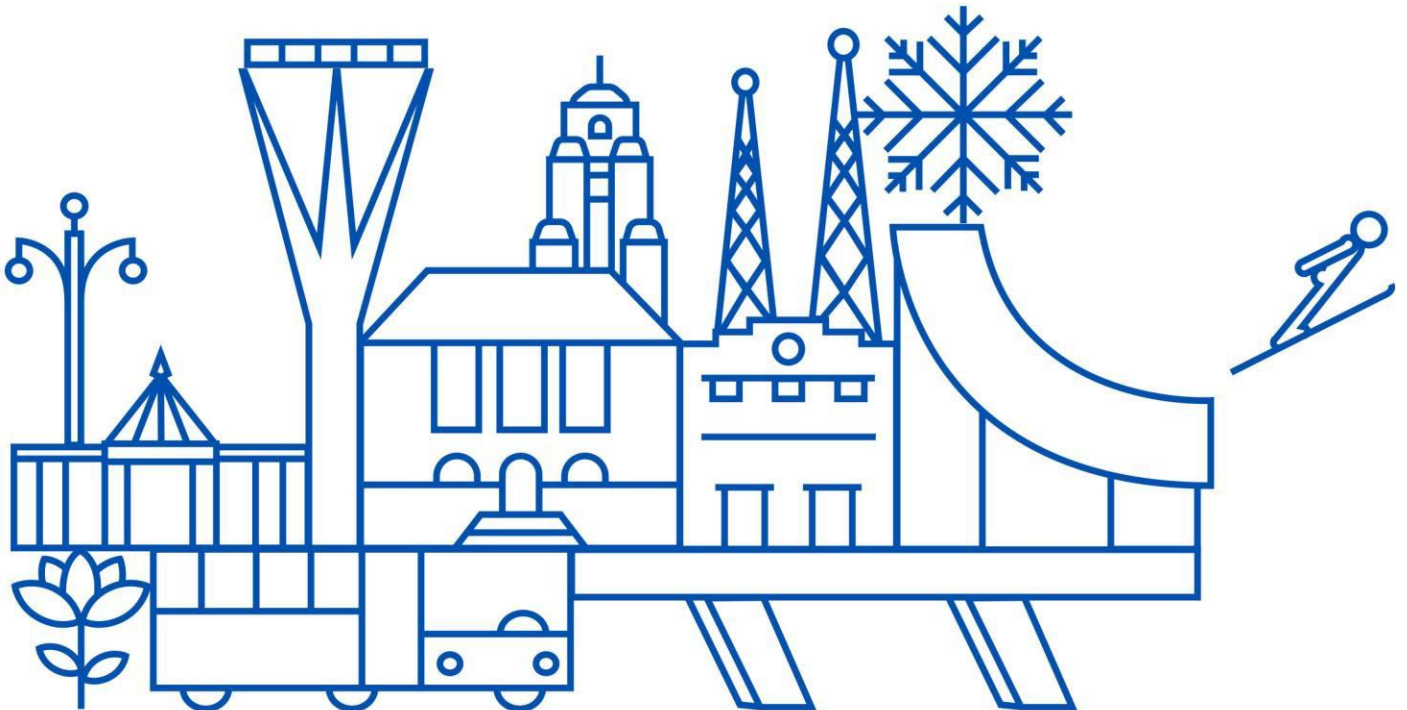
Palvelujen tuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä -, ja poissaoloista.

Palvelujen tuottajalla on velvollisuus pitää ja **pyydettyä toimittaa ilmoittaa** Lahden kaupungille lasten sijoitustiedot ajantasaisina seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä. Tietojen oikeellisuudesta on aina vastuussa toimintayksikön esimies tai hänen estyneenä ollessa varahenkilö.

LAHTI

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELISÄÄNTÖKIRJA

31.3.2020

Sisällys

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA	3
1. MÄÄRITELMÄT JA KÄSITTEET	3
1.1 Palveluseteli	3
1.2 Sääntökirja	4
1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet	4
2. VARHAISKASVATUSPALVELUJEN TUOTTAMISEEN SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	5
3. PALVELUSETELIASIAKKUUS	7
3.1 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat	7
3.2 Palveluntuottajan valitseminen ja palvelusopimus	7
3.3 Palvelusetelin hakeminen	8
3.4 Päätös palvelusetelistä	8
3.5 Palvelusopimuksen irtisanominen	8
3.6 Varhaiskasvatuspaikan muuttuminen	8
3.7 Palvelusetelin voimassaolo	8
3.8 Kuluttajasuoja	9
4. PALVELUSETELIN ARVO	9
4.1 Palvelusetelituotteet ja niiden arvo	9
4.2 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta	10
4.3 Asiakkaan omavastuuosuus	11
4.4 Varhaiskasvatuksen keskeytys isyysvapaan perusteella	11
4.5 Kesä ja varahoito	11
4.6 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa	12
5. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMISEN EDELLYTYKSET	12
5.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset	12
5.2 Henkilöstö ja osaaminen	13
5.3 Palvelujen hinnat	13
5.4 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi	13
5.5 Maksukäytäntö	14
5.6 Palvelun tuottajan hyväksymisen peruuttaminen	14
6. LAHDEN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT	14
6.1 Kaupungin velvoitteet	14
6.2 Kaupunki rekisterinpitäjänä	15
7. VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET	15
8. VEROTUS	16
8.1 Tuloverotus	16
8.2 Arvonlisäverotus	16
9. SÄÄNTÖKIRJA	16
9.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt	16
9.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika	17
SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA	18
10. PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA	18
10.1 Palvelun sisältövaatimukset	18
10.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki	18
10.3 Laatumittarien seuranta ja raportointi	19
10.4 Muistutukset, kantelut, vahinkoilmoitukset ja asiakasvalitukset	19
11. PALVELUJEN KÄYTÖN RAPORTOINTI	20

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA

1. MÄÄRITELMÄT JA KÄSITTEET

1.1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisesti maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelujen tuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämässä sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Lakia sovelletaan tässä sääntökirjassa ainoastaan yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Varhaiskasvatus siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen 1.1.2013, jolloin varhaiskasvatusta ei enää lueta sosiaalipalveluksi. Osa sosiaalihuollon lainsäädännöstä mm. laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä koskee kuitenkin edelleen varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatustilain (13.7.2018) 5§

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämisestä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus. Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatustilain 1§ mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea, yksityisen hoidon tukea tai kerhotoimintaa.

1.2 Sääntökirja

Sääntökirja on laadittu Lahden kaupungin menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus Lahden kaupungin ja palvelujen tuottajan välillä.

Sääntökirjassa Lahden kaupunki asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Lakisääteiset edellytykset palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä on määriteltä palvelusetelilaissa. Palveluntuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella ja sen liitteellä, sekä todentaa asiat kaupungin suorittamilla tarkastuskäynneillä. Kunta velvoittaa palvelun tuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä.

Yksityinen palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palvelujen tuottaja ja asiakas, joten sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

Tämä sääntökirja jakautuu yleiseen ja erityiseen osaan. Sääntökirjan yleisessä osassa käsitellään pääasiassa pakollisia, lainsäädäntöön perustuvia hyväksymisehtoja. Erityinen osa sisältää puolestaan pääasiassa Lahden varhaiskasvatuksen määrittämiä hyväksymisehtoja.

1.3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

- 1) Asiakkaalla sosiaalihuoltoa hakevaa tai käyttävää henkilöä (laki sosiaalihuollonasiakkaan asemasta ja oikeuksista 3 §: 1 kohta).
- 2) Palveluntuottajalla yhdistystä, yritystä tai säätiötä, joka ylläpitää palvelusetelillä varhaiskasvatusta tarjoavaa päiväkotia, perhepäiväkotia tai perhepäivähoitajaa.
- 3) Palvelusetelillä tapaa järjestää vaihtoehto Lahden kaupungin lakisääteiselle varhaiskasvatuspalvelulle.

Asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä yksityinen palveluntuottaja. Palvelusetelillä Lahden kaupunki sitoutuu maksamaan kunnan hyväksymältä yksityiseltä palveluntuottajalta asiakkaan hankkimat palvelut kunnan määräämään setelin arvoon asti.

4) Tulosidonnaisella palvelusetelillä sitä, että asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Palvelusetelillä on vähimmäis- ja enimmäisarvo Lahden kaupungin ja lakien määrittämien perusteiden mukaisesti.

5) Palvelusetelin arvolla euromäärää, joka saadaan vähentämällä enimmäisarvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta.

6) Omavastuuosuudella sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelujen hinnasta, jota Lahden kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

7) Hintakatolla kunnan asettamaa ylärajaa sille, minkä hinnan palvelun tuottaja voi periä palvelusta.

2. VARHAISKASVATUSPALVELUJEN TUOTTAMISEEN SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Toiminnan lähtökohtana on asiakkaan oikeus hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun. Toiminnan tulee olla asiakaslähtöistä. (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812). Palveluntuottajan toiminnan tulee vastata sitä tasoa, mitä kunnan vastaavalta toiminnalta edellytetään.

Keskeinen sovellettava lainsäädäntö:

Varhaiskasvatuslaki 1.9.2018/540

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 1.9.2018/753

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180753>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 24.7.2009/569

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090569>

Laki julkisista hankinnoista (1397/2016), 53 – 54 §

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>

Kuluttajasuojalaki 38/1978

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (20.12.1996/1128)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961128>

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 22.7.2011/922

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922>

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002, 22.7.2011/932 4 §

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 30.12.2016/1503

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

LAHTI

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9.2.2007/159

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>

Terveydenhuoltolaki 1326/2010

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Tietosuojalaki 5.12.2018/1050

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181050>

Kuntalaki 10.4.2015/410

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

3. PALVELUSETELIASIAKKUUS

3.1 Palvelusetellin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Lahden kaupungin asukkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatuspalveluun Lahden kaupungin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Palveluseteliä hakevan tulee olla kirjoilla Lahden kaupungissa tai lapsella on oltava vähintään tilapäinen osoite Lahden kaupungissa.

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen Lahdessa tai Päijät-Hämeessä sijaitsevassa yksityisessä päiväkodissa tai yksityisessä perhepäivähoidossa, jota ylläpitävä henkilö, yritys, yhdistys tai säätiö on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Myönnettäessä palveluseteliä Lahden ulkopuolelle huomioidaan erityisesti varhaiskasvatuspaikan läheisyys, sekä työssäkäyntialue. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen.

Varhaiskasvatuksen laajuudessa noudatetaan Lahden kaupungin käytäntöjä. Jos lapsen varhaiskasvatuksen laajuus on enintään 20 tuntia tai 21-34 tuntia viikossa, myönnetään osa-aikainen palveluseteli.

Lahden kaupunki hyväksyy yksityiset varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajat. Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa annettavan varhaiskasvatuksen maksamiseen voi käyttää hakemuksesta myönnettyä palveluseteliä. Palvelusetelin saanut huoltaja tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun antamisesta.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä ja kaupungilla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä asiakas, jolle palvelun tarjoaminen palvelusetelipäiväkodissa tai perhepäivähoidossa olisi kohtuuttoman vaikea toteuttaa esim. henkilöstöressurssien tai toimintaympäristöön tarvittavien laajojen muutoksien vuoksi. Asiakkaan oikeus saada palveluseteli riippuu myös kaupungin palvelusetelitoimintaan varaamista määrärahoista ja niiden riittävydestä, sekä kaupungin linjauksesta yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten enintään 30 prosenttiin määrällisestä tavoitteesta ja sen resurssoinnista.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

3.2 Palveluntuottajan valitseminen ja palvelusopimus

Perhe valitsee palveluntuottajaksi haluamansa yksityisen päiväkodin, perhepäiväkodin tai perhepäivähoitajan, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Luettelo kunnan hyväksymistä palveluntuottajista hintoineen ja yhteystietoineen on osoitteessa www.lahti.fi

Perhe ottaa yhteyttä palveluntuottajaan ja neuvottelee palveluiden järjestämisestä. Perhe ja varhaiskasvatuspalveluntuottaja tekevät palvelusopimuksen varhaiskasvatuksen antamisesta. Perheen ja tuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

3.3 Palvelusetelin hakeminen

Palvelusopimuksen tekemisen jälkeen haetaan palveluseteliä sähköisellä palvelusetelihakemuksella.

Kun palvelusetelihakemus ja palvelusopimus on tehty, tekee palveluntuottaja sijoitusehdotuksen palvelusetelin myöntämisestä vastaavalle viranhaltijalle. Huoltajan tulee toimittaa tulotiedot palvelusetelin arvon määrittämiseksi asiakasperheiden sähköisen asiainnin kautta palvelusetelihakemuksen jättämisen jälkeen.

Tulotietoja ei tarvitse toimittaa, mikäli perhe on hakemuksessa kirjallisesti ilmoittanut hyväksyvänsä korkeimman maksun.

3.4 Päätös palvelusetelistä

Palveluseteli myönnetään vähintään kuukauden kestävään asiakassuhteeseen. Päätös palvelusetelistä tehdään ennen varhaiskasvatuksen alkamista, eikä sitä tehdä takautuvasti.

Päätöksen palvelusetelin myöntämisestä tekee varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö. Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös. Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on tehtävä sivistyslautakunnalle kirjallisesti.

Kun perhe allekirjoittaa palvelusopimuksen yksityisen palveluntuottajan kanssa, poistuu mahdollinen hakemus kunnalliseen varhaiskasvatukseen, ellei perhe erikseen muuta ilmoita.

3.5 Palvelusopimuksen irtisanominen

Mikäli palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan palvelusopimuksen, on tuottajan ilmoitettava irtisanomisen perusteet palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle, joka arvioi irtisanomisen perusteet. Palveluntuottajan asiakkaan välisessä palvelusopimuksessa ei voi olla ristiriitaisia perusteita suhteessa palvelusetelisääntökirjaan.

Tuottajan osalta irtisanomisaika on 4 kk ja asiakkaan osalta 1 kk. Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaalta omavastuuosuus irtisanomisajan osalta.

3.6 Varhaiskasvatuspalkan muuttuminen

Mikäli asiakkuus päättyy, perhe tekee kirjallisen ilmoituksen asiakassuhteen päättymisestä nykyisessä varhaiskasvatuspaikassa ja kyseinen palveluntuottaja ilmoittaa asiasta palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

Mikäli lapsi aloittaa uudella palveluntuottajalla, perhe tekee uuden palvelusopimuksen sekä palvelusetelihakemuksen, jonka jälkeen perheelle tehdään uusi palvelusetelipäätös.

3.7 Palvelusetelin voimassaolo

Palvelusetelin voimassaolo päättyy kirjallisen ilmoituksen mukaiseen päättymispäivään tai viimeistään sen vuoden heinäkuun loppuun, kun lapsi tulee esiopetusikäiseksi. Tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa viipymättä kirjallisesti palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle asiakassuhteen päättymisestä.

Jos lapsi ei käytä varhaiskasvatuspaikkaa kolmeenkymmeneen (30) päivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu), oikeus palveluseteliin katsotaan päättyneeksi. Näissä tapauksissa palveluntuottaja päättää asiakassuhteen ja ilmoittaa siitä palvelusetelipäätöksen tehneelle viranomaiselle ja tiedottaa asiasta asiakasperhettä.

3.8 Kuluttajasuoja

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakea. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Reklamaatio palvelun laadusta tai havaituista puutteista on saatettava myös Lahden kaupungin tietoon.

Kaupunki voi pyytää selvitystä palveluntuottajalta reklamaation johdosta ja vaatia laadun korjausta.

4. PALVELUSETELIN ARVO

Lahden kaupungin yksityisessä varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, lapsen mahdollisen erityisen tuen, perheen koon ja lapsen kanssa samassa taloudessa asuvien tulojen mukaan sekä perheen ja tuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun palveluntarpeen perusteella. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt, sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajien maksettavaksi jää palveluntuottajan perimän palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä. Sisaralennus koskee lisäksi perheitä, joissa toinen sisarus on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Sisaralennus ei kuitenkaan koske perheitä, joissa toinen sisarus on varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella.

Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksen kesken kuukauden palvelusetelin arvo määräytyy varhaiskasvatuspäivien mukaan. Arvon laskentaperusteena käytetään kuukauden keskimääräisten hoitopäivien (21) lukumäärää.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo hyväksytään Lahden kaupungin sivistyslautakunnassa. Palvelusetelin enimmäisarvo tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein elokuussa, samaan aikaan kun kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun tulee indeksitarkistukset sekä muut valtakunnalliset muutokset. Arvon tarkistusperiaatteena käytetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16§:n tarkoittamaa indeksiä.

4.1 Palvelusetelituotteet ja niiden arvo

Lahdessa tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvo varhaiskasvatuksessa määräytyy sivistyslautakunnan määrittelemän suurimman arvon mukaan. Enimmäisarvon määrittelyperusteena käytetään 3-5-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuspaikan hintaa.

Perushinta enintään 830 € päiväkodeissa, 754 € kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa ja 805 € perhepäiväkodeissa.

Ikäkerroin päiväkodeissa Alle 3-vuotiaat 1,75

3 vuotta täyttänyt lapsi 1

Varhaiskasvatusaikakerroin:

Kokoaikainen vähintään 35 h/vk varhaiskasvatus 1, 21-34 h/vk 0,8 ja 20 tuntia viikossa 0,6.

Erityiskerroin: 1,75 (lain tarkoittama tarve) päiväkodeissa.

4.2 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 17 §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Asiakkaalle toimitetaan kirjallinen päätös palvelusetelistä ja sen arvosta. Varhaiskasvatuksen tuottajalle toimitetaan kirjallinen ilmoitus palvelusetelin arvosta, jossa perheen tulotietoja ei mainita.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta, palvelusetelin arvon korottamista koskevasta päätöksestä ja toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä, postitse tai sähköisessä muodossa asiointitilille. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asiakkaan ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi ja asiointitilille lähetetyssä päätöksessä lähetyspäivää seuraavana päivänä. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa ja laissa sähköisestä asioinnista (13/2003).

Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan palvelutarpeen muuttuessa, palvelun saajan maksukyvyyn olennaisesti muuttuessa tai mikäli maksu osoittautuu virheelliseksi. Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien perheen bruttotulojen vähintään kymmenen (10 %) prosentin muutos.

Perheen tulee ilmoittaa oma-aloitteisesti palvelusetelin arvoon vaikuttavista muutoksista varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen valmistelijoille, jos perheen tulot tai perhesuhteet (lukumäärä muuttuu sisarusten syntymän tai avioliiton/avoliiton vuoksi, lapsen huoltajuus muuttuu) muuttuvat.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, tai se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Asiakasmaksun määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin liittyvää ohjeistusta ja sillä on vaikutusta palvelusetelin suuruuteen.

Muutoksia palvelusetelin arvoon voidaan tehdä takautuvasti enintään vuoden ajalta. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan huomioon asiakkaalta perittävässä omavastuusuudessa myös takautuvasti palvelusetelin arvoon tehdyt muutokset.

Tulojen tarkistaminen

Jos tulot olennaisesti muuttuvat, perheen tulee ilmoittaa muutoksista oma asiakasperheiden sähköisen asioinnin kautta. Palvelusetelin arvon tarkistamiseksi perheeltä pyydetään uudet tulotiedot kerran vuodessa. Viranomainen voi tarkistaa myönnetyn palvelusetelin arvon vuoden takautuvasti, mikäli muutoksista ei ole ilmoitettu. Aiheettomasti maksettu palvelusetelin arvo peritään takaisin perheeltä.

Lapsen varhaiskasvatuksen tarpeen muuttuminen

Palvelusetelin arvo tarkistetaan, jos lapsen varhaiskasvatuksen tarpeessa tapahtuu muutos. Perhe ja varhaiskasvatuksen tuottaja päivittävät palvelusopimuksen uuden varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisesti. Palveluntuottaja ilmoittaa muutokset palvelusetelin arvosta päättävälle viranomaiselle.

Sovittu varhaiskasvatuksen tarve astuu voimaan palvelusopimuksessa määritellyn ajankohdan mukaisesti aikaisintaan seuraavan kalenterikuukauden alusta, eikä sitä voi tehdä takautuvasti.

Lapsi täyttää kolme vuotta

Palvelusetelin arvo muuttuu seuraavasta kuukaudesta lähtien, kun lapsi on täyttänyt kolme vuotta. Jos lapsi täyttää kolme vuotta kuukauden ensimmäisenä päivänä, palvelusetelin arvo muuttuu saman kuun alusta alkaen. Lapsen täyttäessä kolme vuotta, perheelle ja palvelun tuottajalle toimitetaan automaattisesti uusi päätös palvelusetelin arvosta.

4.3 Asiakkaan omavastuuosuus

Asiakas maksaa tuottajalle asiakasmaksun, jonka suuruus on kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Palveluntuottaja voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 €/lapsi / kk. Kaupunki huomioi palvelusetelin suuruudessa lisämaksun niiden lasten osalta, joille ei muodostuisi tulojen tai perhekoon mukaan maksua kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

5 -vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun ajalla perheiltä ei voi periä maksua 20 viikotunnin osalta.

4.4 Varhaiskasvatuksen keskeytys isyysvapaan perusteella

Palveluseteli maksetaan palveluntuottajalle isyysvapaan ajalta. Isyysrahakauden aikana ei ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa, mutta oikeus samaan paikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole hoidossa isyysrahakauden aikana. Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Varhaiskasvatusmaksua ei peritä ajalta, jolloin lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa. Perheen muut lapset voivat olla varhaiskasvatuksessa isyysvapaan aikana.

4.5 Kesä ja varahoito

Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, jonka lapsi on asiakassuhteessa palvelujen tuottajaan. Asiaksmaksu peritään enintään 11 kalenterikuukaudelta toimintavuodessa (1.8. - 31.7.), mikäli lapsen varhaiskasvatus on alkanut elokuussa tai aikaisemmin. Palvelusetelin arvossa huomioidaan yhden kuukauden asiakasmaksu, mikäli perheet maksavat asiakasmaksun enintään 11 kuukaudelta. Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta 12 kuukauden ajan, tuottaja

sitoutuu järjestämään varhaiskasvatuksen kyseisellä ajalla.

4.6 Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa

Jos lapsi asuu vuoroviikoin kummankin huoltajan luona ja elatusavusta ja pääasiallisesta asumisesta ei ole sopimusta, arvopäätöstä määriteltäessä otetaan huomioon kyseisen lapsen sekä sen huoltajan tulot, jonka luona lapsi on kirjoilla. Lisäksi otetaan huomioon lapsen ja vanhemman tai huoltajan kanssa yhteistaloudessa elävän puolison tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön tulot. Jos lapsi käyttää varhaiskasvatuspalvelua vain ns. etähuoltajan viikoilla, palvelusetelin arvo määräytyy hänen perheensä rakenteella ja tuloilla.

5. PALVELUNTUOTTAJIEN HYVÄKSYMISEN EDELLYTYKSET

Voidakseen hakeutua palvelusetelituottajaksi, tuottajan on tehtävä ilmoitus yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisesta ennen toiminnan aloittamista siihen kuntaan, jossa päiväkotitoiminta tai perhepäiväkoti sijaitsee tai perhepäivähoitaja asuu.

Päiväkodin tarkistamisen jälkeen kunta toimittaa ilmoituksen edelleen aluehallintovirastoon (AVI). Toiminnassa olevan päiväkodin osalta yksityisen päiväkotitoiminnan edellytysten täyttyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Samoin jo toimintaa harjoittavan yksityisen perhepäivähoitajan osalta edellytysten täyttyminen on tarkastettu aloitusvaiheessa. Tässä tapauksessa rekisteröintiä ei tarvitse suorittaa palvelusetelituottajaksi hakeutumisen yhteydessä.

Tämän jälkeen yksityisen päiväkodin tai perhepäiväkodin ja yksityisen perhepäivähoitajan tulee hakea palvelusetelituottajaksi erillisellä lomakkeella, sekä tarvittaessa myös liite saaduista julkisista tuista. Mikäli palveluntuottajalla on useampia yksiköitä, tulee hyväksyntä palvelusetelituottajaksi hakea jokaiselle yksikölle erikseen. Palvelusetelituottajan hyväksynnästä päättää varhaiskasvatuspalvelujen toimivaltainen viranhaltija.

5.1 Palveluntuottajaa koskevat yleiset vaatimukset

- a) Palveluntuottajan toiminta täyttää lasten varhaiskasvatuksesta annetun lain ja asetuksen mukaiset vaatimukset (1.9.2018).
- b) Palveluntuottajan toiminta täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 5§ mukaiset vaatimukset.
- c) Palveluntuottaja täyttää yksityisistä sosiaalipalveluista säädetyn lain (922/2011) mukaiset vaatimukset.
- d) Palveluntuottaja on huolehtinut lakisääteisistä työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista, YEL-vakuutuksesta ja muista työnantajan velvoitteista ja sitoutuu pyydettäessä esittämään tästä selvityksen.
- e) Palveluntuottaja ei saa kunnan antamaa tukea tai muuta julkista tukea palvelusetelillä tuotettaviin palveluihin.
- f) Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

5.2 Henkilöstö ja osaaminen

- a) Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilöstö täyttää varhaiskasvatuslaissa säädetyt vaatimukset sekä vastaa henkilöstön täydennyskoulutuksesta.
- b) Palveluntuottaja sitoutuu selvittämään työntekijöidensä rikostaustan.
- c) Toiminnan vastuuhenkilöllä on varhaiskasvatuslain 45§ mukainen kelpoisuus.

5.3 Palvelujen hinnat

- a) Kaupunki määrittää palvelun enimmäishinnat, jotka ovat julkisesti nähtävillä.
- b) Palveluntuottaja sitoutuu tiedottamaan asiakasta palvelusetelin arvon maksamista koskevista ehdoista ja toimimaan niiden mukaisesti.
- c) Palveluntuottajien palvelusta perimä hinta voi olla enintään kunnan määrittämä enimmäishinta. Palveluntuottaja voi periä palvelusetelin käyttäjältä lisämaksua 0-75 € /lapsi / kk. Kaupunki huomioi palvelusetelin suuruudessa mahdollisen lisämaksun niiden lasten osalta, joille ei muodostuisi maksua kunnallisessa varhaiskasvatuksessa perheen tulojen tai perhekoon perusteella.
- d) Palveluntuottaja ei voi periä muita hintoja.
- e) Lahden kaupunki ei hyväksy laskutuslisää tai toimistomaksua palveluntuottajan laskuttaessa asiakasta tai kaupunkia.

5.4 Asiakirjojen käsittely ja arkistointi

- a) Palveluntuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä ja noudattaa kaikissa käsittelyvaiheissa huolellisuutta siten, ettei kenenkään yksityisyys tule vaarannetuksi eikä loukatuksi. Palveluntuottajan tulee noudattaa lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007), henkilötietolakia (523/1999) ja Eu:n tietosuojasetusta sekä kansallista tietosuojalakia.
- b) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä viranomaisen asiakirjojen käsittelyssä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveyshuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä.
- c) Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät palvelusetelillä palvelua järjestettäessä, ovat viranomaisen asiakirjoja. Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Lahden kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Asiakassuhteen tai palvelusetelitoiminnan päätyttyä palveluntuottaja sitoutuu siihen, että arkistoitavat asiakastiedot siirretään sähköisinä veloituksetta kaupungin käyttöön kaupungin pyytämällä tavalla ja muodossa. Palveluntuottaja huolehtii omien tiedostojensa ja saamiensa kopioiden-tuhoamisesta. Voimassa olevat asiakastiedot palautetaan sähköisinä varhaiskasvatuspalveluihin. Arkistoidut asiakastiedot säilytetään lapsen varhaiskasvatusajan lisäksi kuusi seuraavaa vuotta, jonka jälkeen asiakirjat hävitetään tietoturvallisesti. Kaupungilla on arkistointiajan aikana oikeus saada käyttöönsä arkistoituja asiakastietoja.

d) Palveluntuottajan tulee ilmoittaa tietosuojarikkomuksesta tai sellaisen epäilystä välittömästi, mutta viimeistään 24 h:n kuluessa Lahden kaupungin tietosuojavastaavalle tietosuoja@lahti.fi

5.5 Maksukäytäntö

Lahden kaupunki maksaa kuukausittain palveluntuottajalle kuuluvat palvelusetelit. Kaupunki maksaa palveluntuottajalle vain myönnetyn palvelusetelin mukaisesti käytetystä palvelusta. Lahden kaupunki ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista.

5.6 Palvelun tuottajan hyväksymisen peruuttaminen

Lahden kaupungilla on oikeus peruttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa tuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

a) Hyviä palvelukäytäntöjä ei noudateta (Hallintolain 434/2003 mukaan), palveluntuottaja ei noudata kunnan kirjallisista kehotuksista huolimatta tämän sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja, palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan, palveluntuottaja tai joku johtoon kuuluva henkilö on tuomittu elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

b) Palveluntuottajalla on oikeus lopettaa palvelusetelijärjestelmässä toimivana yrittäjänä ilmoittamalla kaupungille kirjallisesti vähintään 4 kk ennen viimeistä toimintapäivää.

6. LAHDEN KAUPUNGIN TEHTÄVÄT

6.1 Kaupungin veloitteet

a) Lahden kaupungin on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista ovat julkisesti saatavilla internetissä tai muulla soveltuvalla tavalla.

b) Lahden kaupungin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

c) Lahden kaupungin tulee informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. Kaupungin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitys.

d) Lahden kaupungin tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

e) Lahden kaupungilla on velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kaupungin tulee varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut edellytykset.

f) Lahden kaupunki valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kaupungin tulee tehdä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kahden kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

g) Lahden kaupungin puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla varhaiskasvatuksesta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palvelun tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajaorganisaatiossa tai palvelujen tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelujen tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

h) Lahden kaupunki antaa tiedoksi päätöksen palvelusetelin arvosta asiakkaan valitsemalle palveluiden tuottajalle. Mikäli palvelusetelin arvossa tapahtuu muutoksia, toimittaa Lahden kaupunki niitä koskevat tiedot palvelujen tuottajalle.

6.2 Kaupunki rekisterinpitäjänä

i) Lahden kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Kaupunki vastaa tietosuojaselosteen laatimisesta. Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Asiakasrekisteriä ylläpidetään Lahden varhaiskasvatuspalveluissa tietojärjestelmässä.

j) Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Lahden kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen tuottajan ja kaupungin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa.

Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen varhaiskasvatuksen palveluiden kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon palvelua koskevat ratkaisut tulee perustaa.

k) Palvelujen tuottajan tulee noudattaa asiakasasiakirjoja käsitellessään, mitä viranomaisen asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelujen tuottajan tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Jos palvelujen tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kaupungin tulee huolehtia, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat säilytetään vastaavasti, kuin Lahden kaupungin itsensä tuottamissa palveluissa.

l) Lahden kaupunki/palveluntuottaja vastaa asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

7 VASTUUT JA VAHINGONKORVAUKSET

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelujen tuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelujen tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Lahden kaupunki ei vastaa palvelujen tuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista. Palvelujen tuottajan vastuulla ovat tilojen ja pihan turvallisuus ja palvelujen tuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset. Ylivoimaisen esteen ilmetessä kaupunki ja palveluntuottaja vapautuvat

LAHTI

suoritusvelvollisuudestaan niin pitkäksi aikaa kuin ylivoimainen este estää palvelusetelisääntökirjan ehtojen noudattamisen tai sen vaatiminen olisi kohtuutonta. Ylivoimainen esteitä ovat esimerkiksi sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen kaupungista tai palveluntuottajasta riippumaton syy.

Lahden kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta.

8 VEROTUS

8.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli:

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen, eikä ole siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa

8.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden mynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaan muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten hoidosta, lasten päivähoitosta, vanhusten hoidosta, kehitysvammaisten hoidosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

9 SÄÄNTÖKIRJA

9.1 Sääntökirjan noudattamisen valvonta ja vastuuhenkilöt

Lahden kaupunki on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelujen tuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelujen tuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta.

Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä Lahden kaupunki ei ole sopimussuhteessa varhaiskasvatuspalveluja tuottavaan yksityiseen palvelun tuottajaan, mutta palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, Lahden kaupunki voi poistaa palvelun tuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta.

Palvelujen tuottaja poistetaan palveluntuottajarekisteristä, mikäli hän ei kahdesta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjaa huomautukseen johtanutta asiaa. Jos palvelujen tuottaja rikkoo palveluntuottajalle asetettuja edellytyksiä (luku 5), voidaan palvelujen tuottaja poistaa välittömästi palveluntuottajarekisteristä ja palvelusetelin maksaminen lopettaa. Poisto palveluntuottajarekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta, minkä jälkeen palvelujen tuottaja voi uudelleen hakea palveluntuottajarekisteriin.

Palvelujen tuottaja nimeää henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina. Lahden kaupungin yhteys-

vastuuhenkilönä toimii varhaiskasvatuspalvelujen toimivaltainen viranhaltija.

9.2 Sääntökirjan muuttaminen ja voimassaoloaika

Lahden kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Sivistyslautakunta hyväksyy sääntökirjan yleiseen osaan ja päivähoitojohtaja sääntökirjan erityiseen osaan tehtävät muutokset.

Lahden kaupunki ilmoittaa muutoksista palvelujen tuottajalle kirjallisesti sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Mikäli palvelujen tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kaupungille kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutositilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia kirjallisena ilmoituksena. Mikäli Lahden kaupungille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutositilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutositilmoituksen toimittamisesta.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

10 PALVELUN SISÄLTÖ JA LAADUN HALLINTA

10.1 Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottajan tulee täyttää seuraavat veloitteet:

- Palveluntuottajan toimitilojen on täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan lasten turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti, sekä ylläpidettävä yksikkökohtaista turvallisuussuunnitelmaa.
- Palveluntuottajan on noudatettava valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita sekä Lahden varhaiskasvatussuunnitelmaa huomioiden palveluntuottajan mahdolliset omat painotukset.
- Palveluntuottajan tulee tehdä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat.
- Palveluntuottaja vastaa työntekijöidensä täydennyskoulutuksesta.
- Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan vuosittain 15.9. mennessä kaupungille yksikön toimintasuunnitelman, joka sisältää tiedot henkilökunnan määrästä, viikkotyöajasta, kelpoisuudesta ja täydennyskoulutuksesta sekä toimintayksikön perustiedot.
- Palveluntuottaja laatii palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi omavalvontasuunnitelman, joka ylläpidetään ajantasaisena.
- Palveluntuottaja sitoutuu antamaan varhaiskasvatusta varhaiskasvatusoikeuden piirissä oleville 0-5 vuotiaille lapsille perheiden tarpeiden mukaisesti 20 h, 21-34 h tai vähintään 35 h viikossa. Mikäli osa-aikainen varhaiskasvatus 20 tuntia viikossa ei perustu työssäkäyntiin tai opiskeluun, palveluntuottaja voi määrittää viikonpäivät ja kellonajat, joihin perheen tulee sitoutua koko toimintakauden ajaksi.
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatusta arkisin perheiden tarpeiden mukaisesti klo 7-17 välillä (kotona toimivassa perhepäivähoidossa ehdollinen liittyen perhepäivähoitajan työaikaan).
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään tarvittaessa kesäpäivystyksen (varhaiskasvatusta 12 kuukautta).
- Palveluntuottaja sitoutuu järjestämään tarvittavan varahoidon (perhepäivähoito).
- Päiväkodeissa palveluntuottaja sitoutuu järjestämään lain ja asetuksen mukaisen tuen erityistä hoitoa tai kasvatusta tarvitseville lapsille kohdassa 10.2 kuvatuin perustein.
- Palveluntuottaja sitoutuu käyttämään Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen käyttämää tietojärjestelmää.
- Palveluntuottaja sitoutuu vastaamaan varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardan vaatimien tietojen ylläpitämisestä.
- Tuottaja huolehtii kaupungin pyytämistä muista raportointi- ja valvontatehtävistä.

10.2 Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lasten kehityksen ja oppimisen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksessa laadukkaana pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin. Tuen tarvetta ennaltaehkäistään pedagogisilla, rakenteellisilla ja lapsen hyvinvointia tukevilla järjestelyillä mm. toiminnan erittämällä sekä ryhmien ja oppimisympäristöjen joustavalla muokkaamisella. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet. Kun päiväkotii otetaan lapsi, joka on vammaisen tai jolla on muuten tuen tarve, on hänestä hankittava alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto. Lausunto toimitetaan varhaiskasva-

tuksen palvelupäällikölle, joka arvioi tuen tarpeen yhteistyössä asiantuntijoiden ja palveluntuottajan kanssa. Mikäli lapsen kehitykseen tarvittava tuki edellyttää, yhteistyössä huoltajien kanssa voidaan sopia, että lapsi siirtyy kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Mikäli tuki lapselle toteutetaan palvelusetelipäiväkodissa, palvelusetelissä otetaan huomioon erityiskerroin.

10.3 Laatumittarilen seuranta ja raportointi

Lahden kaupunki voi tehdä palveluiden tuottajien asiakkaille kyselyitä ja kyselyiden tulokset ovat myös palveluntuottajien hyödynnettävissä. Kyselyistä tiedotetaan etukäteen ja ne suoritetaan yhdessä palveluntuottajien kanssa.

10.4 Muistutukset, kantelut, vahinkoilmoitukset ja asiakasvalitukset

Palveluntuottaja kuvaa kirjallisesti palautejärjestelmän yksikön omavalvontasuunnitelmassa. Menettelytavoista sovittaessa on hyvä korostaa, että asiakkaita tulisi ensisijaisesti ohjata selvittämään tilannetta heidän asiaansa hoitaneiden henkilöiden tai tarvittaessa esimiesten kanssa heti, kun ongelma ilmenee. Jos ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, asianomaisen toimintayksikön henkilökunnan ja sosiaaliamiehen on autettava asiakasta ongelmien selvittelyssä ja tarvittaessa muistutuksen tekemisessä.

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta vastaavalle päiväkodin johtajalle, toimipaikan vastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Toimipaikan on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta oikeuteen kannella asiastaan valvovalle viranomaiselle.

Kanteluun sovelletaan, mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

Jos asiassa ei ole tehty muistutusta ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomainen voi siirtää asian asianomaiseen toimipaikkaan tai varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan käsiteltäväksi. Siirto on tehtävä välittömästi arvion tekemisen jälkeen. Siirrosta on ilmoitettava kantelun tekijälle. Toimipaikan on annettava tieto siirrettyyn asiaan annetusta vastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle. Jos asia siirretään, kantelun tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.

Varhaiskasvatuksen asiakkaalla on oikeus tehdä hallintokantelu varhaiskasvatusta valvovalle Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Kantelusta ylimmille laillisuusvalvojille säädetään laissa eduskunnan oikeusasiamiehestä 197/2002 ja laissa valtioneuvoston oikeuskanslerista 193/2000. Elinkeino- harjoittajan ja kuluttajan välisestä oikeussuhteesta säädetään kuluttajan suoja-laissa 38/1978.

Palvelujen tuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista muis-
tutuksista, kanteluista ja vahinkoilmoituksista.

11 PALVELUJEN KÄYTÖN RAPORTOINTI

Palvelujen tuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä- ja poissaoloista.

Palvelujen tuottajalla on velvollisuus pitää ja pyydettyessä toimittaa Lahden kaupungille lasten
sijoitustiedot ajantasaisina seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä. Tietojen oikeellisuu-
desta on aina vastuussa toimintayksikön esimies tai hänen estyneenä ollessa varahenkilö.

Liite 3.

ÄÄNESTYSLISTA

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 36

JAA= esittelijän pohjaehdotus

EI= Elisa Lientolan muutosehdotus seudullistamiskirjaukseen

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)	x			
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)		x		
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)		x		
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)	x			
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)	x			
Kalle Kytölä		x		
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)	x			
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)		x		
Marja Kaitainen (Iida Hovi)	x			
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)		x		
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)		x		
Yhteensä	5	6		

Liite 4.

ÄÄNESTYSLISTA

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 36

JAA= jäsen Elisa Lientolan muutosehdotus

EI= jäsen Marja Kaitaisen muutosehdotus

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)		x		
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)	x			
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)	x			
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)		x		
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)	x			
Kalle Kytölä	x			
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)		x		
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)	x			
Marja Kaitainen (Iida Hovi)		x		
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)	x			
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)	x			
Yhteensä	7	4		

Liite 5.

ÄÄNESTYSLISTA

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 36

JAA= esittelijän pohjaehdotus

EI= jäsen Elisa Lientolan muutosehdotus aukioloajoista

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)	x			
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)		x		
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)		x		
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)	x			
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)	x			
Kalle Kytölä		x		
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)	x			
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)	x			
Marja Kaitainen (Iida Hovi)	x			
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)		x		
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)		x		
Yhteensä	6	5		

Liite 6.

ÄÄNESTYSLISTA

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 36

JAA= esittelijän pohjaehdotus

EI= jäsen Henni Hyytiä-Ilmosen muutosehdotus

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)		x		
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)	x			
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)	x			
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)		x		
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)		x		
Kalle Kytölä	x			
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)		x		
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)		x		
Marja Kaitainen (Iida Hovi)		x		
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)	x			
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)	x			
Yhteensä	5	6		

Liite 7.

ÄÄNESTYSLISTA

Lahden kaupungin sivistyslautakunnan kokous 31.3.2020

§ 36

JAA= esittelijän pohjaehdotus

EI= jäsen Anneli Viinikan muutosehdotus

Jäsen	JAA	EI	TYHJÄ	POISSA
Sari Niinistö (Susanna Norja)	x			
Kimi Uosukainen (Tomi Paakkunainen)				x
Anneli Viinikka (Hanne Savolainen)		x		
Eemeli Salomäki (Tomi Sairomaa)		x		
Reijo Oksanen (Minna Kyllinen)	x			
Markus Vierumäki (Risto Kaakinen)	x			
Kalle Kytölä		x		
Martti Mäkelä (Juha Viitanen)	x			
Henni Hyytiä-Ilmonen (Piia Uotinen)		x		
Marja Kaitainen (Iida Hovi)	x			
Elisa Lientola (Leena Sievänen-Pääkkönen)		x		
Maria Mäkynen (Minna Lampinen)		x		
Yhteensä	5	6		

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 37

Tiedoksi merkittävät asiat

D/7/07.01.03.00.02/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Valmistelusihteeri Tuula Seljas, puh. 050 383 6501

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Sivistysjohtaja Tiina Granqvist
Lautakunta merkitse asiat tiedoksi.

Perusteluosa Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 11.2. – 25.3.2020 (liitteenä).

Kaupunginjohtajan päätös 19.3.2020/19 §

Sivistysjohtajan sijaisen nimeäminen

Päätin täydentää tekemääni päätöstä siten, että opetus- ja kasvatusjohtaja Lassi Kilposen estyneenä ollessa sivistysjohtajan sijaisena toimii lukiojohtaja Heikki Turunen ja hänen estyneenä ollessa päivähoitojohtaja Mika Harju.

D/2365/01.01.01.02.00/2018

Kaupunginvaltuuston päätös 9.3.2020/13 §

Valtuustoaloite: Teatteri ja draama rapistuvan lukutaidon pelastajiksi

D/2121/00.02.00.00.03/2019

Opetushallitus 6.3.2020

Opetushallituksen kysely: Valtionosuusjärjestelmän edellyttämien tietojen ilmoittaminen vuodelta 2019

D/654/02.05.01.00.00/2020

Päijät-Hämeen sivistystoimen ohjausryhmän pöytäkirjat 8.1.2020 ja 12.2.2020

Asiakirjat ja viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä luottamushenkilöiden extrassa.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet -

2 (2)

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 37

Litteenä

Luettelo viranhaltijapäätöksistä

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

25.03.2020

Viranhaltija	Yksikkö	Valmistumispäivä
Nimike		
Kirjastopalvelujohtaja 0002/2020 Muuttopalvelujen hankinta pääkirjaston varaston remonttia varten	Lahden kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto	02.03.2020
Kirjastopalvelujohtaja 0003/2020 Pääkirjaston varastohyllyjen muutostyön hankinta	Lahden kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto	02.03.2020
Toiminnanjohtaja 0004/2020 Asunto Oy Lohkokallion tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin	Liipolan Monitoimitalo Onni	21.02.2020
Toiminnanjohtaja 0005/2020 Asunto Oy Kerinkaaren tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin 2.4.2020	Liipolan Monitoimitalo Onni	21.02.2020
Toiminnanjohtaja 0006/2020 Asunto Oy Liipolanlehdon tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin	Liipolan Monitoimitalo Onni	04.03.2020
Toiminnanjohtaja 0007/2020 Asunto Oy Liipolankaaren tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin 25.3.2020 siirretty 26.3.2020	Liipolan Monitoimitalo Onni	04.03.2020
Toiminnanjohtaja 0008/2020 Tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin 11.3.2020	Liipolan Monitoimitalo Onni	04.03.2020
Toiminnanjohtaja 0009/2020 Asunto Oy Liipolanrinneen tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin 8.4.2020 klo 17.00 - 19.00	Liipolan Monitoimitalo Onni	18.03.2020
Palvelupäällikkö 0001/2020 NOVU 2020 Tapahtumatilan ja tapahtumaruokailun hankinta	Sivistyksen palvelualue, Nuorisopalvelut	21.02.2020
Aluepäällikkö 0028/2020 Muutos Kivimaan peruskoulun lv. 2019-2020 lukuvuosisuunnitelmaan	Sivistyksen palvelualue/ Lasten ja nuorten kasvun vastuualue	20.02.2020
Aluepäällikkö 0056/2020 Muutos Myllypohjan peruskoulun lv. 2019-2020 lukuvuosisuunnitelmaan	Sivistyksen palvelualue/ Lasten ja nuorten kasvun vastuualue	10.03.2020
Kirjastopalvelujohtaja 0004/2020 Lahden pääkirjaston kokoustilojen käyttösäännöt 9.3.2020 alkaen	Sivistyksen palvelualue/Kirjasto- ja tietopalvelut	05.03.2020
Kirjastopalvelujohtaja 0005/2020 Lahden pääkirjaston auditorion käyttösäännöt 9.3.2020 alkaen	Sivistyksen palvelualue/Kirjasto- ja tietopalvelut	05.03.2020
Vastuualuejohtaja, Lasten ja nuorten kasvu 0009/2020 Rescuebusters EduCycle AR -ympäristöpelin hankkiminen Lahden peruskouluihin	Sivistyksen palvelualue/Lasten ja nuorten kasvun vastuualue	14.02.2020
Vastuualuejohtaja, Lasten ja nuorten kasvu 0012/2020 Vertaisauditoinnin hankinta	Sivistyksen palvelualue/Lasten ja nuorten kasvun vastuualue	27.02.2020
Palvelupäällikkö 0002/2020 NOVU 2020 Poliitikkojen ja virkamiesten virallisen päivällisen tarjoilut	Sivistyksen palvelualue/Nuorisopalvelut	13.03.2020
Palvelupäällikkö 0002/2020 Työllisyys- ja erityispalveluiden lupakorttikoulutusten hankinta	Sivistyksen palvelualue/Nuorisopalvelut	06.03.2020
Palvelupäällikkö 0003/2020 NOVU 2020 Nuorten koulumajoitus ja ruokailut	Sivistyksen palvelualue/Nuorisopalvelut	13.03.2020
Vastuualuejohtaja, Osaaminen ja tieto 0001/2020 Kirjastokuljetukset 2020-2022	Sivistyksen palvelualue/Osaamisen ja tiedon vastuualue	04.03.2020
Rehtori (Salpausselän peruskoulu) 0013/2020 Salpausselän peruskoulu: FC Reipas ry:n tilavuokraushakemus	Sivistystoimiala / Lasten ja nuorten kasvun vastuualue	14.02.2020

Rehtori (Salpausselän
peruskoulu)

Sivistystoimiala / Lasten ja nuorten kasvun
vastuualue

14.02.2020

0014/2020 Salpausselän peruskoulu: Lahden Suunnistajat -37 tilavuokraushakemus

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 38

Muut asiat

D/4/00.02.03.00.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

-

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Vastuualuejohtajat kertoivat lautakunnalle ajankohtaisia asioita koronatilanteesta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteenä

1 (1)

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 39

Sivistyslautakunnan tiedoksi merkittävät salassa pidettävät asiat

D/29/07.01.03.00.02/2020

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999)
24 § 1 mom. 23 kohta.

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 40

Muutos sivistyksen palvelualueen tositteiden hyväksyjiin

D/255/02.02.00.00.03/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Johtava controller Miia Karetjoki, puh. 044 482 0656

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Sivistysjohtaja Tiina Granqvist

Lautakunta päättää hyväksyä menotositteiden hyväksyjät oheisen liitteen mukaisesti.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Perusteluosa Hallintosäännön 41 §:n 5 momentin mukaan lautakunnan tai muun toimielimen on vuosittain määrättävä sekä ilmoitettava kaupungin kirjanpidosta vastaavalle yhteisölle ne henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät menotositteet.

Sivistyksen palvelualueen menotositteiden hyväksyjät on määritetty käyttösuunnitelman 2020 Liitteessä 2. Laskentatunnisteet ja hyväksyjät (sivistyslautakunta 28.1.2020 § 8 ja liikunta- ja kulttuurilautakunta 29.1.2020 § 3).

Vuoden 2020 menotositteiden hyväksyjälistaan on tullut muutoksia, jotka lautakunnan tulee hyväksyä.

Muutokset lyhyesti:

- kaupunkitasoisten sisäisten kirjausmuistioiden hyväksyjä muuttuu tehtäväjärjestelyjen vuoksi talouspäälliköstä konsernihallinnon taloussihteeriksi
- LAD hyväksyjäksi muutettu projektinjohtaja
- Perusopetuksessa vastuualuejohtaja (LaNu) on poistettu eteläisen alueen yhteiskustannusten ja alueen koulujen hyväksyjänä/varahyväksyjänä. Näiden kustannuspaikkojen hyväksyjäksi ja varahyväksyjäksi jää aluepäällikkö.

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

2 (2)

Lahden kaupunki
Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä
31.03.2020 § 40

Toimenpiteet

Taloussuunnittelu, Provincia Oy/Ostoreskontra

Liitteenä

Sivistyksen palvelualueen käyttösunnitelman 2020 liite 2.
Laskentatunnisteet ja hyväksyjät

LIITE 2. Laskentatunnisteet ja hyväksyjät**Palvelualueen kokonaisuus**

KUSTANNUSPAIKKA	HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
Kaikki sivistyksen palvelualueen kustannuspaikat hyväksyjän ja varahyväksyjän poissa ollessa	Sivistysjohtaja	Vastuualuejohtaja (LaNu)
Lasten ja nuorten kasvu -vastuualueen palveluyksiköiden johtajien laskut	Lasten ja nuorten kasvu -vastuualueen vastuualuejohtaja	Lasten ja nuorten kasvu -vastuualueen vastuualuejohtajan sijainen
Osaaminen ja tieto -vastuualueen palveluyksiköiden johtajien laskut	Osaaminen ja tieto -vastuualueen vastuualuejohtaja	Osaaminen ja tieto -vastuualueen vastuualuejohtajan sijainen
Liikunta ja kulttuuri -vastuualueen palveluyksiköiden johtajien laskut	Sivistysjohtaja	Liikunta- ja kulttuuri -vastuualueen vastuualuejohtajan sijainen
Sivistyksen palvelualueen vastuualuejohtajien ja muiden sivistysjohtajan välittömien alaisten laskut	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtajan sijainen
Sivistyksen palvelualueen ostolaskujen toistuvaissopimusten hyväksyminen	Controller	
Taloussihteerit asiattarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.	Taloussihteerit	
Taloussihteeri (konsernihallinto) hyväksyy Provincia Oy:n laatimat kaupungin kirjanpitoventejä koskevat muistiot SAP talous-järjestelmässä	Taloussihteeri (konsernihallinto)	

Palvelualueen yhteiskustannukset

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101050010	Palvelualueen yhteiskustannukset	Sivistysjohtaja, controller	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050010	Seudullinen kehittäminen ja seudun projektit	Kehittämispäällikkö	sivistysjohtaja
101050011	Sivistyslautakunta	Sivistysjohtaja, controller	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050012	Liikunta- ja kulttuurilautakunta	Sivistysjohtaja, controller	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050013	Kehittämistoiminta	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050020	Perusopetuksen projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050030	Varhaiskasvatuksen projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050040	Nuorisopalveluiden projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050050	Lukiokoulutuksen projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050060	Kulttuuripalveluiden projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050070	Liikuntapalveluiden projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen
101050080	Kirjastopalveluiden projektit	Kehittämishankkeesta vastaava palveluyksikön tai toimintayksikön henkilö	Kehittämishankkeesta vastaavan palveluyksikön tai toimintayksikön henkilön sijainen

Lasten ja nuorten kasvu

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101050100	Lasten ja nuorten kasvu	vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050101	Yhteiset palvelut	opetuksen palvelupäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050102	Aamu- ja iltapäivätoiminta	opetuksen palvelupäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050103	Psykologi- ja kuraattoripalvelut	opiskeluhuollon palvelupäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050104	Maahanmuuttajien opetus	opetuksen palvelupäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050108	Jalo yhteiset (monitoimitalo)	rehtori (oto.toiminnanjohtaja)	apulaisjohtaja
101050109	Onni yhteiset (monitoimitalo)	Launeen peruskoulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050111	Loviisanpässin kerho	ao. kerhotoiminnan ohjaaja	aluepäällikkö (itäinen)
101050112	Hirsimetsän kerho	ao. kerhotoiminnan ohjaaja	aluepäällikkö (itäinen)
101050113	Tanssimäen kerho	ao. kerhotoiminnan ohjaaja	aluepäällikkö (pohjoinen)
101050114	Launeen perhepuisto	ao. kerhotoiminnan ohjaaja	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050115	Jalkarannan kerho	ao. kerhotoiminnan ohjaaja	vastuualuejohtaja (LaNu)

Varhaiskasvatus

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101050200	Päivähoitotoimisto	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050210	Lasten kotihoidon tuki, valtio	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050211	Yksityisen hoidon tuki ja kunnallinen lisä	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050212	Erytyiskuntalisä	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050220	Päiväkotien yhteiset menot	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050222	Ahtialan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050224	Asemantaustan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050225	Hennalan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050226	Herrasmannin päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050227	Humpulän päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050229	Kaarikadun päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050231	Kanervan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050232	Jalkarannan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050233	Kilpiäisten päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050236	Launeen päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050237	Leikkituvan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050238	Liipolan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050239	Metsäkankaan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050241	Mustikkamäen päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050242	Möysän päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050243	Onnelantien päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050244	Paavolan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050245	Palokunnantien päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050247	Riihelän päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050248	Ruoriniemen päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050250	Tenava-Tonttilan päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050251	Timonkadun päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050252	Viherlaakson päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050253	Villa Piiparin päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050254	Renkomäen päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050255	Kytölän päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050256	Kerinkallion päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050257	Kariston päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050258	Sipurin päiväkoti	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö

101050303	Svenska Dagiset	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050304	Muilta yhteisöiltä ostettavat palvelut	päivähoitojohtaja	palvelupäällikkö
101050306	Rakokiven päiväkot	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050308	Erstan päiväkot	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050309	Aurinkorinteen päiväkot	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050310	Villähteen päiväkot	ao. päiväkodin johtaja	päivähoitojohtaja, palvelupäällikkö
101050340	Perhepäivähoito	johtava perhepäivähoidon ohjaaja	perhepäivähoidon ohjaaja, päivähoitojohtaja
101050342	Kolmiperhehoito	johtava perhepäivähoidon ohjaaja	perhepäivähoidon ohjaaja, päivähoitojohtaja
101050343	Kiertävät perhepäivähoitajat	johtava perhepäivähoidon ohjaaja	perhepäivähoidon ohjaaja, päivähoitojohtaja

Perusopetus

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
Kaikki perusopetukset laskut hyväksyjän ja varahyväksyjän poissa ollessa		vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050500	Perusopetuspalvelut	vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050503	Kotikunnan maksuosuudet	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050504	Erytispalvelut	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050505	Peruskoulua korvaava koulu	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050506	Kaluston ja oppivälineiden kunnossapito	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050507	Kodin ja koulun väliset kuljetukset	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050508	Koululiikunta ja kulttuurilinkki	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050509	Opetuksen kehittäminen	opetuksen palvelupäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050510	Toiminnan kehittäminen ja yksityisopetuspalvelut	vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050511	Kehittämishankkeet	opetuksen palvelupäällikkö	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050512	Tyky toiminta	vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050514	Luottamusmies- ja työsuojelukoulutukset	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050516	Koulujen vartiointipalvelut	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050517	Toiminnalliset lisätarpeet	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050518	Tuotteistuksen korjauksiin	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö	vastuualuejohtaja (LaNu)
101050522	Eteläinen perusopetuspalvelut	aluepäällikkö	aluepäällikkö
101050523	Pohjoinen perusopetuspalvelut	aluepäällikkö	aluepäällikkö
101050524	Itäinen perusopetuspalvelut	aluepäällikkö	aluepäällikkö
101050550	Harjun peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050551	Jalkarannan peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050553	Kariston peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050554	Kunnaksen peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050556	Lotilan peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050557	Länsiharjun peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050559	Myllypohjan peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050560	Möysän peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050561	Renkomäen peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050562	Kasakkamäen peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050564	Ruotsinkielinen peruskoulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö

101050602	Salpausselän peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050603	Tiirismaan peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050630	Ahtialan peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050631	Kivimaan peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050632	Kärpäsen peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050633	Launeen peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050634	Mukkulan peruskoulu	ao. koulun rehtori	virka-apulaisrehtori
101050635	Yhteiskustannukset	vastuualuejohtaja (LaNu)	suunnittelu- ja kehittämispäällikkö
101050650	Kanervikko	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050651	Ali-Juhakkalan koulu	ao. koulun rehtori	aluepäällikkö
101050567	Kukkasen peruskoulu	ao.koulun rehtori	aluepäällikkö
101050570	Rakokiven peruskoulu	ao.koulun rehtori	aluepäällikkö
101050571	Kirkonkylän peruskoulu	ao.koulun rehtori	aluepäällikkö
101050572	Erstan peruskoulu	ao.koulun rehtori	aluepäällikkö
101050573	Villähteen peruskoulu	ao.koulun rehtori	aluepäällikkö

Nuorisopalvelut

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101050900	NP Sisäiset palvelut	nuorisotoimenjohtaja	palvelupäällikkö
101050901	NP Tiimit	nuorisotoimenjohtaja	palvelupäällikkö
101050910	NP Domino	palvelupäällikkö	nuorisotoimenjohtaja
101050912	NP Työllisyys- ja erityispalvelut	palvelupäällikkö	nuorisotoimenjohtaja
101050913	NP Työllisyyspalvelut	palvelupäällikkö	nuorisotoimenjohtaja
101050914	NP Ohjaamo	palvelupäällikkö	nuorisotoimenjohtaja
101050920	NP Itäinen alue	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050921	NP Liikkuva nuorisotyö	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050930	NP Eteläinen alue	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050932	NP Metsäkankaan nuorisotila	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050933	NP Joutjärven nuorisotila	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050934	NP Ahtialan nuorisotalo	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050935	NP Launeen nuorisotalo	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050936	NP Mukkulan nuorisotila	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050960	NP Pohjoinen alue	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050961	NP Nuorisokeskus	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050964	NP Nuorisotiedotus	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050965	NP Naumi-Isorannan leirikeskus	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050966	NP Nuortentila Tripla	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö
101050967	NP Nastolan nuorisotila	palvelupäällikkö	palvelupäällikkö

Osaaminen ja tieto

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101051000	Osaaminen ja tieto	lukiojohtaja	Wellamo-opiston rehtori

Lukiokoulutus

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
Kaikki lukiokoulutuksen laskut hyväksyjän ja varahyväksyjän poissa ollessa		lukiojohtaja	Kannaksen lukion rehtori
101051100	Kannaksen lukio	ao. lukion rehtori	apulaisrehtori
101051103	Tiirismaan lukio	ao. lukion rehtori	apulaisrehtori
101051104	IB-lukio	ao. lukion rehtori	apulaisrehtori
101051105	Lukioiden yhteiskustannukset	lukiojohtaja	Kannaksen lukion rehtori
101051106	Lahden lyseo	ao. lukion rehtori	apulaisrehtori
101051107	Nastopolin lukio	ao. lukion rehtori	apulaisrehtori

Kirjasto- ja tietopalvelut

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101051200	Kirjasto- ja tietopalvelut, yhteiset	kirjastopalvelujohtaja	palvelupäällikkö
101051210	Alueelliset kehittämiskirjastopalvelut	kirjastopalvelujohtaja	palvelupäällikkö
101051224	Pääkirjastopalveluiden yhteiset palvelut	kirjastopalvelujohtaja	palvelupäällikkö
101051239	Lähipalveluiden yhteiset palvelut	kirjastopalvelujohtaja	palvelupäällikkö

Wellamo-opisto

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101051601	Hallinto ja opetus	rehtori	apulaisrehtori
101051603	Tuntiopettajat	rehtori	apulaisrehtori
101051605	Taika hallinto ja opetus	rehtori	apulaisrehtori
101051606	Taika tuntiopettajat	rehtori	apulaisrehtori

Liikunta ja kulttuuri

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101052000	Liikunta ja kulttuuri	Sivistysjohtaja	kulttuuriasiainpäällikkö

Kulttuuripalvelut

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101052001	LiKu yhteiset palvelut	kulttuuriasiainpäällikkö	kulttuurituottaja
101052002	Kulttuurikeskus	kulttuuriasiainpäällikkö	kulttuurituottaja
101052003	Nuorisoteatteri	kulttuuriasiainpäällikkö	kulttuurituottaja
101052004	Kansantalo	kulttuuriasiainpäällikkö	kulttuurituottaja
101052005	Pikkuteatteri	kulttuuriasiainpäällikkö	kulttuurituottaja

Liikuntapalvelut

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101052200	Hallinto	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052201	Ohjattu liikunta	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052202	Ulkoilualueet	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052203	Kentät	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052204	Muut liikuntapaikat	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052220	Uimahallit	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari
101052240	Urheilukeskus	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö, liikuntapaikkamestari

Kansainväliset urheilutapahtumat

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101052400	Kansainväliset urheilutapahtumat	liikuntatoimenjohtaja	liikuntapalvelupäällikkö

Kaupunginmuseo

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
101052600	Hallintopalvelut	museonjohtaja	museon päälliköt
101052610	Kokoelmayksikkö	kokoelmapäällikkö	museonjohtaja, museon päälliköt
101052620	Näyttelytoimintayksikkö	näyttelypäällikkö	museonjohtaja, museon päälliköt
101052640	Asiakaspalveluyksikkö	asiakaspalvelupäällikkö	museonjohtaja, museon päälliköt
101052666	Tutkimusyksikkö	tutkimuspäällikkö	museonjohtaja, museon päälliköt
101052680	LAD	projektinjohtaja	sivistysjohtaja

Lahden kaupunginorkesteri

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ
102400001	Hallinto	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400002	Orkesteri	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400003	Julkiset konsertit	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400004	Tilasesiintymiset	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400005	Levytykset	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400006	Yleisötyö	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400009	Vierailukonsertit	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400010	Tuettu aluetoiminta	intendentti, apulaisintendentti, hallintosihteeri
102400001- 102400006 ja 102400009- 102400010	intendenttiin kohdistuvien laskujen ja maksujen osalta	Sivistysjohtaja
	Investoinnit	intendentti, apulaisintendentti

Lahden kaupunginteatteri

KUSTANNUSPAIKKA		HYVÄKSYJÄ	VARAHYVÄKSYJÄ
Hallinto			
102500000	Hallinto	teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja
102500001	Eteispalvelut	teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja
102500002	Esiintyjät	teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja
102500003	Taiteellinen suunnittelu	teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja
102500004	Vierailuesitykset	teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja
Markkinointi			
102501000	Markkinointi yleinen	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501001	Sähköinen media	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501002	Lehtimainonta	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501003	Käsiohjelmat	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501004	Tiedotuslehti	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501005	Esitteet ja julisteet	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501006	Myynti	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501007	Valokuvaus	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102501008	Tiedotus	myynti- ja markkinointipäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
Tekniikka			
102502000	Lavastus	teatterin apulaisjohtaja	näyttämöpäällikkö, teatterinjohtaja
102502001	Puvusto	teatterin apulaisjohtaja	näyttämöpäällikkö, teatterinjohtaja
102502002	Tarpeisto, järjestäjät, kampaamo	näyttämöpäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102502003	Näyttämöt	näyttämöpäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102502004	Tehosteet	näyttämöpäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102502005	Valot	näyttämöpäällikkö	teatterin apulaisjohtaja, teatterinjohtaja
102502006	Yhteinen tekniikka	teatterin apulaisjohtaja	näyttämöpäällikkö, teatterinjohtaja
Investoinnit			
102590000		teatterin apulaisjohtaja	teatterinjohtaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki
Toimielin:
Sivistyslautakunta

Kunnallisasiat
Kokouspäivämäärä:
31.03.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	Pykälät: 29, 36 (tiedoksi merkitsemisen osalta), 37, 38, 39
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
	Pykälät ja valituskieltojen perusteet
	Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Sivistyslautakunta Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 Puh.: (03) 814 2214 Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-18 Pykälät: 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 (korotuksen ja muutosten hyväksymisten osalta), 40 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusvi-	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen joh-
-------------------	--

ranomai- nen ja vali- tusaika	dosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.	
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät:</p>	Valitusaika: 30 päivää
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät:</p>	Valitusaika: 30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.	
Valituskir- jelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>	

Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Tuomioistuinmaksut	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.</p>
Lisätiedot	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p> <p>Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.</p>